

Uppdaterad fiskevårdsplan för Allgunnens FVOF

För åren 2023-2030

Årsuppdatering 2025

2025-01-25

C-J Natur på uppdrag av Allgunnens FVOF

Allgunnen är en 1310 hektar stor sjö i Högsby kommun. Dess karaktär utgörs av många öar och stora ytor av sjön är naturreservat. Hela sjön ingår som Natura 2000 och det finns förslag på att göra området till en nationalpark.

Innehållsförteckning

Förord	6
Första fiskevårdsplanen 1999	8
Historik förvaltning och verksamhet fram till idag	10
Grunddata	12
Allgunnens status och vattenkvalitet	13
Värdekärnor i och runt sjön	21
Natura 2000 och nya bevarandeplaner	23
Projekt inom nationella planen för vattenkraft och med fiskvandring i Alsterån	25
Allgunnen – en del i en ny nationalpark?	27
Värdefulla arter	28
Fiskevård kopplat till gös och andra fiskarter samt status	31
Påverkan	35
Miljögifter i fisk (och i vatten)	38
Fiskeregler, uttag och produktion	43
Genomförda delar senaste åren	50
Kräftbeståndets utveckling	52
Inventeringar 2024	55
Nätprovfisket 2022	55
Provfisken inom Alsterån	59
Åtgärdsförslag	61
Referenser och underlag	80
Bilagor	83

Planen är framtagen av Carl-Johan Månsson, Fiskerikonsulent

C-J Natur

www.cjnatur.com

Foton: C-J Natur

Antal sidor: 92

Ordförande Allgunnens FVOF: Lars Fehling

E-post: lars.fehling@lafeab.se

Datum/version: 20250125_cMk764x0XX3

Framsida: Allgunnens norra delar är som hela sjön i övrigt mycket rik på sten.

Versioner:

År 2023: 20230107, OK/C-JN,ALLG. Grunddokument. 68 sidor.

År 2024: 20240122, OK/C-JN,ALLG. Årsuppdatering. Justeringar och tillägg. 81 sidor.

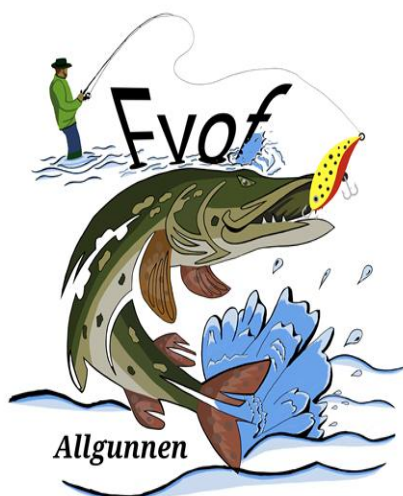
Lagt till om vattenkvalitet, pH, siktdjup, inrapporterade gösar, foto siklöja, miljögifter i fisk/vatten, fångster och bedömning kring hållbart fiske, genomförda åtgärder 2023, kräftfångster, nya åtgärdsförslag A-E. Nya loggan inlagd. Elfisken och sjöprovfisken i länets program.

Kommentarer/slutlig bedömning: Allgunnens FVOF bedriver en varierad verksamhet. Fisket i sjön bedöms som hållbart. Inget nytt har under 2023 inkommit som gör gällande att det finns någon riskfaktor som påverkar sjön negativt. Hemsidan kan användas ännu mer. Det är viktigt att fångstrapporteringen ökar, krav om detta bör införas. Fortsatta diskussioner kring nationalpark är viktigt.

2025: 20250125, OK/C-JN,ALLG. Årsuppdatering. Justeringar och tillägg. 92 sidor.

Lagt till avsnitt om sjöns grunda zoner som undersöktes juni 2024. Vattenkvalitet, fångade gösar, uttag. Föreningens egna mätningar 2024. Nya rubriker med texter är bevarandeplaner och nationella planen/fiskvandring. Text om nationalparken med nuläge. Flera nya eller sedan tidigare prioriterade förslag, se x-xx:25.

Kommentar/slutlig bedömning: Allgunnens FVOF har fortsatt att bedriva en god förvaltning av sina fiskevatten och ligger i framkant gällande detta. Nya regler tar fasta på detta och man följer upp vattenkvalitet med egna mätningar och kommer även provta PFAS.

Vad hände 14 november 2006

2019-11-14

Klockan 20:58 den 14 november 2006 så hände det något i Vattensverige. Den första klassningen av en parameter i VISS hade sparats.

På sjön Allgunnen i Alsteråns vattensystem så fick parametern Fisk en klassning. Den innehöll kanske inte så mkt information och var bara en intern klassning men det var ändå den första. Därmed kan vi säga att VISS kommer att bli en "tonåring" i kväll. Förhoppningsvis utan några större problem :)

[länk till Allgunnen](#)

Och på de tretton åren som har gått så har det kommit in ytterligare nästan 8 miljoner klassningar.

Allgunnen var först ut med en klassning i VISS, år 2006. Säkert hänger detta ihop med att det är en viktig sjö... (från VISS, 2019).

Allgunnens södra del nära utloppet, när regn och åska drar förbi.

Förord

Allgunnen är en av de viktigaste sjöarna i sydöstra regionen och ligger belägen i en större värdekärna för naturvård. Påverkan är totalt sett låg. Sjön är ett bra exempel på viktig landsbygdsresurs. Under mina år som fiskerikonsulent har jag kommit i kontakt med sjön ofta, i kräftsammanhang och gällande fiske. Allgunnen genomflytes av Alsterån, här finns öring, nissöga och intressanta stormusslor. I Alsterån har jag genomfört många fiskevårdsprojekt. Det har handlat om musslor, resursplaner, biotopvård, provfiske, turism med mera. Därför är det nu extra kul att även lägga till en fiskevårdsplan för Allgunnen till uppdragslistan.

En fiskevårdsplan är ett av de viktigaste redskapen för att driva ett arbete i en FVOF (fiskevårdsområdesförening). Allgunnens FVOF har sedan 1999 en fiskevårdsplan, den har nu över 20 år på sitt samvete och är dags att uppdatera. Med denna uppdaterade plan redovisas nuläge och nya förslag redovisas. Planen kommer inte i detalj ta upp historiska perspektiv, utan bör ses som ett framåtskridande dokument. Planen kommer uppdateras av C-J Natur med jämna mellanrum under kommande år.

Allgunnens FVOF deltog i projektet Fiskeresursplan 2017 i Högsby kommun. I denna plan nämndes just uppdatering av planer som en viktig åtgärd.

Större sjöar som Allgunnen har stor betydelse för vattenmiljöerna nedströms. De fungerar som uppehållare av vatten och de är ett stort reningsmagasin. Dessa perspektiv kommer bli allt viktigare i en framtid. Det är därför viktigt att även få med en del av dagens vattenvård i en fiskevårdsplan. Några områden där det finns potential i Alsterån och Allgunnen är återvätande av utdikade marker och våtmarker i skogen. Det har hänt mycket kring vattenvården i vårt land under senare år och ett bra mål för Allgunnens FVOF är att sjön ska bibehålla god status enligt EU:s vattendirektiv och att all verksamhet ska vara hållbar. Dessa mål bör genomsyra all verksamhet i Allgunnens FVOF.

Flera nya undersökningar med ny kunskap om Alsterån är framtagen under senaste åren. Provfiske gjordes 2022 genom länets miljöövervakning. Musslor har inventerats och 2024 genomfördes en strandzonsinventering. Det händer just nu (jan 2025) mycket saker i Alsteråns avrinningsområde, saker som har stor potential men också innebär stora utmaningar. Detta handlar om Natura 2000, vattenkraften och normer/statusklassning inom EU:s vattendirektiv. Och en nationalpark på förslag. Hur alla dessa delar ska samverka och vad som faller ut vet vi inte men aldrig tidigare har en uppdaterad fiskevårdsplan för sjön Allgunnen varit så viktig.

Undertecknad tackar föreningen, ser fram emot fortsatt samarbete och hoppas och tror att Allgunnens FVOF kommer få stor nytta av planen de kommande åren. Det är mycket som sker just nu i Alsteråns avrinningsområde!! Ett hett råd till föreningen är att vara uppdaterad och läsa på.

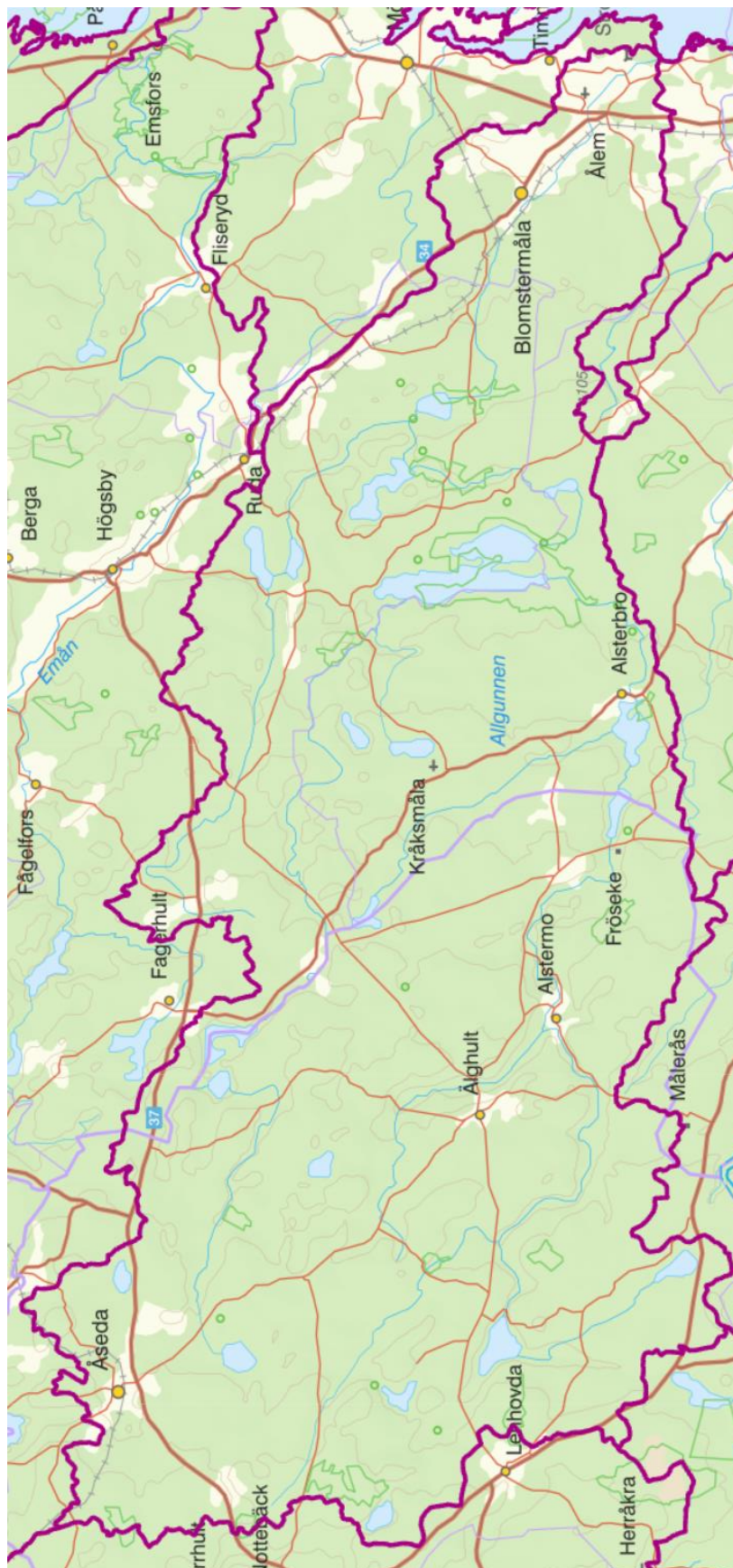
Nyttjandet av sjön har ökat mycket efter 2020 och kommer att öka framgent. Nu är den andra årsuppdateringen gjord och det finns flera nya uppgifter att ta del av samt några nya förslag.

Carl-Johan Månsson, Fiskerikonsulent

C-J Natur

cjnatur@gmail.com

www.cjnatur.com

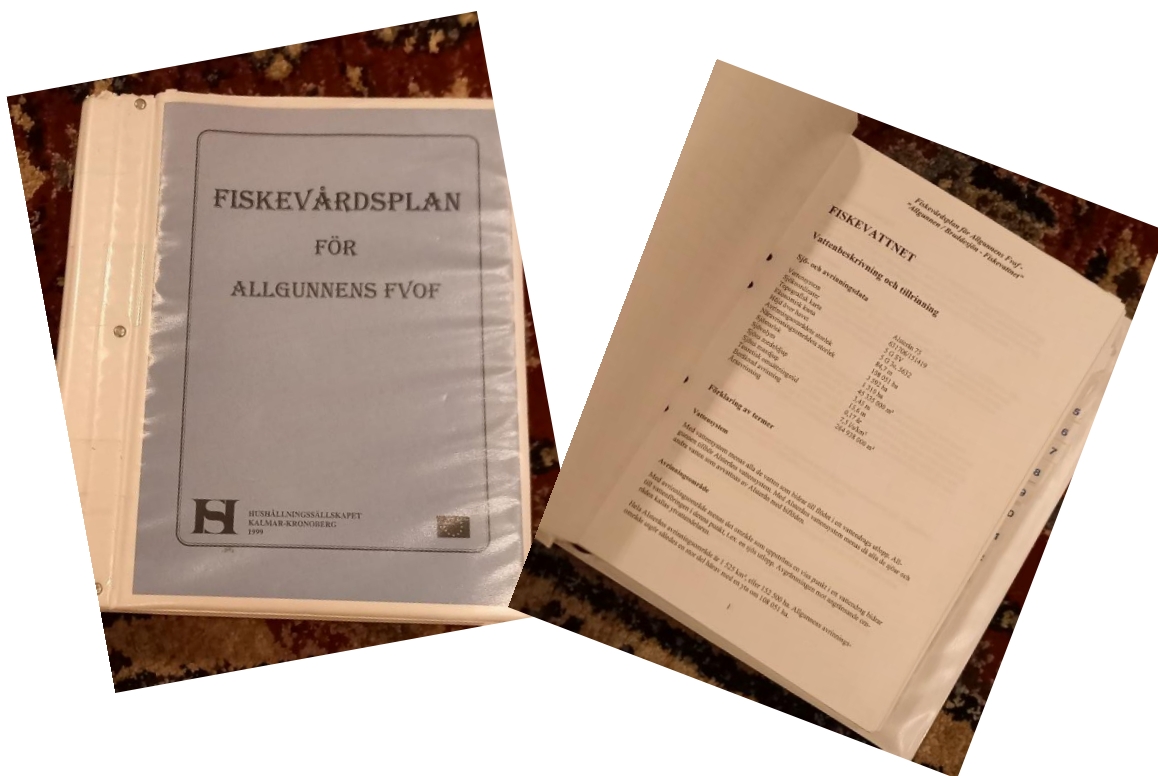
Figur 1. Alsteråns avrinningsområde har en areal av 1524 km². Allgunnen är Kalmar läns näst största sjö, efter Yxern.

Första fiskevårdsplanen 1999

Fiskevårdsplanen togs fram år 1999 och var utskrivet i en pärm med olika områdesflikar. Rubrikerna var:

- Förvaltning
- Fiskevattnet
- Fiskbeståndet
- Kalven och Loppån
- Fiskevården
- Fritidsfisket
- Delägarnas fiske
- Fisketillsynen
- Motstående intressen och påverkan på vattnen
- Inriktning och målsättning

Totalt omfattade planen 22 olika förslag. Bland viktiga förslag kan nämnas djupkarta, kräftprovfisken, utsättning av gös och kvicksilverundersökning. Flera förslag är genomförda.

Den inledande planen för Allgunnens FVOF har idag nära 25 år på nacken. Om en plan tidigare har varit aktuell 10-15 år så händer det så mycket inom området så att en plan idag kan hållas aktuell 5-10 år. Den uppdaterade planen gäller mellan åren 2023-2030.

Fiskevårdsplanen är ett levande dokument

Lars Fehling är ordförande i Allgunnens fvo sedan 2018. Fiskevårdsplanen fyller en tjock pärm och anger riktlinjer och mål för den långsiktiga fiskförvaltningen.
– Planen gjordes 1999, så nu är det dags att revidera den och anpassa den till en föränderlig värld.

Allgunnens fiskevårdsplan fyller en tjock pärm. Planen upprättades 1999 och utgör rättesnöre för förvaltning och målsättningar. Det är ett levande dokument där vissa delar revideras med jämna mellanrum.

– Men nu är det dags att förnya hela planen, säger Lars Fehling. Det bör förhoppningsvis kunna ske under 2021.

Fiskevårdsplanen beskriver fiskevatten, fiskets förvaltning, fiskbestånden, kräftbeståndet, fisketillsynen och hur fisket ska bedrivas. Där finns också ett kapitel om motstående intressen och påverkan på vatten där allt från försurningen till miljögifter och hot om råvattenuttag finns dokumenterat. Samtliga fiskarter och dess förekomst finns beskrivna.
– Här kan man följa förändringar och jämföra med de åtgärder vi genomfört. Där ser man vad som varit framgångsrikt och vad som gett sämre resultat.

Viktigt dokument

Fiskerättsförteckningen är ett viktigt dokument för förvaltningens förvaltning. Med så få fiskerättsägare är en årlig uppdatering möjlig. Värre är det för föreningar med flera hundra fiskerättsägare, särskilt som Lantmäteriet upphört med att tillhandahålla underlag från sitt fastighetsregister. Helge Karlsson brukar sätta sig en gång om året och gå igenom vilka förändringar som skett, både fastighetsförändringar och ägarbyten.
– Men avstyckning av sommarstugetomter från stamfastigheter är ett otyg, om man låter en viss del av fiskerätten följa med de nya fastigheterna. Fiskerätten ska ju kunna vara ett produktionsmedel och underlag för näringsverksamhet, även om det är mindre vanligt idag. De som styckar av och köper en sommarstugetomt är välkomna att köpa vanliga fiskerättskort som alla andra.

Ordförande Lars Fehling berättar för tidningen Våra Fiskevatten att en fiskevårdsplan är på gång för Allgunnen!

Historik förvaltning och verksamhet fram till idag

Allgunnens FVOF består av 30 delägare. 1946 bildades Allgunnens Gemensamhetsfiske. År 1962 bildades FVOF. Inom FVOF omfattas vattnen Allgunnen, Bruddesjön och Kalven. Föreningens verksamhet styrs av stadgarna och årsstämman.

Föreningen hade från början en inriktning på fiskutsättningar av olika slag. Fisketillsynen har varit viktig. Vasar har lagts ut i sjön under lång tid och fisket längre tillbaka var inriktat på alla sjöns arter såsom gädda, braxen, abborre med flera.

Sedan signalkräftan etablerade sig så har kräftfisket varit stort. Fångsterna har varit goda och stabila. Under senare år har fisket mer och mer varit inriktat på specialistfiske efter stor gädda och gös. Fiskekort säljs via IFiske. Föreningen har jobbat med att öka tillgängligheten och byggt ramper, tagit fram sjökort/djupkarta och iordningställt rastplatser.

Föreningens verksamhet måste än idag betecknas som aktiv.

Genom att lösa fiskekort får man fiska i hela Allgunnen förutom östlig del i Bruddesjön. Denna vattendel är under pågående diskussion om den ska ingå i fiskekortet för Allgunnens FVOF (Allgunnens FVOF).

Fiskehistorik

I Allgunnen har man fiskat under mycket lång tid. Not fiskades i norra Allgunnen fram till år 1927. Inom Skurebos skifteslag fanns ett fast ålfiske. Man fiskade intensivt vid olika arters lekperioder och fångsterna uppges ha varit goda.

Uttalad målsättning

Huvudinriktningen för Allgunnens FVO är kräftfiske, sportfiske och fiskevård. Målsättningen är att bedriva en verksamhet som ger bra fiske för fiskerättsägare och sportfiskare samt att sjön kan bibehålla sin goda status.

Figur 2. Allgunnens FVO med gräns i Bruddesjön i öster och Kalven i söder.

Ägoförhållanden

Totalt ingår i Allgunnen följande skifteslag och med antal ingående fastigheter och upptagna areal.

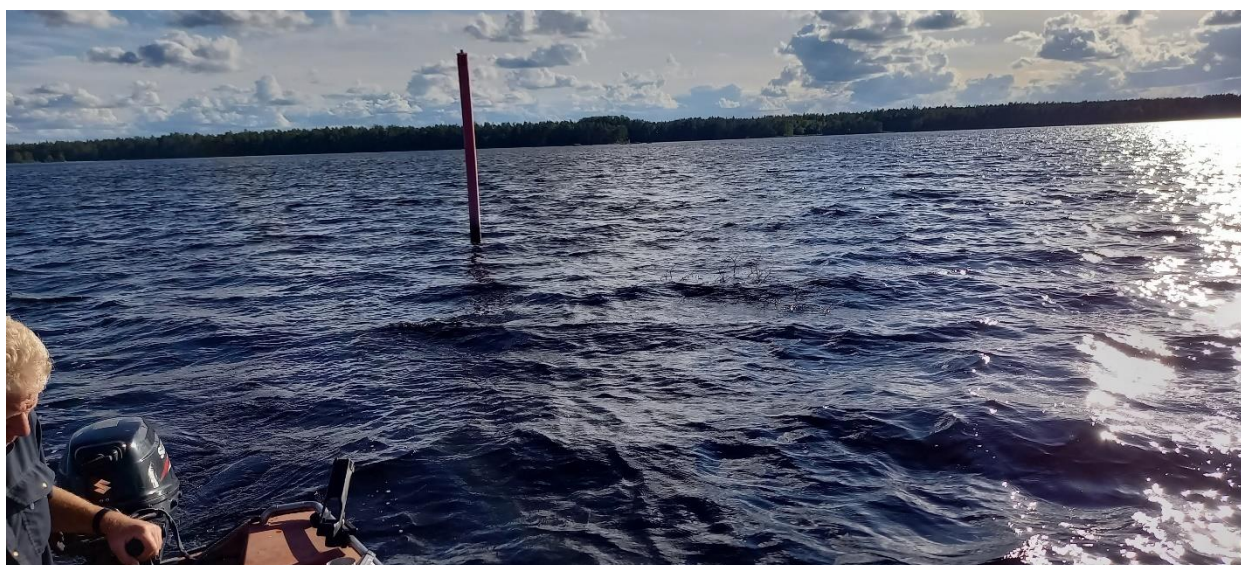
Skurebo skifteslag, 9 fastigheter, 500 ha

Tortebo skifteslag, 18 fastigheter, 486 ha

Allgunnerum skifteslag, 1 fastighet, 60 ha

Bjärshult skifteslag, 5 fastigheter, 6 ha

Den enskilda största ägaren är Sveaskog (216 ha i Bruddesjön), följt av Skurebo 1:1, Skurebo 2:29 samt Skurebo 2:2.

Farledsmärke i Allgunnen. Att ha ett sjökort över sjön är ett måste vid all båttrafik. Vi fick erfara en av sjöns alla stenar när vi åkte ner mot utloppet i samband med provfisket. Och detsamma hände då vi åkte norrut vid strandzonsinventeringen. Sten, sten och sten, överallt!

Allgunnens grunddata

Allgunnen ligger på en höjd av 85 meter över havet. Omsättningstiden är endast 0,14 år vilket är en dryg månad då allt vatten har bytts ut. Detta gör Allgunnen känslig för olika påverkan, exempelvis brunifiering och surt vatten. Allgunnen har 122 öar. Sjön har på detta sätt en skärgårdskaraktär. Sjöns data redovisas nedan. Flera olika sjöarealer finns redovisade, från 1291 hektar till 1310 hektar.

Sjödata

Sjönr (SMHI)	631706	x
	151419	y
Huvudavrinningsområde	75	Alsterån
Areal sjöyta	1 291	Ha
Maxdjup	15,2	m
Medeldjup	2,5	m
Volym	32,4	Milj. m ³
Strandlinjens längd inkl öar	90,7	km
Antal öar 122 (areal >0,01 ha) areal	95,8	Ha
Avr.- område (utloppet).	1 080	Km ²
Avrinningstal (SMHI 1961-90)	7	L/skm ²
Årlig avrinning	238	Milj. m ³
Teor. oms.-tid	0,14	År
Höh	85	m

Allgunnens status och vattenkvalitet

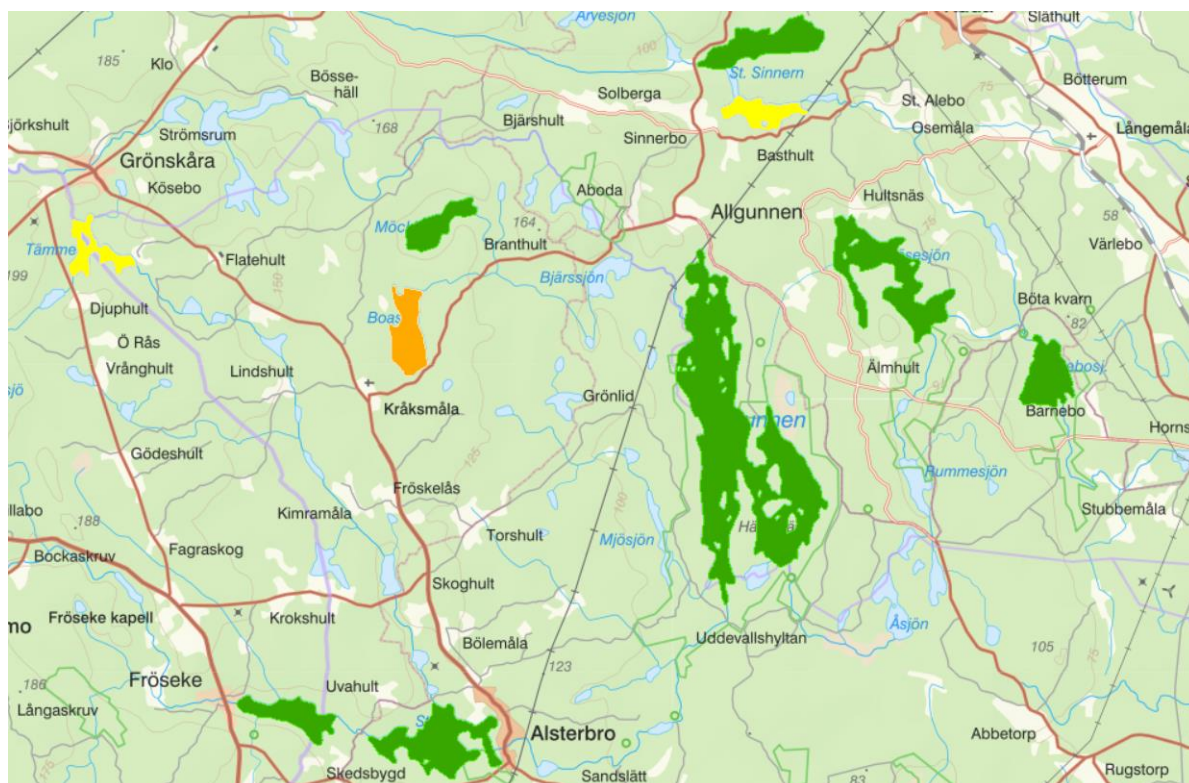
Med en yta av 1310 hektar är Allgunnen en av sydöstra regionens största sjöar. Maxdjupet, som återfinns utanför Åkesundsholmarna, uppgår till 16 m. Sjöns stränder är blockrika och vegetationen i vattnet är gles.

Statusen är enligt EU:s vattendirektivs klassning satt till **GOD** utifrån bottenfauna (god), växtplankton (god) och fisk (god). Påverkan från surt vatten kan föreligga i vissa områden och vid vissa tider men ger inte utslag i en så pass stor sjö som Allgunnen. Allgunnens och andra vattens status enligt EU:s vattendirektiv visas i figur 3.

Så här bedömdes sjön senast i VISS (20210526):

Den övergripande ekologiska statusen i Allgunnen bedöms vara god med låg (1) tillförlitlighet. Status för kvalitetsfaktorn Bottenfauna (MILA) har varit utslagsgivande för den ekologiska statusen. Bedömningens tillförlitlighet avgörs av riskbedömningen för miljökonsekvenstypen Särskild förorenande ämnen.

Se nedan bedömda kvalitetsfaktorer för cykel 3, Påverkanskällor samt Riskbedömning för mer information om vattenförekomstens status.

Figur 3. Status bedömt enligt EU:s vattendirektivs fem klasser; hög, god, måttlig, otillfredsställande och dålig. Från VISS, 2021-03-16.

Alsterån är ett värdefullt vattendrag som i hög grad är beroende av sjöns förhållanden och vattenutjämnande effekt. Från utloppet i södra Allgunnen är det vattenvägen runt 45 km till mynningen i havet.

Allgunnen provtas inom Alsteråns recipientkontroll (figur 4). Sjön provtas inom vattenkemi sex gånger per år och en gång per år inom växtplankton. Sjön ingår i Kalmar läns provfiskeprogram med nätprovfisken vart 6:e år. 2022 genomfördes ett provfiske som redovisas i planen.

Tabell 1. Alsteråns recipientkontrollprogram 2019. Provtagningspunkter med tillhörande koordinater (RT90), analyser (Kf; kemisk-fysikaliska, Vp; växtplankton, Ki; kiselalger/påväxtalger, Mv; metaller i vatten) och frekvens (antal prov per år).

Provtagningspunkt	X	Y	Kf	Vp	Ki	Mv
AL060, Alsterån inlopp Allgunnen	6315560	1512470	6		1/3	6/3
AL075, Allgunnen	6320800	1512450	6	1		
AL080, Allgunnens utlopp	6315510	1514450	6			6/3
AL770, Badebodaån inlopp Allgunnen	6324719	1511220	6			6

Figur 4. Provtagningsplatser som sker inom Alsteråns recipientkontrollprogram.

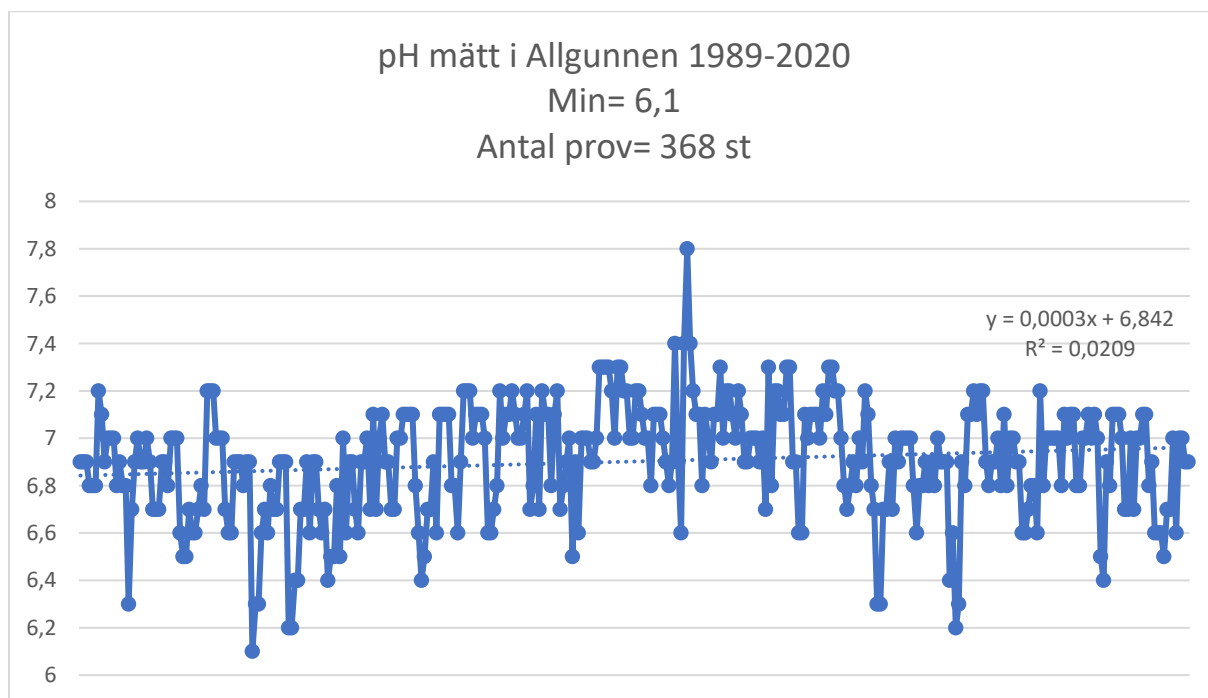
Surt vatten – godkänt med ett problem som fortfarande existerar

I området runt Allgunnen är det främst surt vatten som gör sämre status i sjöarna. Surt vatten kommer från skogs- och mossmarker och även om problemen med surt regn från väst har minskat så är problemet överhängande än idag. Sjöarna med större kalkning och ett bättre genomflöde har bättre status.

Kalkning som påverkar Allgunnen sker främst genom kalkdoseraren i Fröseke. Doseraren spred 2019 ut 478 ton kalk, 2020 352 ton. Året 2023 var det ca 450 ton och året 2024 var det 325 ton kalk. Doseraren är flödesstyrd. Det innebär att om flödet är högt i ån så går mer kalk ut och vice versa.

Allgunnens pH ligger på en tillfredsställande nivå (figur 5).

Median 2020-2023	6,65
Min 2020-2023	6,3

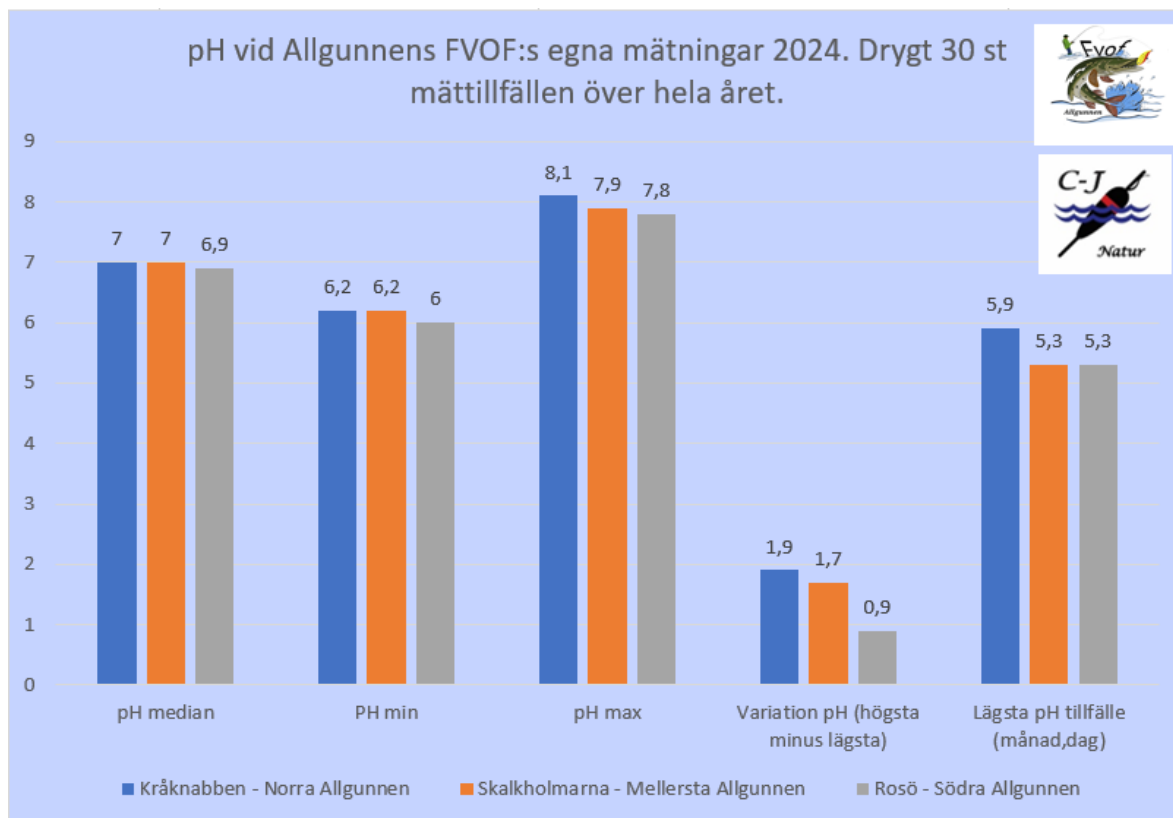

Figur 5. Allgunnens pH mätt inom recipientkontrollen. pH ligger över målsättning pH 6,0.

Lägsta värdet under 2024 var 6,1 som uppmättes i sjöns yta i februari. Andra delar av året var pH 6,5-6,9. Samma pH, 6,1, var det i området där Badebodaån rinner in till Allgunnen (Alsteråns vattenråd). Det förefaller vara surare vatten i Badebodaån än i Alsterån vilket troligen stämmer då en stor kalkdoserare finns i Fröseke. Badebodaån har sedan lång tid haft problem med periodvis lågt pH.

Vid föreningens egna mätningar på tre platser i sjön och drygt 30 st mätningar såg det mesta bra ut. Alla mätningar låg över målet pH 6,0 och med en median runt pH 7 (figur 6). Störst skillnader mellan lägsta och högsta pH förelåg i norra delen, en skillnad på 1,9. Detta är relativt mycket vilket visar hur pass känsliga vattnen är för surstötar. En skillnad på nära 2 pH-enheter betyder att det är 100 gånger surare mellan det högsta och lägsta pH, då det är en logaritmisk skala.

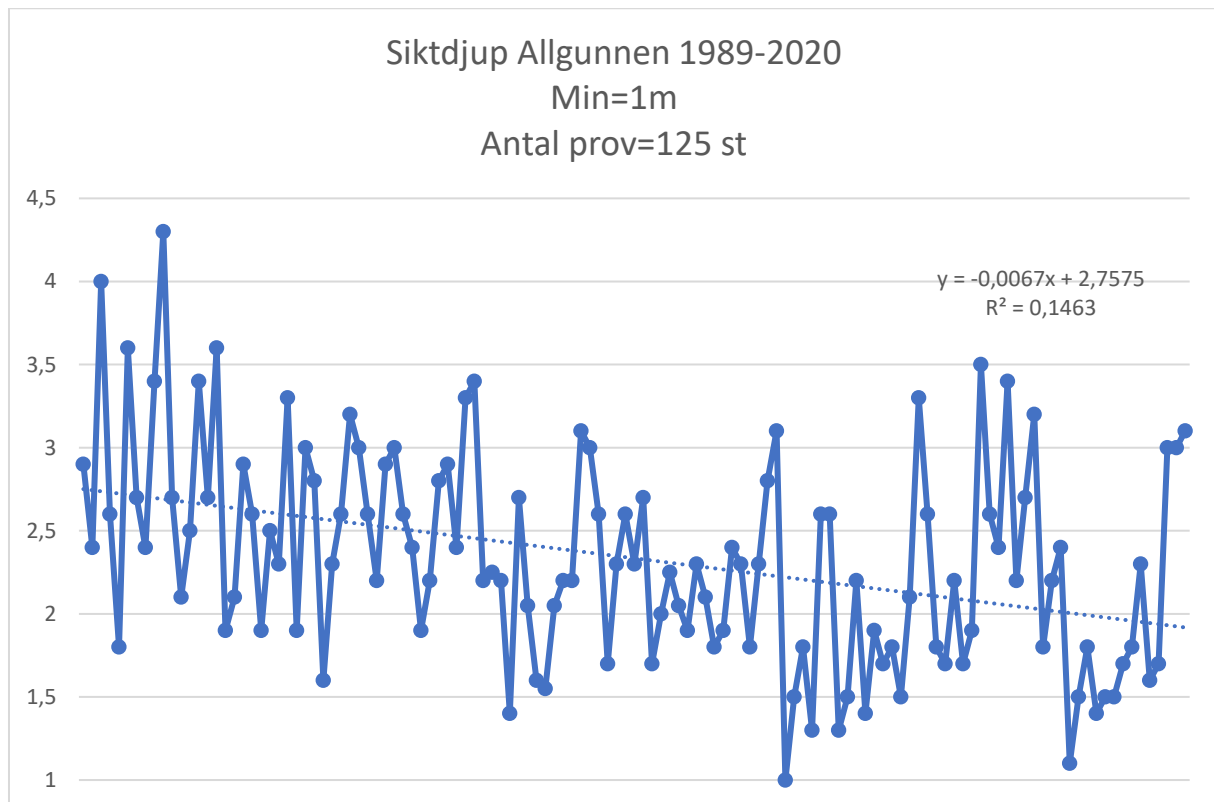

Figur 6. pH vid föreningens egna mätningar 2024.

Siktdjupet minskar

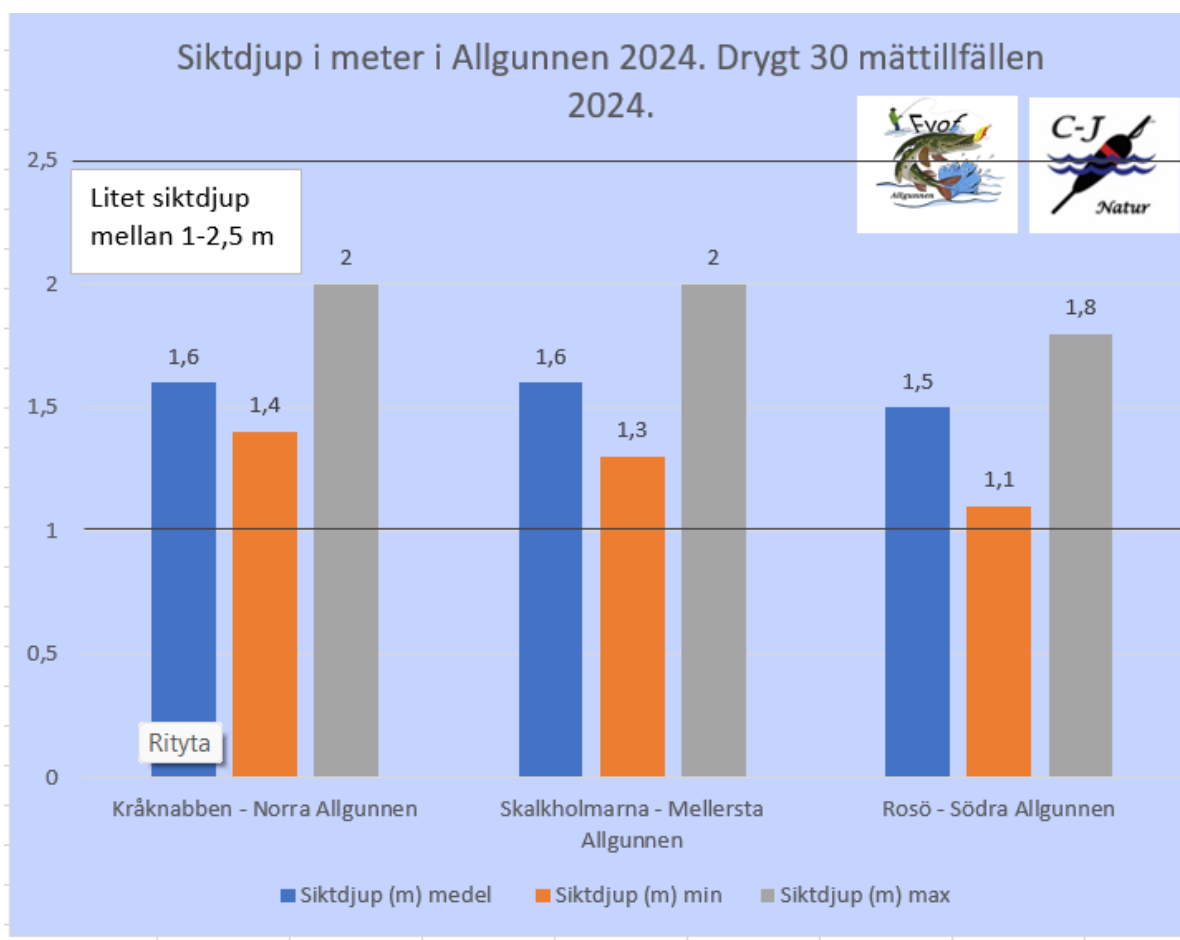
Som i många andra sjöar minskar sikten i vattnet, det blir brunare. Siktdjupet har minskat från runt 3 m till runt 1-2 m de senaste åren (figur 7). Siktdjupet har varit godkänt under 2020. Siktdjupet i Allgunnen bör ligga åtminstone på 2-3 m. Vid provfiske i Allgunnen i juli 2022 var siktdjupet 1,7 m, vilket klassas som litet siktdjup (Naturvårdsverkets bedömningsgrunder, 2000, rapport 4913).

Figur 7. Siktdjup i Allgunnen mätt inom recipientkontrollen. Gränsen mellan litet och måttligt siktdjup ligger på 2,5 m (Naturvårdsverket, 2000).

Siktdjupet 2023 låg mellan 1-2,5 m. Endast 1,0 m var det i juni månad.

Mellan april-oktober 2024 låg siktdjupet mellan 1,9 till 3,1 m (Alsteråns vattenråd). Detta är bättre siktdjup än 2023. Vid föreningens egna mätningar var siktdjupet (mätt utan vattenkikare) 2024 mellan 1,3-2 m (figur 8). Bästa siktdjupen uppmättes i norra delen av sjön men det var små skillnader. Vid alla mätningar låg siktdjupet på en nivå som klassas som litet siktdjup enligt nationella bedömningsgrunder.

Figur 8. Siktdjup mätt vid föreningens egna mätningar.

Turbiditeten (FNU) är ett mått på vattnets innehåll av partiklar och påverkar ljusförhållandet. Partiklarna kan bestå av lermaterial och organiskt material (humus och plankton). Enligt Naturvårdsverkets Bedömningsgrunder sjöar och vattendrag, rapport 4913, kan en klassindelning med avseende på turbiditet (FNU) göras enligt:

< 0,5 Ej/obetydligt grumligt vatten

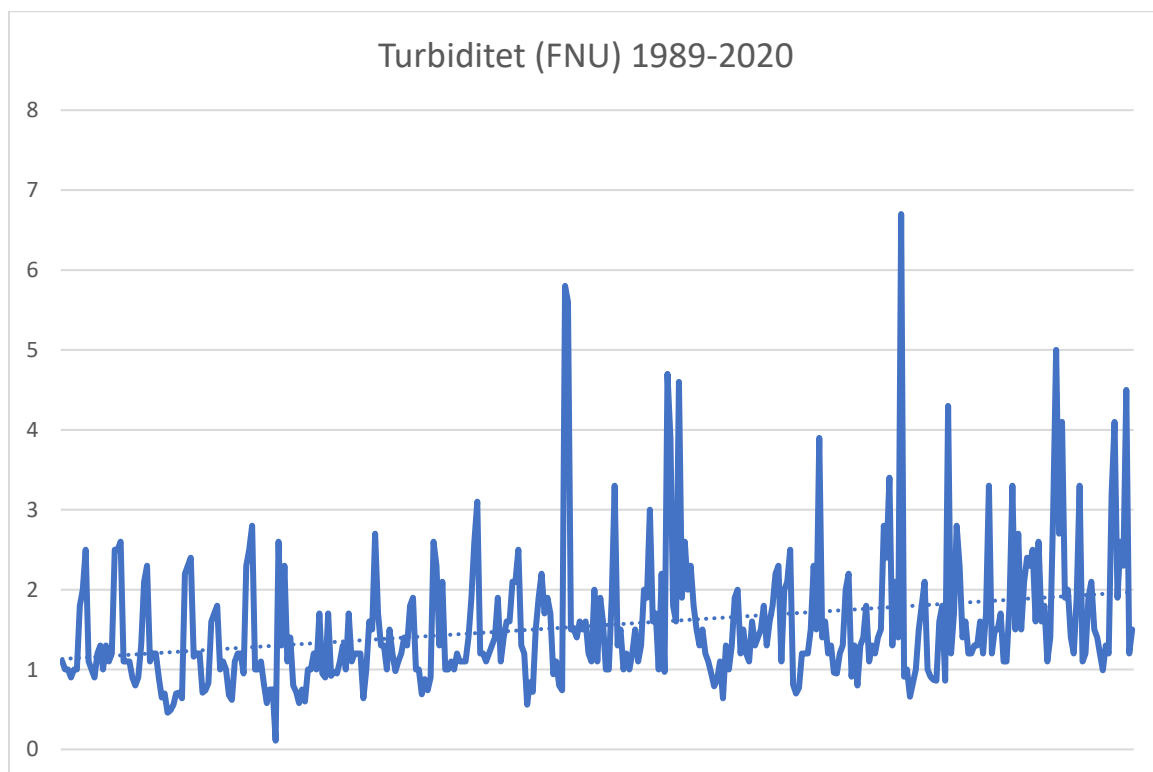
0,5-1,0 Svagt grumligt vatten

1,0-2,5 Måttligt grumligt vatten

2,5-7,0 Betydligt grumligt vatten

>7,0 Starkt grumligt vatten

Turbiditeten har ökat i Allgunnen (figur 9).

Figur 9. Turbiditet i Allgunnen 1989-2020. Data från recipientkontrollen.

Turbiditeten 2024 låg mellan 0,9-3,0 FNU.

Uppdateringar 2022-2030

Indikatorer för vattenkemi, data från Alsteråns vattenråd

2022, lägsta pH: 6,3   2022, siktdjup: medel 1,8 m, min 1,3 m, max 2,2 m.

2022, syrehalt: min 5,8 mg/l (10 m), bra syrehalt i en stor del av sjön

2023, lägsta pH: 6,5   2023, siktdjup: medel 2,0 m, min 1,0 m, max 2,5 m.

2023, syrehalt: min 4,1 mg/l (10 m), bra syrehalt i en stor del av sjön

2024, lägsta pH: 6,1   2024, siktdjup: medel 2,3 m, min 1,9 m, max 3,1 m

2024, syrehalt: min: 3,4 mg/l (10 m), överlag bra syreförhållanden i sjön

Vid en fältdag 19 juni 2024 gjordes mätning i de centrala delarna av sjön där det var 11 m djupt. Siktdjupet var 1,7 m och pH visade 6,8. I en djupprofil mellan yta och 10 m varierade temperaturen mellan 17-19 grader och syrehalten ökade från ytans 10 mg/l till djupet 10 m där den låg på 13 mg/l. Syrehalten var tillfredsställande i hela vattenmassan.

2025, lägsta pH: 2025, siktdjup:

2025, syrehalt:

I Uvasjön var det sommaren 2023 ett siktdjup på 2 m och i Björkhultssjön i Badebodaån var det ett siktdjup på 1,3 m (Månsson, 2023).

Totalfosfor och totalkväve visar normala halter

Under 2023 uppmättes en totalfosforhalt på 12,5 µg/ och totalkväve på 649 µg/l som medel. För fosfor är detta på gränsen mellan låg och måttlig halt och för kväve är det hög halt (Naturvårdsverkets bedömningsgrunder). Mätningarna som gjordes flera gånger under året låg ganska lika och sammantaget visar detta en stabil sjö.

2024 låg totalfosfor mellan 10-14 µg/l i ytan, något högre på större djup men fullt normalt. I Alsterån vid inloppet var det normala halter medan det i utloppet under hösten var något förhöjd fosforhalt (25 µg/l). Kvävehalterna var genomgående normala under året.

Inget i mätningarna kan påvisa att Allgunnen är påverkad av övergödning men det kan finnas lokala områden som periodvis påverkas av mer näring.

Värdekärnor i och runt sjön

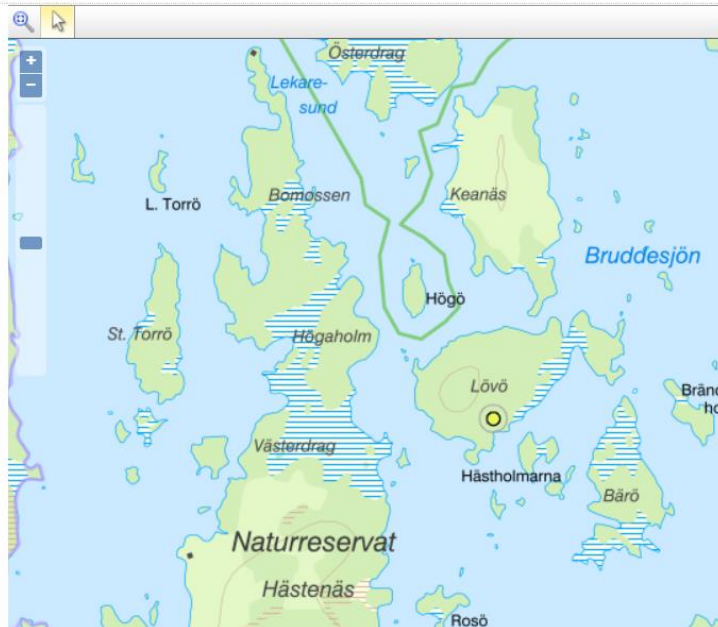
Allgunnen håller många skyddsvärda miljöer, dessa är främst kopplade till äldre skog. För kärlväxter kan nämnas området Lövö där man utfört kontrollerade bränningar och här finns noteringar om de hotade arterna svedjenäva och brandnäva. Rödlistade musslor har hittats av C-J Natur i samhället Allgunnen och i Alsterån vid Uddevallshyltan (Månsson, 2022). Det finns med all säkerhet olika små kräftdjur i Allgunnen, arten *Mysis relicta* noterades på 1980-talet (Kinsten, 2012).

Det har diskuterats om Allgunnen skulle bli nationalpark.

STARTDATUM & TID: 2018-05-28
 SLUTDATUM & TID: 2018-05-28
 KOMMENTAR: På samma plats som förra året.

Fyndplats

LOKALNAMN: Lövä, Allgunnen
 KOORDINATER: O1513768, N6318460 (±50m) RT90 2.5 gon
 NOGGRANNHET: ±50 meter

Knärot, en gammelskogsart, växer vid Ropärenabben.

STARTDATUM & TID: 2013-08-01
 SLUTDATUM & TID: 2013-08-01

Fyndplats

LOKALNAMN: 350 m NO Sjonäs
 KOORDINATER: O1511670, N6325230 (±10m) RT90 2.5 gon
 NOGGRANNHET: ±10 meter

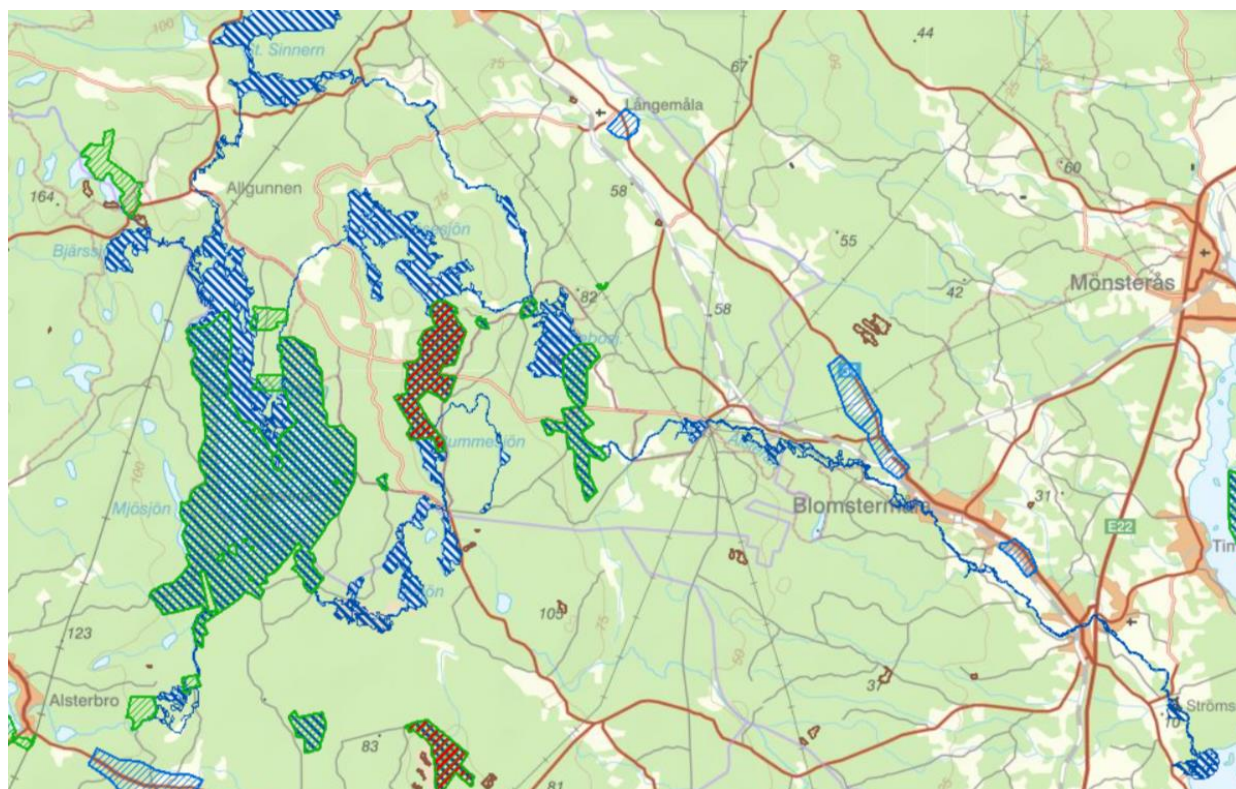

Hästenäs håller många unika områden för svampar, här har igelkottaggsvamp hittats 2018.

Mycket värdefulla insektsområden finns vid Mjöshyltan och vid Sjömarkerna. Över 800 fynd av rödlistade insektsarter finns runt Allgunnen. Några rariteter är raggbock, läderbagge, mulmknäppare, orangefläckig brunbagge, gullvivefjäril, praktstävmal och lindfläckbock.

Natur 2000 påvisar höga skyddsvärden

Alsterån och Allgunnen ingår som Natura 2000, EU:s nätverk för värdefull natur. En stor del av Allgunnen är också naturreservat, ca 900 ha sjöyta. Reservatet utvidgades 2020.

Figur 10. Natura 2000 (blått raster), naturreservat (grönt fält).

Ett nytt naturreservat i Alsterån har bildats vid Sandbäckshult 2024.

Natura 2000 och nya bevarandeplaner

Länsstyrelsen Kalmar har under 2023-2024 tagit fram uppdateringar av bevarandeplaner för Alsterån. Samråd har varit ute till september 2024. Åtgärder som listas som viktigast är:

- Åtgärder för förbättrad passerbarhet och kontakt mellan vattensystemets olika delar.
- Åtgärder för förbättrade ekologiska flöden.
- Återvätning inom avrinningsområdet.

- Åtgärder mot påverkad morfologi i vattendraget (restaurering och biotopvård).
- Anpassad hänsyn av markanvändningen inom naturliga översvämningsområden i anslutning till Natura 2000-området.
- Fortsatt kalkning.
- Dokumentation och bevarande av värdekärnor (såväl i vatten som anslutande våtmarker och fastmark) behövs för att bedöma behoven av förstärkta bevarandeinsatser.
- Bevarandeinsatser kan bestå av riktad rådgivning, frivilliga avsättningar, nya naturvårdsavtal eller områdesskydd.

För Allgunnen som tillhör Ävjestrandsjöar så finns ett antal mål formulerade. Några viktiga mål redovisas nedan.

- Ävjestrandsjöarna ska ha en naturliknande och säsongsstyrd hydrologi där vattennivån varierar med nederbörd och avsmältning. Länsstyrelsen bedömer att detta motsvarar hög status avseende kvalitetsfaktorn Hydrologisk regim i sjöar enligt HVMFS 2019:25.
- Strandzonen ska präglas av återkommande störning (vågerosion, ishyvling, bete) som ger periodvis blottlagda stränder och gynnar en ettårig kortskottsvegetation.
- Ävjestrandsjöarna ska huvudsakligen vara opåverkade av artificiella ingrepp som påverkar deras utbredning, djup, bottenförhållanden, förekomst av död ved samt strukturer i övrigt. Muddringar, bryggor och andra fysiska ingrepp som ger bestående förändringar på naturtypen ska inte förekomma. Länsstyrelsen bedömer att detta motsvarar som lägst hög status för kvalitetsfaktorn Morfologiskt tillstånd i sjöar (HVMFS 2019:25). För Lilla Sinnern med befintligt högre exploateringsgrad gäller god status.
- Ävjestrandsjöarna ska ha en god vattenkvalitet. Vattnet ska vara klart, ha god syrgashalt, låg belastning av humus, försurande ämnen, partiklar (grumlande ämnen), näringsämnen och miljögifter. Länsstyrelsen bedömer att detta motsvarar som lägst god status för de fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorerna (HVMFS 2019:25).
- Artsammansättningen ska vara naturlig med förekomst av karakteristiska och typiska arter. Det ska finnas tillräcklig tillgång på lämpliga livsmiljöer som upprätthåller kontinuerlig ekologisk funktion för naturtypens typiska arter, med goda reproduktions- och uppväxtmiljöer för arterna. Deras populationsstorlek och utbredning ska inte minska och de ska ha möjlighet att sprida sig inom respektive arts historiska Typiska arter som naturligt förekommer i området utgörs av kärlväxter som nålsäv, notblomster, styvt braxengräs, dvärgigelknopp, strandranunkel samt djurarterna; öring, siklöja, drillsnäppa, storlom, fiskgjuse och fisktärna. Typiska arter i övrigt som kan förväntas förekomma i området framgår av den nationella vägledningen för naturtypen.
- Främmande arter eller genetiskt främmande populationer ska inte introduceras och befintliga sådana ska inte inverka negativt på sjöarnas artsammansättning, konkurrenssituation gentemot naturligt förekommande arter eller naturtypens funktion. Signalkräftans inverkan på ekosystemet är inte närmare utredd.

Fiskevårdsplanen tar upp flertalet delar som berörs i målen i stort. Om man bryter ner i specifika delar är målen mycket högt ställda. Öring och siklöja finns endast i små populationer idag. Humus och andra ämnen tillförs kontinuerligt och det är svårt att veta hur mycket signalkräftan påverkar övrig biologi. För att få ett bra mått på målsättningen ovan bedömer C-J Natur att övervakningen måste öka. Strandzoner bör inventeras mer, fler växtinventeringar bör genomföras, provfisken riktade mot siklöja bör ske samt att försöka utreda signalkräftornas påverkan är saker som bör göras

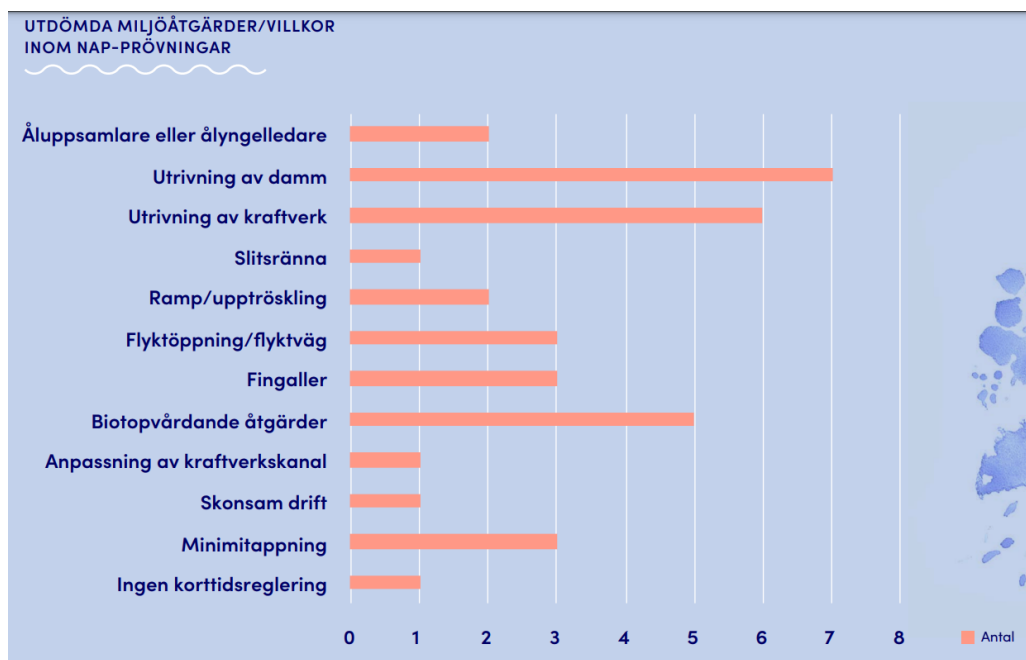

kommande år. Om föreningen vill utöka provtagningen till bevarandeplanen så finns säkert medel att söka.

Allgunnens FVOF kan och bör vara en aktör som kan driva på och initiera olika fiskevårdande insatser tillsammans med enskilda markägare såsom att skapa fler våtmarker intill sjön, begränsa näringen ut i vattnen, förbättra lekplatser för gädda och abborre och påverka andra för att fortsätta med den viktiga kalkningen. Även om föreningens arbetsområde är själva sjön så hindrar det inte att initiera projekt för närliggande marker i samverkan med markägaren.

Projekt inom nationella planen för vattenkraft och med fiskvandring i Alsterån

Under de senaste åren har nya utredningar genomförts av Länsstyrelsen Kalmar inom projektet prövning av vattenkraft i Alsterån. Utredningar kring laxfiskproduktion och laxens förekomst har tagits fram, kraftverken har ingått med förslag på fiskvägar och biotopvård har utförts i nedre delarna. I Uddevallshyltan och Arbåga har dammar avlägsnats och ersatts av strömmande partier. Målet inom arbetet med nationella planen är att all vattenkraft ska miljöanpassas och utredningar kring fiskvägar kommer genomföras. Vattenkraftsägarna kommer behöva ta fram egna underlag, ett arbete som påbörjats. När alla underlag är framtagna ska domstolen besluta om vad som behövs, där avvägning görs mellan elproduktion, EU:s krav om god status och fiskvandring. Det är ett stort arbete som under 2025-2026 ska genomföras då mer kunskap ska tas fram om vattendraget och förhållandena vid kraftverken. Genom en nationell miljöfond som är finansierad av de stora vattenkraftsbolagen ges ekonomiskt stöd för att miljöanpassa anläggningar. Upp till 85 % finansiering kan sökas från miljöfonden. Så här såg villkoren ut för de anläggningar som fick dom under 2023 (från miljöfondens årsredovisning 2023):

Figur 11. Utdömda åtgärder inom miljöprövningar för vattenkraft under 2023. Från vattenkraftens miljöfond.

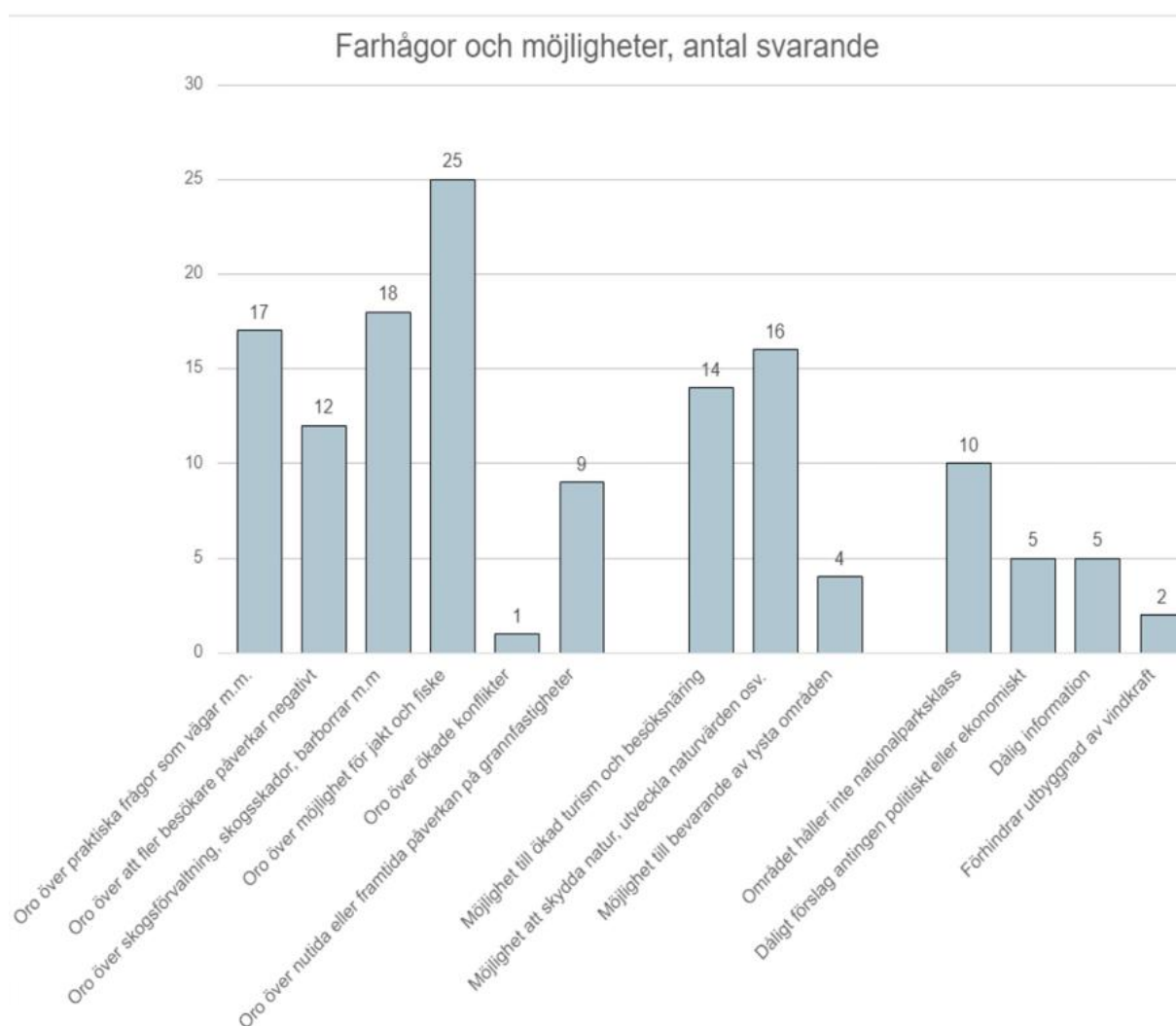

Fri väg för fisken vid Uddevallshyktan efter att dammen tagits bort. Foto 2024, Marcus Arnesson, Länsstyrelsen Kalmar.

Allgunnen – en del i en ny nationalpark?

Det pågår ett arbete med att göra Allgunnenområdet till en nationalpark. Drivande i detta arbete är Naturskyddsföreningen och Länsstyrelsen Kalmar samt Sveaskog och flertalet andra markägare. En enkät skickades ut till markägare och denna visade att merparten av de som svarade var tveksamma, främst de med skogsfastigheter. Det var endast 30 % som svarade.

Nedan figur visar oro och möjligheter. Oro över jakt och fiske sticker ut.

Figur 12. Svar från kommunernas enkätsammanställning.

I början av 2024 föreslog Kalmars länsstyrelse att Hornsö ekopark med angränsande naturreservat ombildas till nationalpark. Den senaste tidens inventeringar bekräftar att detta relativt orörda skogsområde uppvisar en enastående artrikedom med 527 rödlistade arter. Dessutom pekas

skogarna ut som ett av södra Sveriges största vildmarksområde med en stor potential för naturturism.

Några veckor senare skickade Högsby, Nybro och Mönsterås kommun en gemensam skrivelse till Naturvårdsverket. Där förklarar de tre kommunerna att de är positiva till en nationalpark under förutsättning att turism och friluftsliv bidrar till fler arbetstillfällen och lokalsamhället inkluderas i det fortsatta arbetet.

I mars svarade Naturvårdsverket att arbetet med Hornsö inte kan inledas under 2024 på grund av bristande resurser.

Tillsammans med landshövdingen Allan Widman, politiker, markägare och lokala föreningar planterades lövträd inne i Hornsö ekopark i slutet av september. Planteringsdagen var ett gemensamt initiativ från Naturskyddsföreningen och Sveaskog. Dialogen mellan dessa två aktörer om olika insatser för att restaurera värdefull natur i ekoparken fortsätter.

Värdefulla arter – fiskarter, musslor mm

Sjöns variation ger ett rikt fiskbestånd. Provfisken i Allgunnen har genomförts 1947, 1983/1984, 1996, 1999, 2003, 2010, 2016 och 2022.

Vid provfisken har följande fiskarter fångats:

Abborre

Gädda

Mört

Gös

Gers

Benlöja

Braxen

Björkna

Sarv

Siklöja

Lake

Det finns även stensimpa, elritsa, bäcknejonöga, öring, ål och nissöga i sjön. Totalt finns det med stor säkerhet 17 st fiskarter i sjön (eller i dess direkta närhet).

Enligt muntliga uppgifter nämns att det förekommer öring i sjön som vandrar nedströms till utloppet och ån. Förr var det ett omfattande redskapsfiske i och längs Allgunnen. Ål, braxen, abborre, gädda fiskades med en mängd redskap. Uppe på grunda lekplatser användes instängningsanordningar via störar (Högsbyboken, 1969). Idag är det främst ett nätfiske efter braxen, gös, abborre och gädda. Inget fiske bedrivs idag mot ål och siklöja.

Provfiske utgör grunden i all fiskevård. Här jobbar vattenägarna med att plocka ur fisk från ett pelagiskt nät (6 m djupt!) vid provfisket 2022.

Värdefulla stormusslor i form av äkta målarmussla och flat dammussla, båda rödlistade, finns i sjön och dess närhet. Vid inventering som C-J Natur gjorde 2022 hittades den rödlistade arten äkta målamussla, större dammussla, spetsig målarmussla och allmän dammussla. Äkta målarmussla hittades 10 exemplar i båtvikens i Allgunnen (se nedan) vilket tyder på ett bra bestånd.

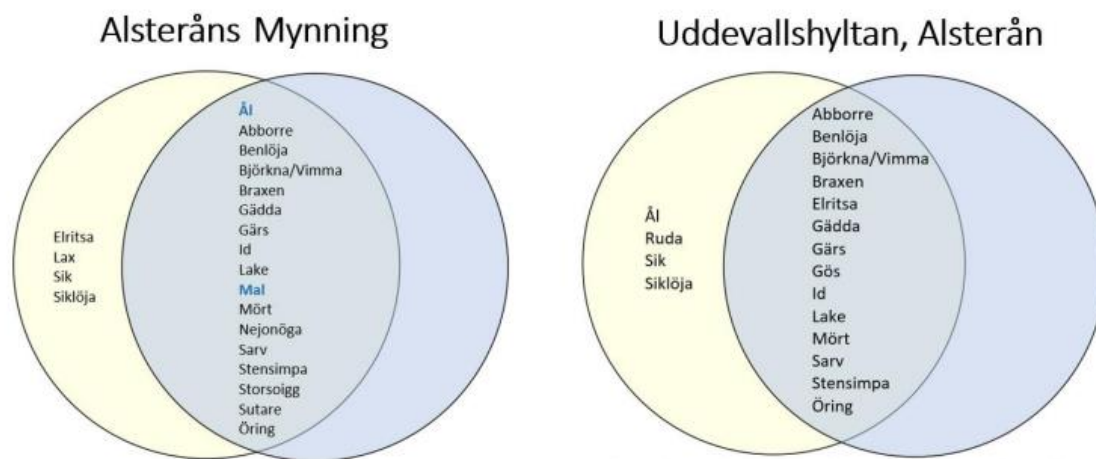

Figur 13. Äkta målarmussla i Allgunnen.

Den rödlistade arten äkta målarmussla från Allgunnen 2022.

I ett projekt där eDNA provtagits på flertalet platser i Kalmar län så ingick Uddevallshyltan som en lokal (Hellström, 2021). Totalt ingick 14 fiskarter i proverna. Id ingick vilket känns något udda och samtidigt saknades ål, ruda, siklöja vilket också känns som svårförklarad. Även stormusslor ingick i studien och här detekterades sex arter; allmän dammussla, spetsig målarmussla, större dammussla, flat dammussla, äkta målarmussla samt den hotade arten tjockskalig målarmussla. Under 2022 hittade C-J Natur förekomster med den hotade arten tjockskalig målarmussla på de nedre sträckorna i Alsterån (Månsson, 2022). C-J har således noterat samtliga ovanstående musselarter i Alsteråns vattensystem.

Figur 4. Cirkeldiagram som jämför detektion av fiskförekomst mellan historiskt provfiske (gula cirklar) och eDNA prover taget under en tidpunkt baserade på två markörer (blå cirklar). Det grå området visar arter som detekterats med båda metoderna. Arter i blått är hotade arter.

Figur 14. Från rapporten eDNA, 2021. Länsstyrelsen Kalmar, 2021.

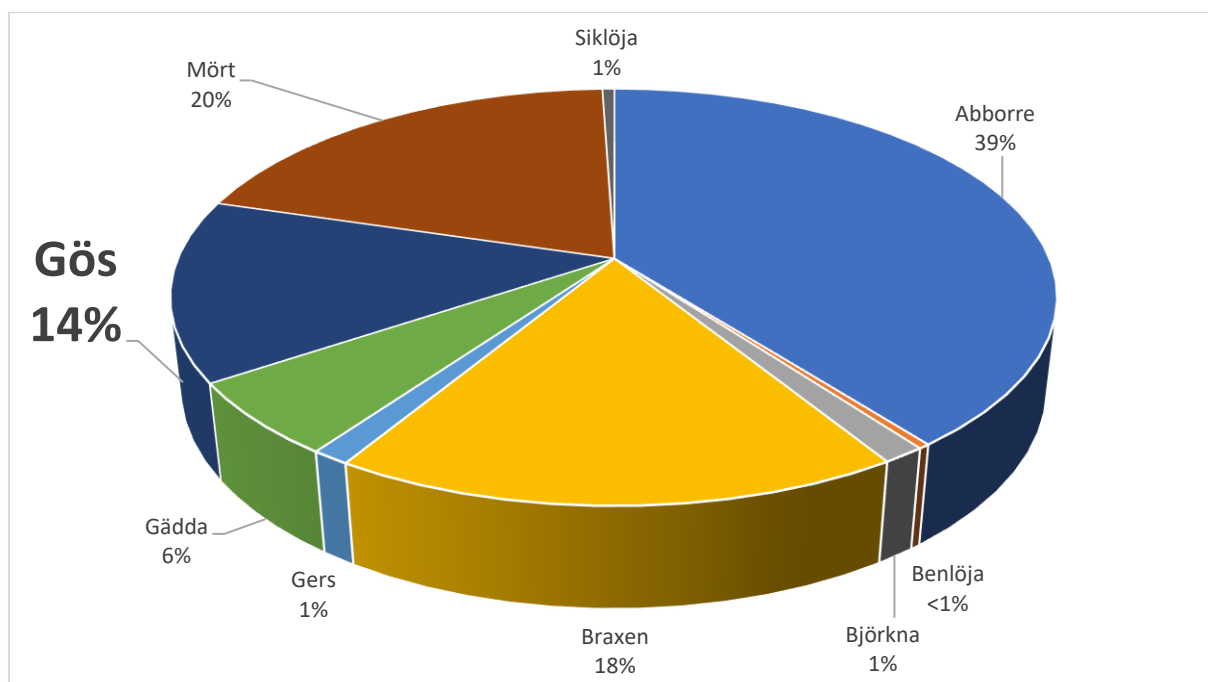
Vid strandzonsinventeringen 2024 hittades nya förekomster med stormusslor. I området Sandvik och strax norr om denna hittades flera exemplar av den rödlistade arten äkta målarmussla (Månsson, 2024).

Fiskevård kopplat till gös och andra fiskarter samt status

Gös har satts ut i Allgunnen 1996, 1997 och 1998, 13000 st yngel vardera år. Utsättningarna har inneburit ett etablerat bestånd, gös fångas idag regelbundet. Gösens storlek domineras av fisk mellan 1-2 kg men även mindre fiskar runt 0,5 kg och större exempel över 6 kg fångas.

Enligt nuvarande regler så har gös ett minimimått på 40 cm. Detta bör höjas till 50 cm då det säkrar att gösen hinner leka minst en gång innan den fångas. Begränsning om att en gös får behållas per fiskare och dag bör införas.

Om man jämför Allgunnens gösbestånd enligt de utförda provfiskena så ligger den i paritet med övriga sjöar i regionen. I de närliggande sjöarna Store Hindsjön och Uvasjön som provfiskades 2019 och 2016 (Månsson, 2019; Månsson 2016) så var fångsten 0,2 st och 0,3 s vilket är liknande nivåer som för Allgunnen (0,3 st). Vid provfisket 2022 var fångsten av gös 0,3 st/nät. Gösens andel utgjorde vid provfisket 2016 18 % och 2022 14 %. Ingen av de tre sjöarna Hindsjön, Uvasjön eller Allgunnen är optimala gössjöar och troligen är beståndet i balans med vad sjön kan producera. En viktig sak kan vara avsaknad av lekplatser för gös. Ett sätt att förbättra detta är att skapa lekplatser. Detta tas upp i åtgärdsförslaget.

Figur 15. Vid provfisket 2022 utgjorde gös 14 % av fångstvikten.

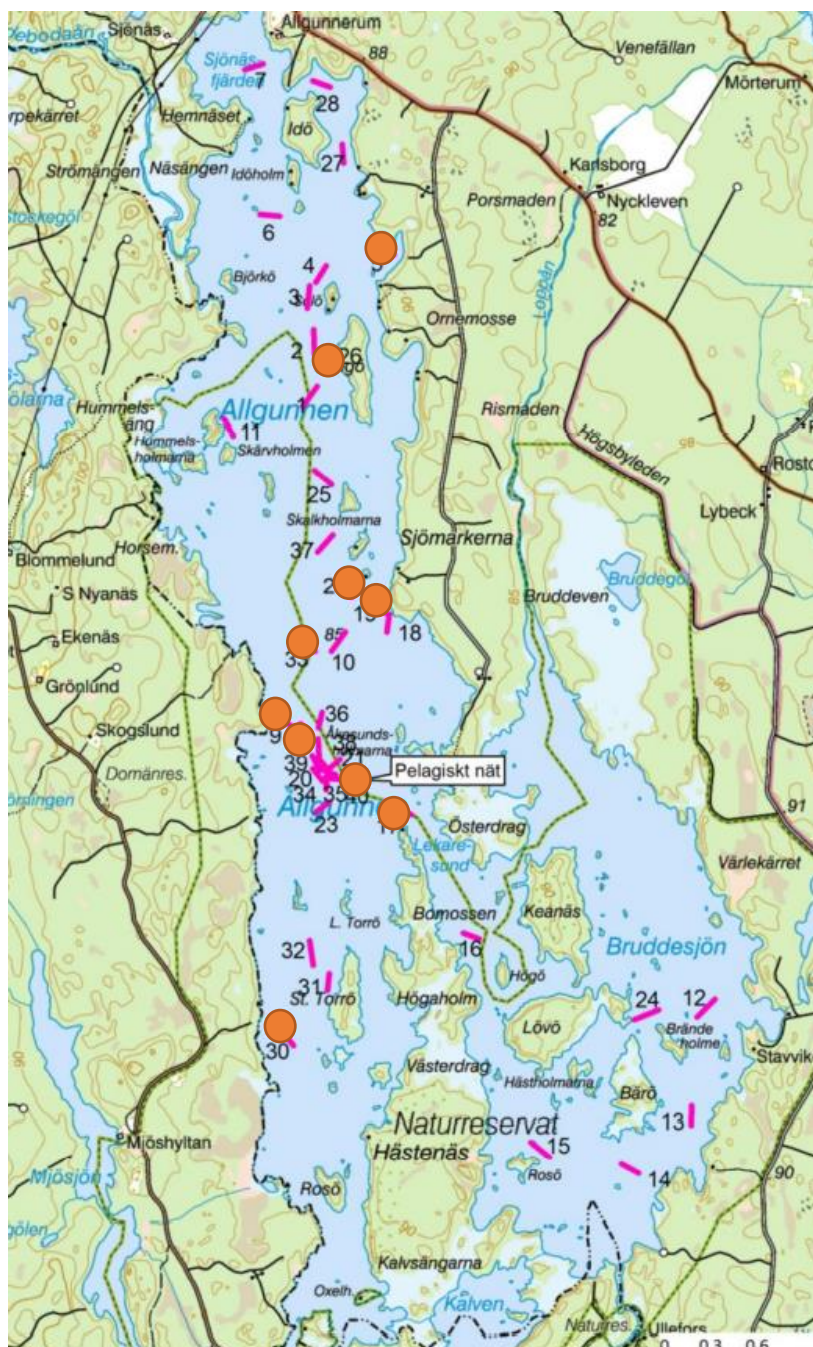
Vid provfisket 2022 fångades flera årsklasser med gös. På fotot nedan ses en 14 cm gös som visar att gösen lyckades leka våren 2021. Detta är en ny och mycket värdefull kunskap!

En gös på 14 cm vid provfisket 2022. Detta visat att gösen lyckas med leken i Allgunnen!

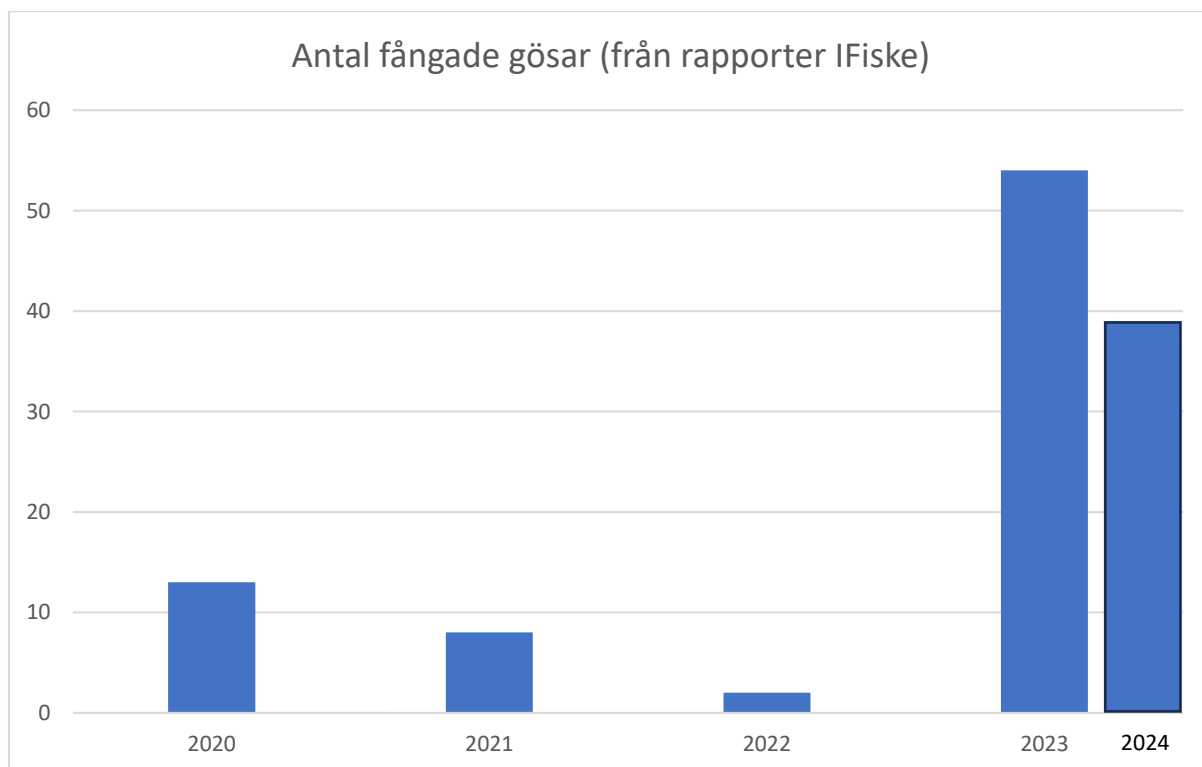
Var gösarna fångades vid provfisket 2022 visas på kartan nedan.

Figur 16. Områden där gös fångades i Allgunnen vid provfisket 2022. Då det var få gösar totalt sett och olika storlekar så är det svårt att säga var arten leker men troligen i norra delen av sjön.

Uppgifter från Allgunnens FVOF gör gällande att inga fiskarter eller bestånd minskat i någon större omfattning.

Enligt uppgifter från IFiske så ökade fångsterna av gös kraftigt under 2023, hela 54 st rapporterades in. Detta är en stor ökning, se nedan. Om detta visar en faktiskt ökning hos beståndet, större rapportbenägenhet eller lyckosamma fisken är svårt att säga men det visar ett större bestånd av gös än tidigare. 2024 var den totala fångsten 39 st gösar i IFiskes rapportering (figur 17).

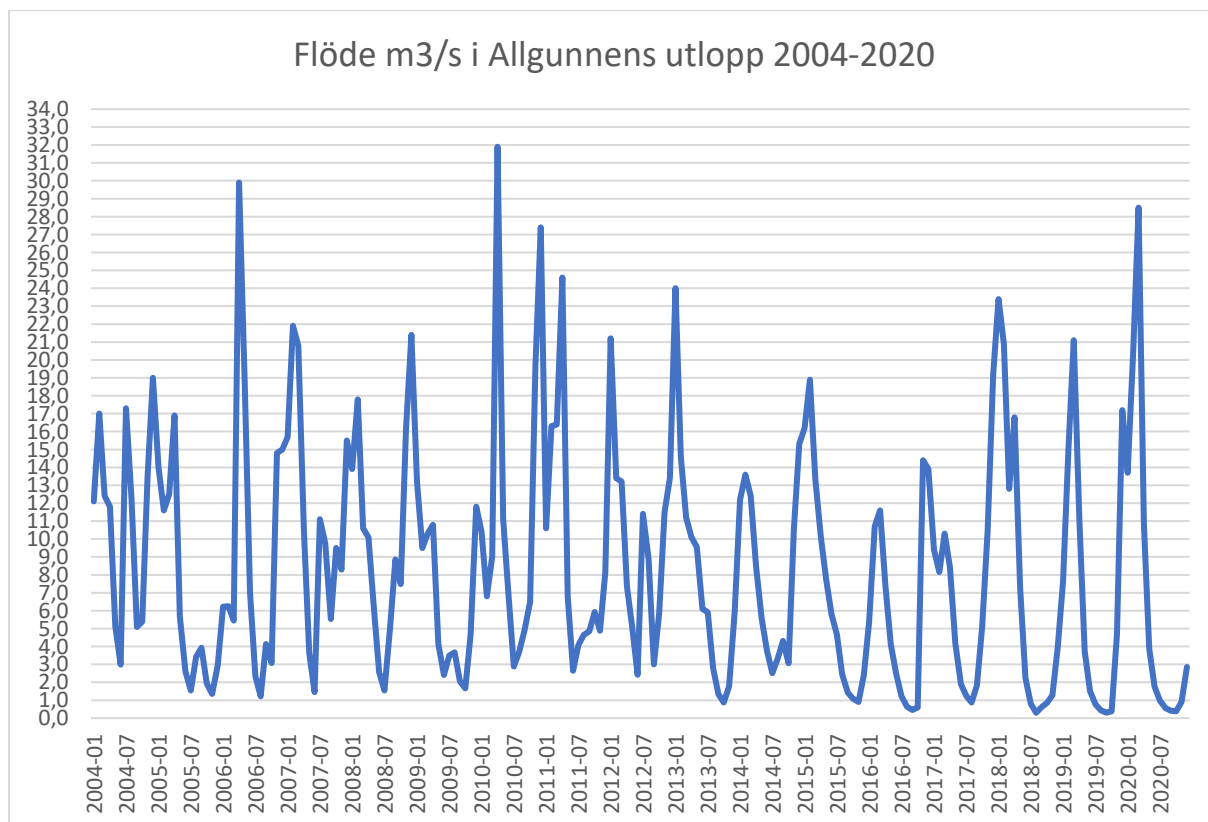
Figur 17. Antalet fångade gösar 2020-2024, inrapporterade till IFiske.

Påverkan är relativt låg totalt sett men klimatet är i förändring

Det finns inga industrier eller liknande verksamheter som påverkar Allgunnen idag. Allgunnen hänger med i Alsteråns och uppströms sjöarnas statusbild. Sammantaget består påverkan av periodvis surt vatten, låga flöden, klimatpåverkan och punktkällor med näring. Skogsbruket är omfattande i avrinningsområdet och det har stor betydelse att skogsägare tar hänsyn till vattenmiljöer. Klimatfaktorn är nog en sak som framöver kan bli en stor påverkan. Här kan nämnas allt brunare vatten genom mer partiklar i vattnet, höga vattentemperaturer och låga syrehalter.

Under de senaste fem åren har vattennivåerna varit låga i Alsterån, liksom på många håll i landet. Värsta torråret var 2018 då många vattendrag sinade helt. Detta år var säkert lika alvarligt för biologin som torråret 1958 som har beskrivits som problematiskt. Under 2022 har också flödet varit lågt. Enligt uppgifter från vattenägare kan nivån i Allgunnen variera 1,5 m under ett år vilket är mycket. Man brukar använda variationen 1 m som ett mått när det kan påverka biologin i sjön.

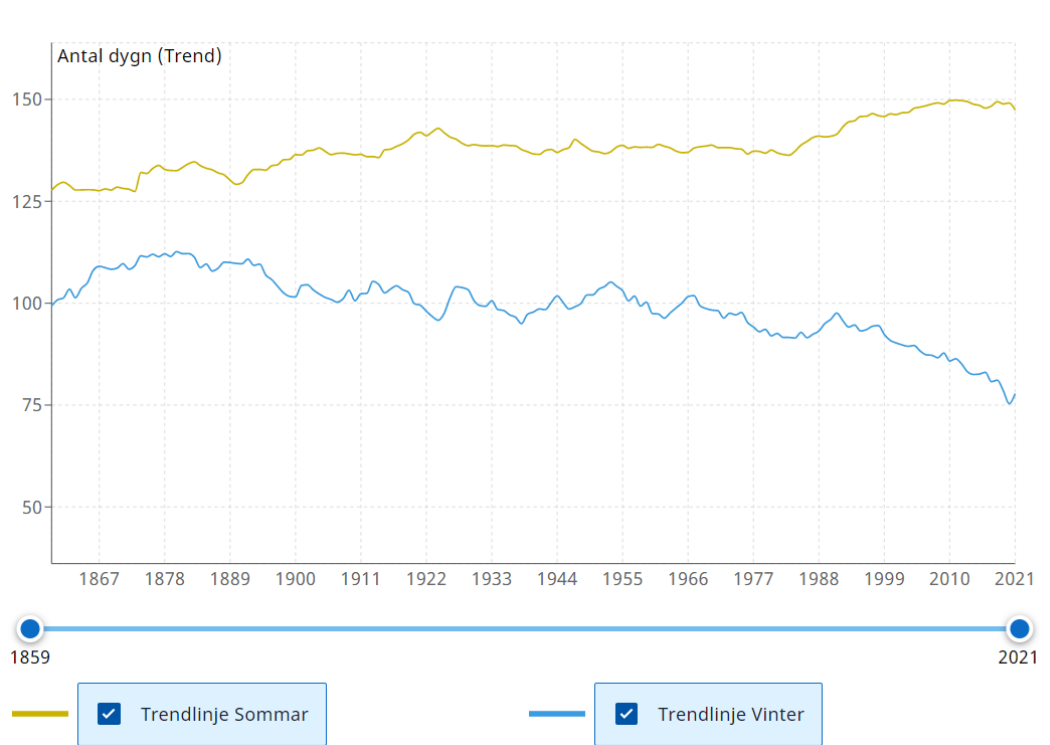
Det är intressant att läsa i förra planen att man 1998 hade funderingar på att Allgunnen skulle bli dricksvattenresurs för flertalet kommuner, bland annat Växjö kommun. Ett uttag på 400 l/s skulle göras. Detta är intressant då det under flera år varit betydligt lägre flöde än 400 l/s. Under 2018 var under 400 l/s i en månads tid, under 2019 var det 56 dagar med flöde under 400 l/s och 2020 var det 38 dagar med flöde under 400 l/s. Data är från SMHI och det är modellerade data med viss osäkerhet. Topparna i flödet ligger runt 30 m³/s. Det är således mycket stora skillnader mellan lågvatten och högvatten (figur 18).

Figur 18. Månadsflöde i Allgunnens utlopp 2004-2020. Data från SMHI.

Vattennivåer har stark inverkan på arter som behöver grunda zoner. Fåglar såsom storlom är känsliga vid deras häckning. Ingen trend går att se att storlommen har minskat i sjön under de senaste åren men kunskapen om detta är låg.

Klimatet har ändrat sig. Nedanstående figur visar antalet dagar med sommar och vinter per år sedan 1859 i Växjö (SMHI). Man ser tydligt att sommaren ökar och vintern minskar.

Figur 19. Ett sätt att se hur klimatet förändras. Data från SMHI.

Det är viktigt att Allgunnens FVOF arbetar med att göra sjön hållbar kring klimatpåverkan. Planens förslag har flera åtgärder som har betydelse i sammanhanget.

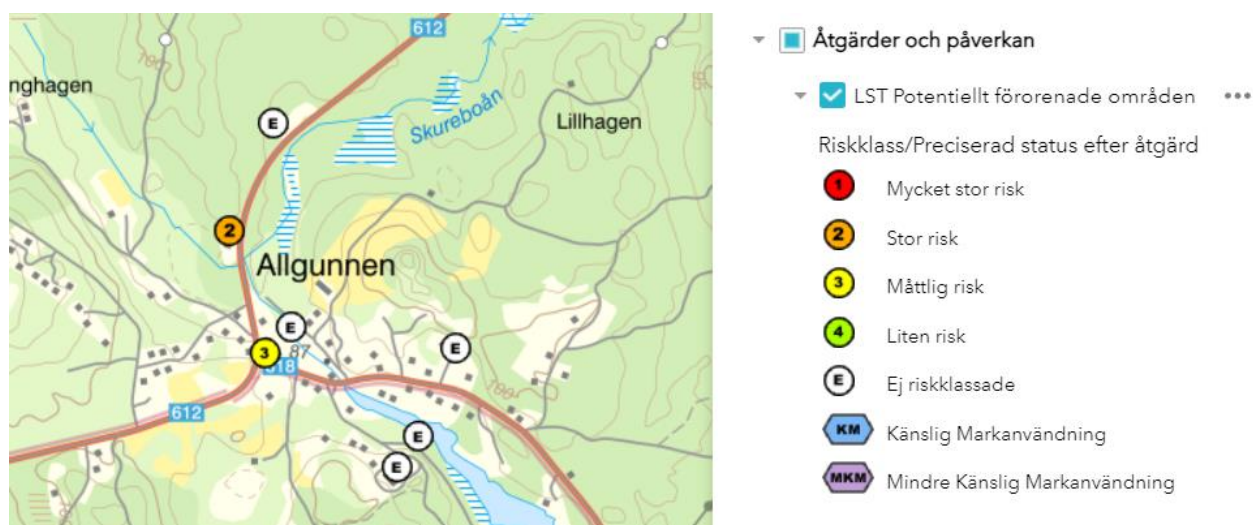

Siklöja (foto) och lake är två arter som missgynnas när klimatet blir varmare.

Miljögifter i fisk

Vid provfisket 2022 genomfördes insamling av abborrar, genom C-J Natur, på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar, med syfte att analysera miljögifter. Det har under senaste årens undersökningar visat sig att flera vatten i Alsteråsystemet innehåller mycket miljögifter i sedimenten. En del av detta kan handla om glasbrukens utsläpp men en del kan handla om höga halter naturligt i mark och berggrund. I Uvasjön överskreds riktvärdena för kadmium. Utifrån undersökningarna så bedömdes ingen risk för människor att nyttja vattnen såsom intag av fisk, kräftor (Structor, 2023).

Spridningsvägarna för olika miljögifter är komplext och dess påverkan på fauna är ännu i hög grad något som vi saknar heltäckande kunskap om. Många ämnen sprids via luft och faller ner i regn. Ett omfattande skogsbruk kan få metaller att transporteras ut i vattenmiljön. Inom jordbruket användes förr kraftigt toxiska bekämpningsmedel, vissa av dessa är idag förbjudna. Industrier har påverkat många vatten genom att ämnen lagrats i sediment. Avloppsreningsverk har bättrat på situationen men nya ämnen har tillkommit, exempelvis olika läkemedel och hormonstörande ämnen. Sura vatten har ofta högre halter av metaller och miljögifter än sjöar som har högt pH. En stor biomassa av fisk späder ut effekterna, alltså varje fisk får en lägre exponering och halt. Allgunnen ligger i ett känsligt område och är ett vatten som har benägenhet att innehålla olika ämnen. Påverkan får i och med att det inte funnits några stora industrier i sjöns närhet ses som förhållandevis låg. Ett område finns redovisat som stor risk och ett som måttlig risk (se nedan). Dessa utgörs av en anläggning med farligt avfall och en drivmedelsstation. Därtill finns några objekt som inte är riskklassade som är gamla sågverk (figur 20).

Figur 20. Förorenade områden som finns redovisade i VISS.

Följande 10 abborrar samlades in. Av dessa gjordes ett samlingsprov. Samtliga fiskar var honor och de var mellan 3-6 år i ålder. Medelvikten hos fiskarna var 50 g.

Art	Lokal	Fynddatum	Kön	Ålder	Kroppsvikt (g)	Totallängd (cm)
Abborre	Allgunnen	2022	hona	6	30.64	x
Abborre	Allgunnen	2022	hona	3	34.92	15.4

Abborre	Allgunnen	2022	hona	3	37.77	15.8
Abborre	Allgunnen	2022	hona	3	38.92	15.3
Abborre	Allgunnen	2022	hona	3	41.26	15.5
Abborre	Allgunnen	2022	hona	5	45.54	16.2
Abborre	Allgunnen	2022	hona	5	49.25	17.2
Abborre	Allgunnen	2022	hona	4	71.36	x
Abborre	Allgunnen	2022	hona	6	74.67	19.8
Abborre	Allgunnen	2022	hona	6	87.60	x

Överlag var halterna ganska väntade och inget sticker ut speciellt mycket. Kvicksilver låg under det nationella gränsvärdet. Kadmium och zink låg på en ganska hög nivå men som säkert speglar avrinningsområdet med tunna jordar och näringsfattiga marker. PFOS, PFAS och PFOA låg lägre än gränsvärden. Det var låg blyhalt vilket är positivt. Ofta är halterna av miljögifter högre i levern än i muskel.

Ämne	LABB	Organ	Halt Allgunnen 2022	Jämförelse1*	Jämförelse2**	Skagern 2023
Aluminium	ALS	LEVER	10 mg/kg	13-25(b)	24	
Kvicksilver	SGS_LIN	MUSKEL	0,24 mg/kg	0,5(a)	0,65	0,15
Arsenik	SGS_LIN	LEVER	1 mg/kg	1,6	0,8	
Bly	SGS_LIN	LEVER	0,09 mg/kg	0,5	0,1	7,7 (0,02-40) (c)
Kadmium	SGS_LIN	LEVER	5,2 mg/kg	1,5	4,9	1,6 (0,008-7)(c)
Koppar	SGS_LIN	LEVER	15 mg/kg	11	15,7	8 (0,9-34) (c)
Krom	SGS_LIN	LEVER	0,15 mg/kg	0,3	0,15	
Nickel	SGS_LIN	LEVER	0,15 mg/kg	0,3	0,09	
Zink	SGS_LIN	LEVER	130 mg/kg	127	120	
PFOS	EUROFINS	MUSKEL	2 ug/kg	9,1^		1,3
PFOA	EUROFINS	MUSKEL	0,01 ug/kg	8(a)		1
PFAS	EUROFINS	MUSKEL	2 till 4,5 ug/kg	45(a)		
PCB	SGS_LIN	MUSKEL	2,3 och 7,3 ug/kg	125(a)		
Dioxiner	SGS_LIN	MUSKEL	0,05 till 0,21 ng/kg	0,0035(a)		

*rapport Vänerns vattenvårdsförbund 137, 2022.

^gräns för miljökvalitet HVMFS2019:25.

** Data från 1662-1891 fiskar från nationella datavärden IVL:s databas

I IVL:s databas över provtagna gäddor var medelhalten 0,65 mg/kg, där 700 sjöar ingick (IVL:s databas, 2006).

Skagern provtogs av C-J Natur 2023.

(a)Gränsvärde EG/EU

(b)Medelvärdet sjöar, rapport SLU 2008:15

(c)Medelvärdet 6 år från Vallgraven, Göteborgs stad, rapport Metaller i vallgravsfisk 2013. Min-max inom parentes.

Beskrivning av ämnen

Aluminium

Aluminium finns överallt runt omkring oss. Förpackningar och köksutrustning innehåller aluminium. Det är framförallt via maten som vi får i oss ämnet. Sura produkter kan göra att aluminium frigörs. I naturvatten är aluminium främst ett problem i sura vatten vilket även gäller dricksvatten.

Kvicksilver

Kvicksilver kan komma till ett vatten både naturligt, via regn och genom industriverksamhet. Gränsvärde i vårt land för fiskprodukter är satt till 0,5 mg/kg. För gädda och ål har vårt land ett undantag inom EU där gränsen är satt till 1,0 mg/kg. Det finns uppskattningsvis tusentals sjöar i vårt land där gäddans halt överstiger 1,0 mg/kg. I EU:s direktiv finns ett gränsvärde på 20 µg/kg i biota. I alla svenska vatten ligger halterna över denna gräns.

Arsenik

Arsenik används i en mängd legeringar, ett område är inom elektronik.

Bly

Bly har gått ut i vatten från olika industrier. Batteritillverkning är en sådan verksamhet.

Kadmium

Kadmium finns i en mängd olika verksamheter, från batterier till jordbruk. Kadmium tas upp via rotsystemet hos växterna. Kadmium lagras i njurarna och kan ge skador. Livsmedelsverket lämnar följande råd:

Undvik att äta:

hel njure från vuxet vilt

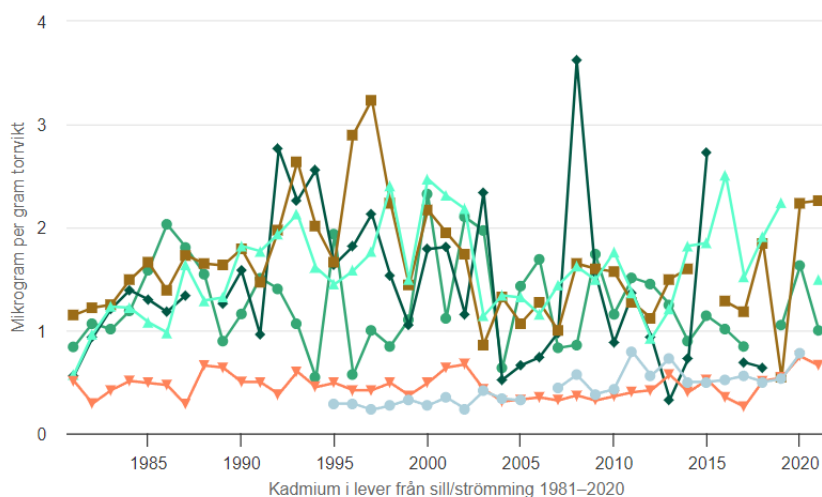
brunt krabbkött (så kallat krabbsmör)

vildväxande snöbolls- och kungschampinjoner.

Barn upp till 12 år bör dessutom undvika att äta:

hel njure och hel lever från både vilda och tama djur.

Sverige har inte lyckats att få ner halterna i miljön trots ansträngningar. Detta kan ses i grafen nedan som redovisar halter i sill.

FILTRERING

Tänd alla

- Harufjärden
- Ängskärsklubb
- Landsort
- Utlängan
- Fladen
- Väderöarna

Koppar

Koppar finns i en mängd former och material. Koppar behöver vi för att kroppen ska fungera. I mat i lever, skaldjur, nötter och kakao finns ämnet och även i dricksvattnet.

Krom

Krom finns i legeringar. Det används i stål och i billacker.

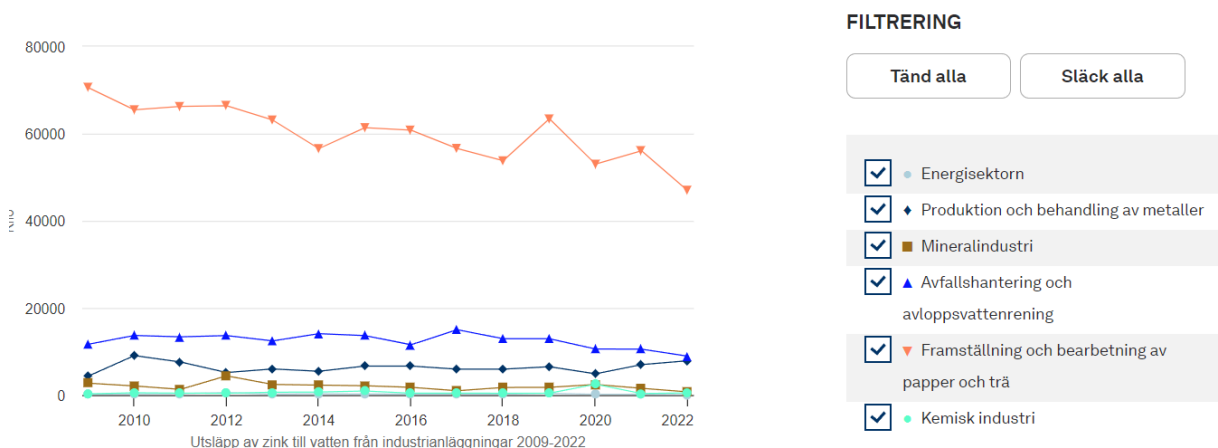
Nickel

Metallen finns i stål och olika legeringar.

Zink

Zink finns i batterier och olika metallföremål. Gränsvärden finns angivna som mellan 40-100 mg/kg. Ett svenskt intagsgränsvärde om 25 mg/dag, vuxen, anges hos Livsmedelsverket.

De största bidragen till vatten står papper- och träindustrin för (se graf nedan).

PFAS

PFAS är en ämnesgrupp av cirka 5 000 syntetiskt framställda per- eller polyfluorerade alkylsubstanter. Det är organiska molekyler med kolkedjor där väteatomerna i molekylerna helt eller delvis har bytts ut mot fluoratomer. Ämnena förekommer i bland annat impregnering av kläder, rengöringsmedel, ytbehandling i stekpannor, kosmetika, hudvård och inte minst har det förekommit som en komponent i brandskumsvätskor (PFOS), vilket bland annat sprids från brandövningsplatser. Ur ämnesgruppen PFAS är ämnena PFOS (perfluoroktansulfonsyra) och PFOA (perfluoroktansyra) idag förbjudna inom EU och ytterligare ett par hundra av dessa ämnen är förbjudna att använda inom EU från februari 2023. PFAS-ämnen är mycket svårnedbrytbara och kan anrikas i levande organismer. PFAS sprids idag huvudsakligen från förorenade områden som till exempel brandövningsplatser och deponier. Källor för intag är mat och dricksvatten. Ämnena kan påverka

immunförsvaret, födelsevikt och olika enzymer. Barn och unga är känsligast och det är viktigt att inte få i sig dessa ämnen som gravid.

Det kommer framöver ställas stora krav på dricksvattnet då tillåtna halten av PFAS kommer minska kraftigt, från 90 ng till 4 ng/l.

Detta är produkter där PFAS förekommer:

Bakformar	Bakpapper	Bilvax	Bilklädsel	Bordsdukar	Brandsläckningsskum
Cupcake-formar	Fotomaterial	Fritidskläder	Färg till skrivare	Golvpolish	Impregnering av glas, plast
Insektsmedel	Kartong	Kosmetika	Mattor	Paraplyer	Pizzakartonger
Popcorn-papper	Skidvalla	Smarttelefoner (smutsavvisande ytbehandling)			Smörjmedel
Spolglans för diskmaskiner		Stekpannor med non-stickbeläggning			Tandtråd
Tält	Väskor	Ytbehandlings/beläggningmaterial			

Källa: Norrvatten och Kemikalieinspektionen

Än idag är PFAS risker fortfarande inte helt klarlagda. Sedan några år tillbaka mäts dessa ämnen i de större sjöarna och vi kommer få större kunskap om spridning av dessa och anrikning i näringskedjan. Ämnena tas lätt upp av djur och kan lagras i levern.

Prover i vatten från programmet omdrevssjöar (6-års intervall)

I det program som sker inom nationella program tas även flertalet metaller i vattnet. Nedanstående data redovisar ämnen. Det var överlag låga halter.

Zink, bly, nickel, järn, koppar, arsenik och kadmium i Allgunnens vatten 2008, 2014 och 2020. Färgerna anger klasser enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder. Blå=mycket låga halter, grön=låga halter, gul=måttligt höga halter. Ingen av dessa metaller motsvarade klasserna hög halt och mycket hög halt. För järn saknas bedömningsgrund men gräns för dricksvatten är 0,5 mg/l. Data från SLU. Föreningen bör följa upp denna provtagning, nästa sker under 2026.

	Zn (µg/l)	Pb (µg/l)	Ni (µg/l)	Fe (µg/l)	Cu (µg/l)	As (µg/l)	Cd (µg/l)
2008-10-21	2,7	0,48	0,77	710	1,2	0,38	0,019
2014-12-04	4,9	0,48	0,84	1300	1,3	0,41	0,02
2020-11-09	1,2	0,28	0,52	310	1,3	0,32	0,01

Inget i provtagningen för metaller som görs inom Alsteråns recipientkontroll stack ut 2024 utan det såg normalt ut. Dessa prover avser metaller i vatten.

Bedömning

Resultatet från proverna ger inget tydligt besked för att fisken i Allgunnen skulle påverka hälsan vid intag. C-J Natur bedömer att fisken går att äta enligt Livsmedelsverkets rekommendationer, som vuxen, normal hälsa och ej barnahavande 1 gång per vecka. Det bästa är att välja fiskar som är av

normal storlek som matfisk, alltså gös och gädda ca 1,5 kg och abborre 1-3 hekto. Det är ofta de större och gamla fiskarna som innehåller höga halter av miljögifter då ämnena anrikas.

Planerad förnyad provtagning av miljögifter i fisk 2025!

Under 2025 ska prover tas på fisk för metaller och pfas. Resultatet kommer presenteras som en separat rapport på föreningens hemsida och som en del i den uppdaterade planen våren 2026. Proverna kommer tas på fiskkött, det som är viktigt att provta för att bedöma fisk för konsumtion. Även ett par kräftor ska provtas är planen.

Fisket - Regler, fisketryck kopplat till produktion mm.

Reglerna i Allgunnen är enkla och det är få delar som omfattar fiskbestånd, spöantal och annat som skyddar fisken för överuttag. Reglerna som gäller och som finns med på föreningens hemsida är följande:

- Att utföra fiske med handredskap: Flugspö, haspelspö, spinnspö, metspö och pimpelspö.
- Ungdomar under 16 år fiskar gratis.
- Fiskekortet är personligt och får ej överlåtas. Kortet skall vid fiske ovillkorligen medföras och vid anmordran uppvisas för tillsynsman.
- Trollingsfiske med mer än ett spö är förbjudet.
- Minimimått: gädda och gös 40 cm.
- För familjekortet samma regler som ovan med tilläggen 12 angeldon. Familjekortet gäller för familj som är skriven på samma adress och har gemensamt hushåll.
- Årskortet samma regler med tillägget 12 angeldon
- Isfiskekortet endast 12 angeldon eller spön

När det gäller var man får fiska i sjön så gäller fiskeförbud i östra delen av sjön, i Bruddesjön (figur 21) och i det södra inloppet (figur 21).

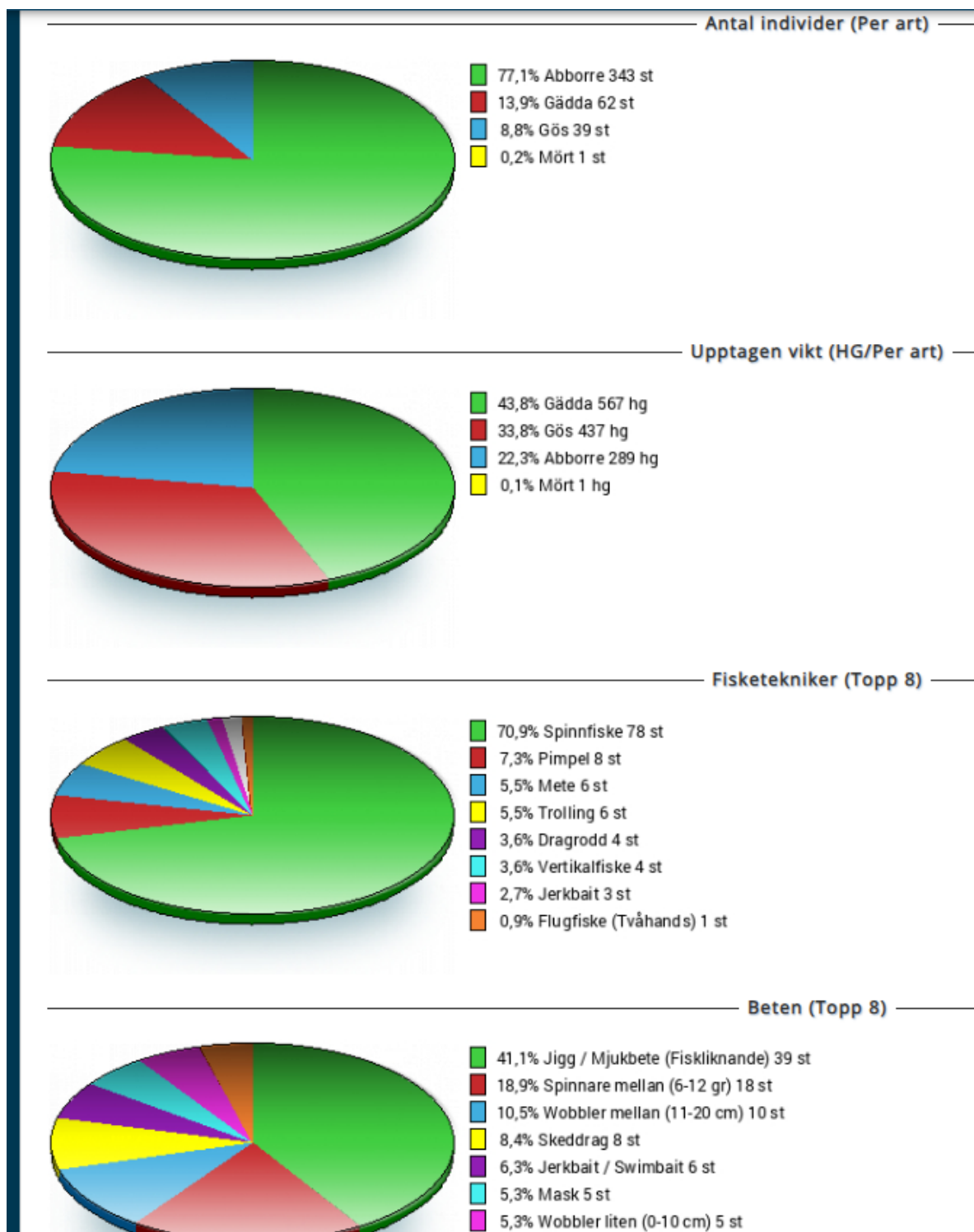

Figur 21. Gränser för fiskekort.

Nätfiskeförbud råder efter gös under dennes lektid 1 maj till 30 juni, förutom vid platser där braxen leker: Loppåns utlopp från Bruddevenäsån, Lilla fjärden mellan Lövä och Bärö samt Kalvängsviken vid Lövnäset.

Fisket i Allgunnen är inriktat på abborre, gös och gädda. Sjön är känd för stor gädda, fiskar över 10 kg fångas regelbundet. Gösfångas även den i stora exemplar då och då.

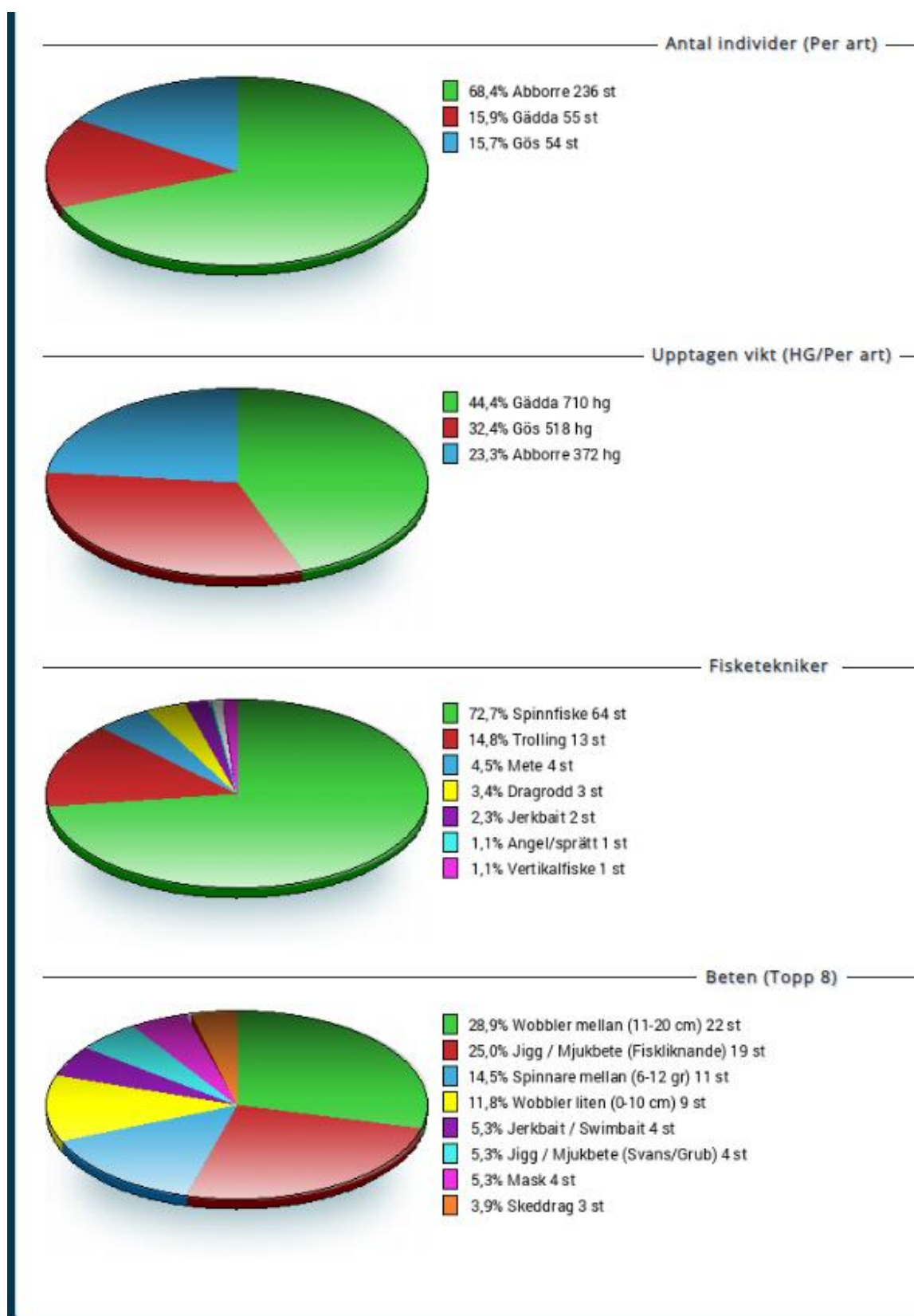
Rapporterna 2024 liknade de för året 2023. Gädda dominerade upptagna fiskar men gös var ganska nära. Spinnfiske med jigg stod för den största fångsten (figur 22).

Figur 22. Statistik från IFiske 2024.

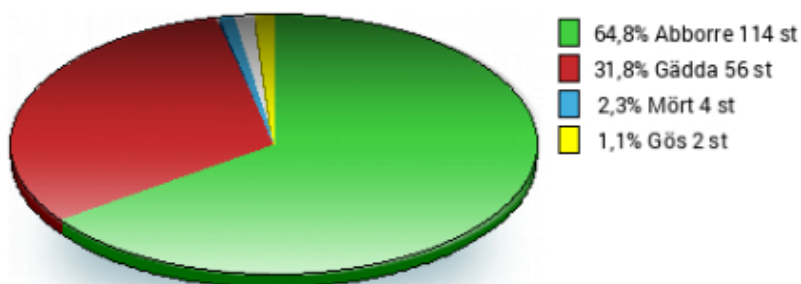
För året 2023 dominerades fångsterna i vikt för de som löst fiskekort via IFiske av 44 % gädda, följt av gös 32 % och abborre 23 %. Detta skiljer sig mycket från år 2022: För året 2022 dominerades fångsten i vikt för de som löst fiskekort via IFiske av 78 % gädda, 20 % abborre och 2 % gös.

Spinnfiske dominerade stort även 2023, beten skiljde sig åt en del (figurer 23 nedan, 2023 och 2022).

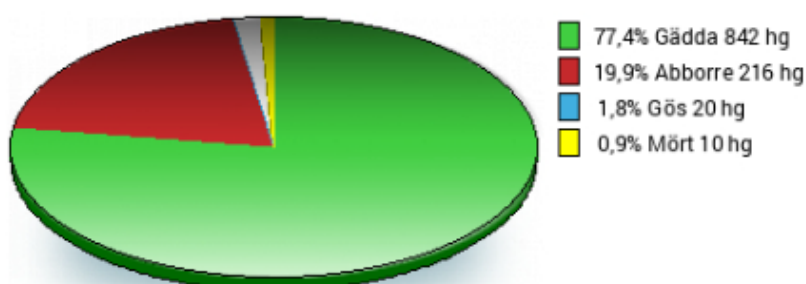

Figur 23. Statistik från IFiske 2023.

Antal individer (Per art)

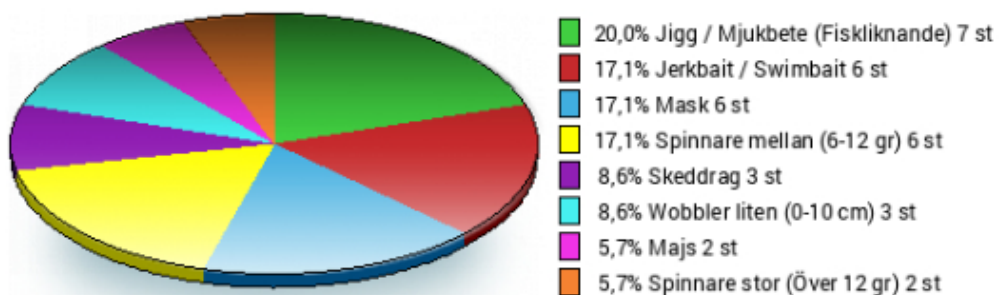
Upptagen vikt (HG/Per art)

Fisketekniker

Beten (Topp 8)

Figur 23. Statistik från IFiske 2022.

Antalet rapporter som skickats in till IFiske

2020: 124 st och 20 %, 288 kg

2021: 65 st och 11 %, 132 kg

2022: 56 st och 9 %, 110 kg

2023: 69 st och 9 %, 160 kg

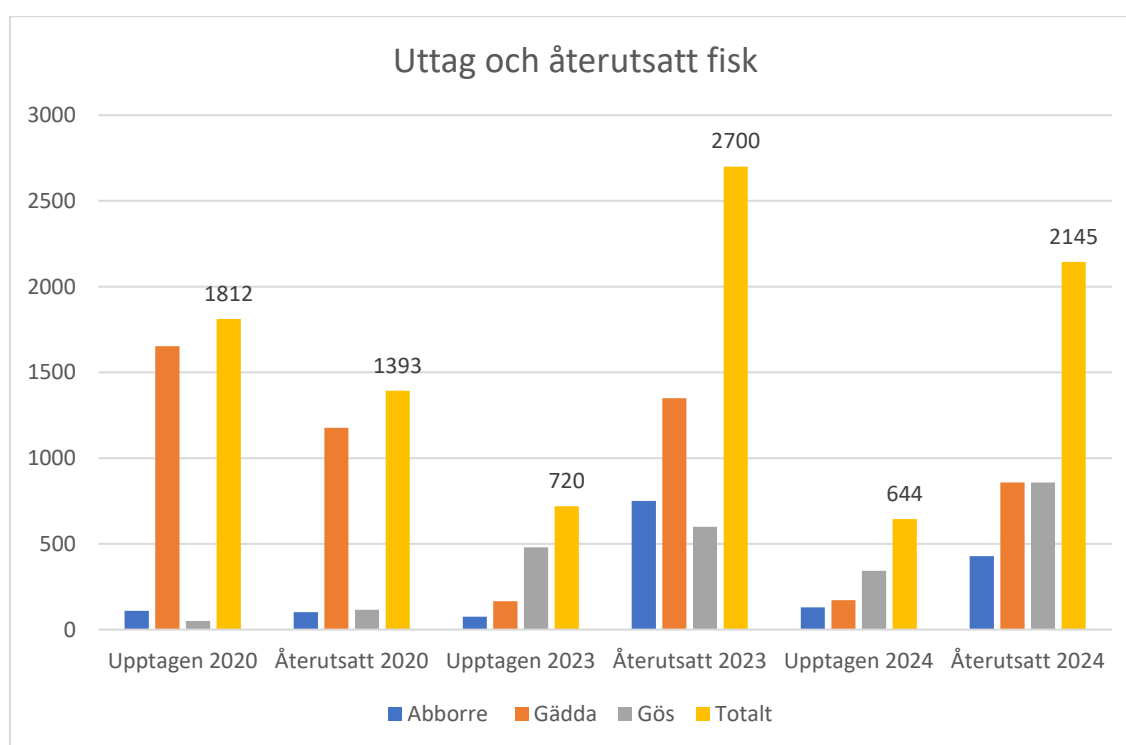
2024: 84 st och 11 %, 130 kg.

Runt 10 % är en låg siffra. FVOF bör jobba på att öka denna. Förslagsvis inför regel om att all fångst och 0-fångst skall rapporteras in till IFiske.

En ny uppdaterad uppskattning och beräkning har gjorts för året 2024. Denna visade ett uttag om 644 kg abborre, gädda och gös (figur 24). Om vi lägger på 500 kg fisk, högt räknat, för fiskerättsägarna så hamnar vi på 1144 kg. Detta ger ett uttag på ca 1 kg per hektar. Mer gös återutsattes 2024 än 2023. Totalt återutsattes 2145 kg fisk under säsongen 2024.

Enligt år 2023 togs det upp 720 kg abborre, gädda och gös 2023 inom sportfisket och ungefär 500 kg bland fiskerättsägare. Det totala uttaget är därmed 1200 kg. Uttaget 2020 var ca 2600 kg. Utslaget per hektar så blir det för år 2023 ca 1 kg och 2 kg 2020.

Inom sportfisket återutsattes hela 2700 kg fisk 2023. Detta är en fördubbling mot 2020.

Figur 24. Fångster i Allgunnen 2020, 2023 och 2024.

Tabell 1. Uppskattat fångstuttag samt återutsatt fisk i Allgunnen 2020 och 2023. Data avser fiskekortköparens fångster.

	Upptagen fångst kg 2020	Återutsatt fisk kg 2020	Upptagen fångst kg 2023	Återutsatt fisk kg 2023	Upptagen fångst kg 2024	Återutsatt fisk kg 2024
Abborre	110	101	75	750	129	429
Gädda	1652	1176	165	1350	172	858
Gös	50	116	480	600	343	858
Totalt	1812	1393	720	2700	644	2145

Vanlig storlek för abborren var under säsongen 2024 ca 80 g med de största på ca 8-9 hekto. Gädda hade en medelvikt om ca 900 g där de största fångade låg på 6 och 9 kg. Gösen hade en medelvikt om 1,1 kg och de största låg närmare 5 kg.

Vanlig storlek bland fångad fisk 2023 var abborre runt 100-200 g, med de största på runt kilot. Gädda hade en medelvikt på 1,4 kg med flera på ca 6 kg i topp. För gös var 1 kg en vanlig vikt. De större fiskarna tycks inte ha fångats i samma utsträckning som 2020.

Den potentiella fiskbiomassan och produktionen kan, utifrån näringshalt beräknas med formlerna (Holmgren, 2003):

Biomassan $\text{Log}_{10} = 0,708 * \text{log}_{10}(\text{totalfosfor}) + 0,774$

Produktion $\text{Log}_{10} = 1,084 * \text{log}_{10}(\text{biomassa}) - 0,42$

Allgunnens halt i totalfosfor ligger på ca 15 µg/l. Detta ger då enligt formlerna ovan en biomassa på ca 40 kg/ha och en årlig produktion på ca 20 kg/ha. Olika studier pekar på att ett uttag om 10-20 % av den årliga produktionen skulle vara hållbart (Plante & Downing, 1993; Degerman, 1998; Quinn och Collie 2005). 10 % av 20 kg är 2 kg/ha. Därmed ligger uttaget på 1 kg per ha inom de säkra gränserna.

C-J Natur har räknat på uttag i flera sjöar under 2020-2023. Ett par exempel är Bunn i Jönköpings län och Västersjön i Skåne län. Dessa sjöar är relativt jämförbara med Allgunnen. Uttagen var betydligt större i dessa sjöar. I den stora sjön Åsnen var uttaget också större än i Allgunnen. Regleringar har införts i flera sjöar. I Ivösjön räknades uttaget fram för år 2022. Här var det 1,5 kg per hektar. Här kan fisket tillåtas att öka (Månsson, 2023) och detsamma gäller även i Allgunnen.

Antalet fiskedagar för året 2023 var 1500 st.

Antalet fiskedagar för året 2024 var 1700 st.

Fisket i Allgunnen bedöms som hållbart.

Nya regler på gång!

Nya regler kommer beslutas våren 2025. Dessa redovisas nedan.

Fiskeförbud under maj och juni månader. Gäller fiskekortsköpare.

Syftet med regeln är att skydda och bibehålla ett bra gösbestånd och ett starkt rovfiskbestånd totalt sett. Kommer vid beslut att gälla året 2025.

Nätfiskeförbud under januari till och med juni. Gäller fiskerättsägare.

Syftet med regeln är att begränsa uttaget av viktig rovfisk såsom abborre, gädda och gös samt skydda dessa arter inför lek och vid lektid. Fisken rör sig ofta tidigt på året till olika lekplatser och de kan samlas på små ytor.

Förbud att använda ekolod med livegivare på sjön.

Syftet är att skydda viktiga större lekfiskar och därmed borga för en god yngeltillgång. Genom livegivare kan stressen på lekfisk öka som på sikt kan påverka yngelproduktionen negativt. Större lekfiskar är mycket viktigt i en sjö som Allgunnen som är relativt lågproduktiv.

Genomförda delar

Bland åtgärder som Allgunnens FVOF har genomfört de senaste åren kan nämnas:

Strandzonsinventering 2024

Utredningar fiskeregler 2024

Reportage i Våra fiskevatten 2024

Egna mätningar av siktdjup och pH

Deltagit på möte om vattenkraft i Fröseke genom Alsteråns vattenråd.

Justeringar av regler som omfattat fiskeförbud under 1 maj-30 juni 2025. Finns med som info på Ifiske.

Anslutit till Fiskerätt (www.fiskeratt.se)

Inga vasar blev utsatt då vädret var blåsigt.

Regelbunden tillsyn på sjön.

Uppdaterad fiskevårdsplan februari 2024.

Fiskevårdsplan 2023

Möten gällande nationalpark 2023

Underhåll risvasar 2023

Logga 2023

Anslutit sig till Ifiske.

Byggt två båtramper.

Har byggt upp en hemsida.

Tagit fram en ny djupkarta.

Följer upp kräftbeståndet.

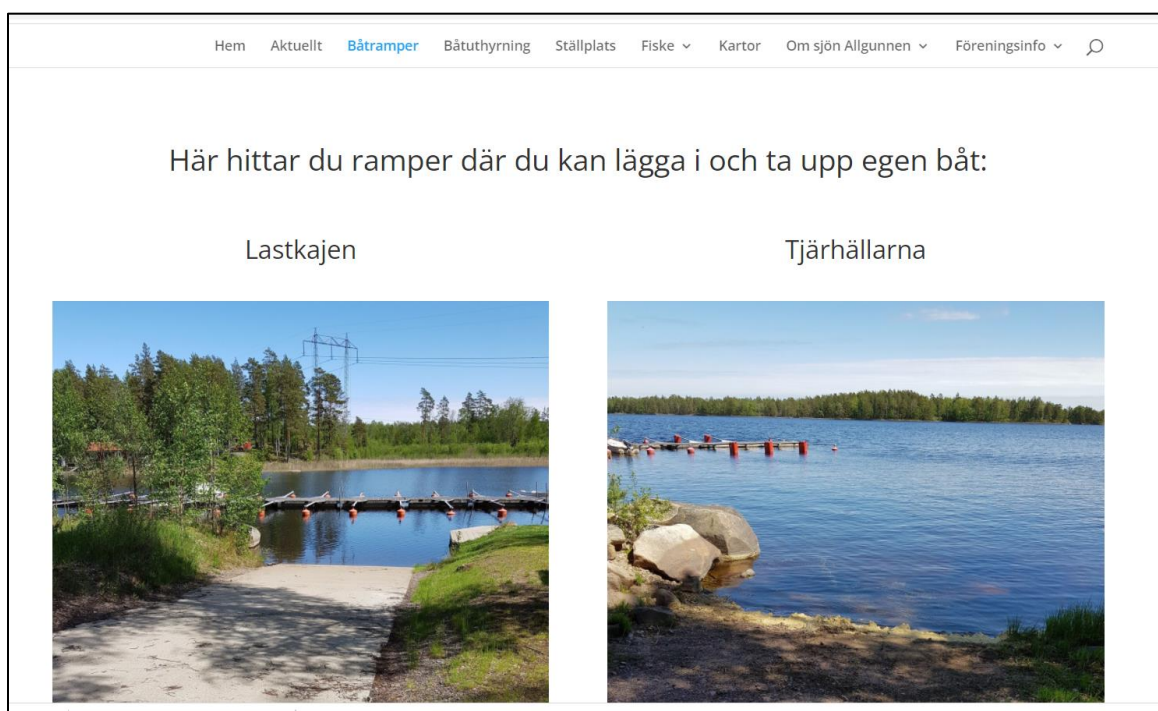
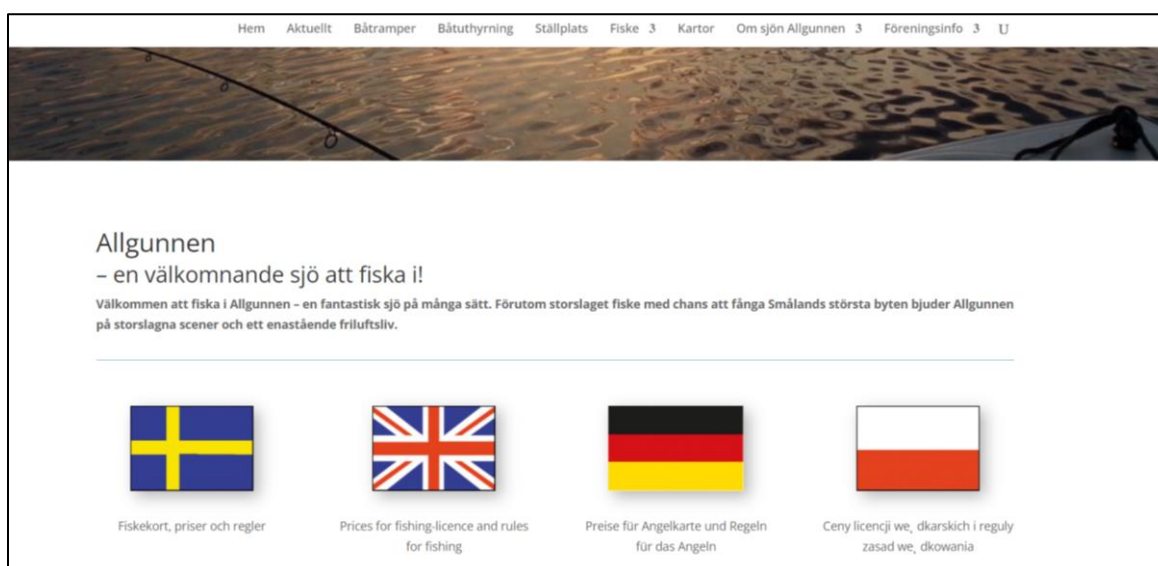
Erbjuder båtuthyrning.

Justerat fiskekortspriserna.

Utbildat fler tillsynspersoner.

Deltagit i kräftgrupper och annan kursverksamhet.

Har deltagit vid provfisket 2022.

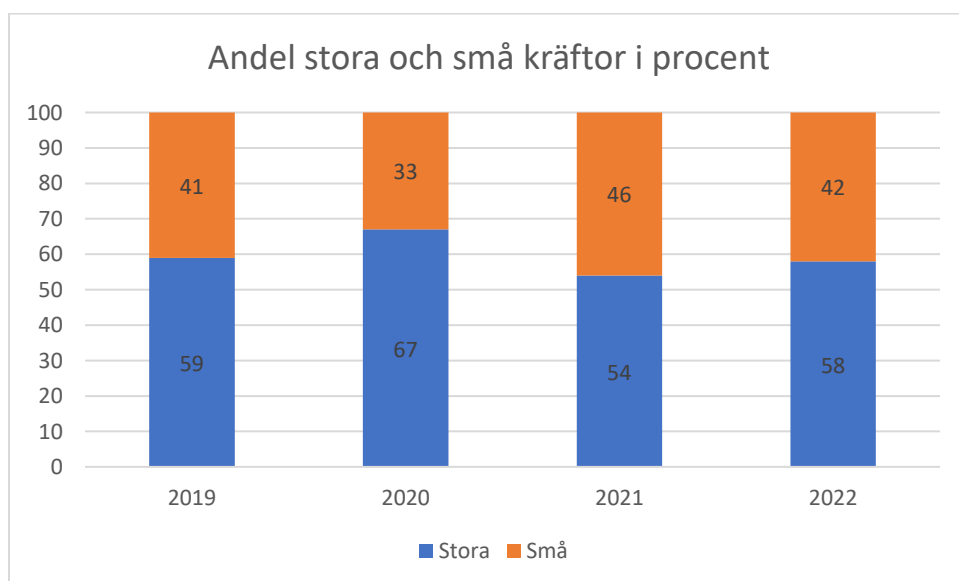
Figur 25. Allgunnens hemsida.

Kräftor – trevligt fiske men påverkar sjön på olika sätt

Alsteråns vattensystem är idag bland de mest kräfriska vattenområden (C-J Natur). I sjöarna och åarna kan dessa tillslut bli så pass stora så att födokonkurrens uppstår. Detta gäller säkert i flera av sjöarna runt Allgunnen och den minskning av växter som ses kan säkert tillskrivas signalkräftan. Stora bestånd kan äta fiskrom och växter och påverkar fiskbeståndet negativt.

Under åren 1990-1992 sattes 12100 st köns mogna kräftor ut i Allgunnen. Fångststatistik finns sedan 1995 där man ser att beståndet var uppe på toppen åren 2002-2003, varefter den har planat ut enligt klassiskt mönster. Senaste åren har fångsterna ökat något och Allgunnen måste idag betecknas som en mycket bra kräftfiskesjö. Beståndet är stabilt. Alsterån och dess sjöar är kräfriska och det har inte varit de omfattande nedgångar som man sett i många andra sjösystem.

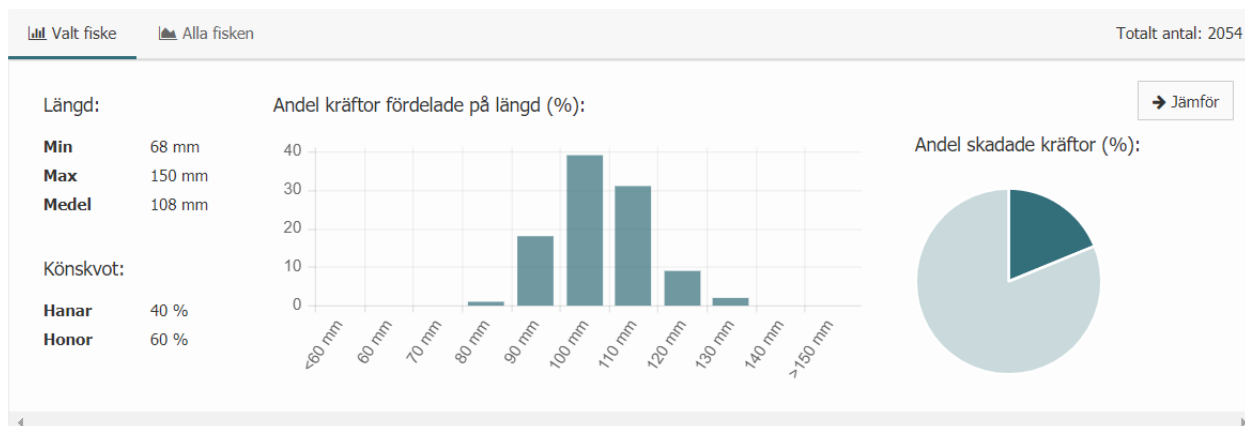
Kräftorna har planat ut något vilket är naturligt då ett kräftbestånd inte kan fortsätta att öka i all oändlighet. Fördelningen mellan små och stora kräftor har gått mot fler små kräftor. Detta är en vanlig utveckling i Alsteråsystemet.

Figur 26. Andel små och stora kräftor i Allgunnen 2019-2022.

Ett omfattande provfiske genomfördes 2014 genom SLU och FVOF. Fångsterna uppgick till 7 kräftor per bur (per ansträngning). Nedan följer en redovisning av fångsterna.

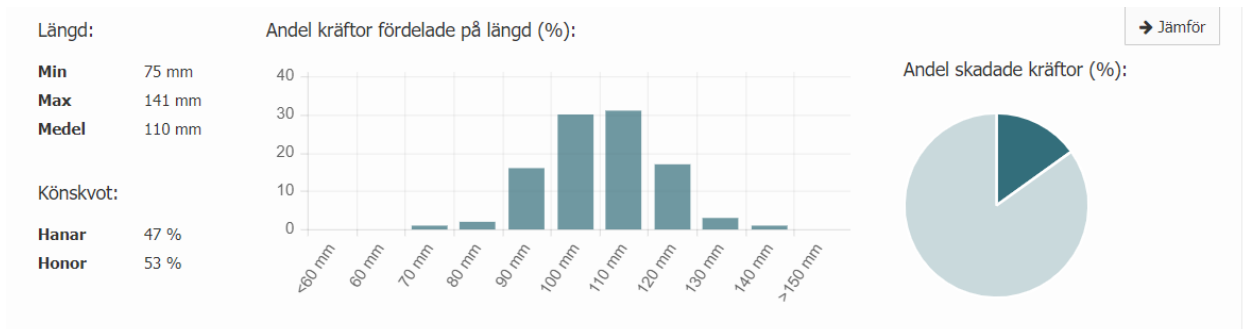
Nordvästra delen

Datum	Vatten	Sweref99 N (Vatten)	Sweref99 E (Vatten)	Lokal	Sweref99 N (Lokal)	Sweref99 E (Lokal)	Syfte	Mjärdnätter	Kräftor	F/A
2014-08-04	ALLGUNNEN	6315621	563125	Nordvästra delen	6321344	560523	Resursövervakning	90	611	6.790
2014-08-05	ALLGUNNEN	6315621	563125	Södra delen	6321344	560523	Resursövervakning	110	383	3.480
2014-08-06	ALLGUNNEN	6315621	563125	Nordöstra delen	6322124	561434	Resursövervakning	120	886	7.380

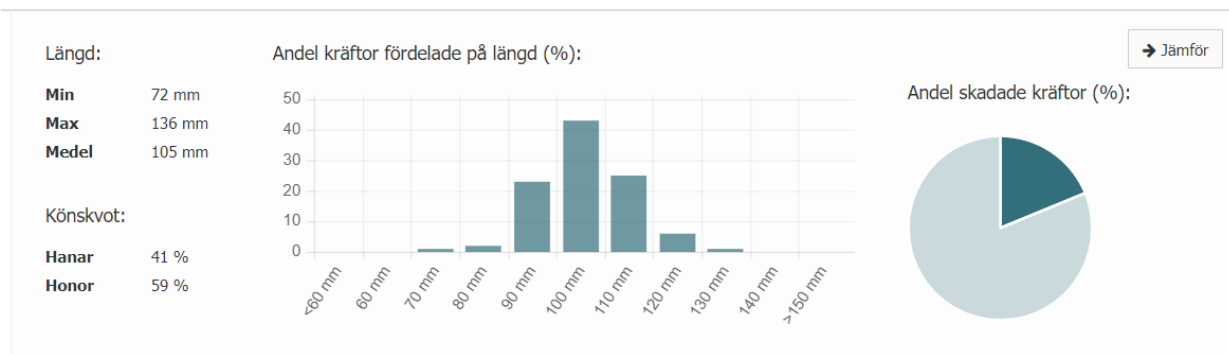
Miljö

Södra delen

Datum	Vatten	Sweref99 N (Vatten)	Sweref99 E (Vatten)	Lokal	Sweref99 N (Lokal)	Sweref99 E (Lokal)	Syfte	Mjärdnätter	Kräftor	F/A
2014-08-04	ALLGUNNEN	6315621	563125	Nordvästra delen	6321344	560523	Resursövervakning	90	611	6.790
2014-08-05	ALLGUNNEN	6315621	563125	Södra delen	6321344	560523	Resursövervakning	110	383	3.480
2014-08-06	ALLGUNNEN	6315621	563125	Nordöstra delen	6322124	561434	Resursövervakning	120	886	7.380

Nordöstra delen

Nummer	Län (lokal)	Art	Datum	Vatten	Sweref99 N (Vatten)	Sweref99 E (Vatten)	Lokal	Sweref99 N (Lokal)	Sweref99 E (Lokal)	Syfte	Mjårdnätter	Kräftor	F/A
1	Kalmar län	Signalkräfta	2014-08-04	ALLGUNNEN	6315621	563125	Nordvästra delen	6321344	560523	Resursövervakning	90	611	6.790
2	Kalmar län	Signalkräfta	2014-08-05	ALLGUNNEN	6315621	563125	Södra delen	6321344	560523	Resursövervakning	110	383	3.480
3	Kalmar län	Signalkräfta	2014-08-06	ALLGUNNEN	6315621	563125	Nordöstra delen	6322124	561434	Resursövervakning	120	886	7.380

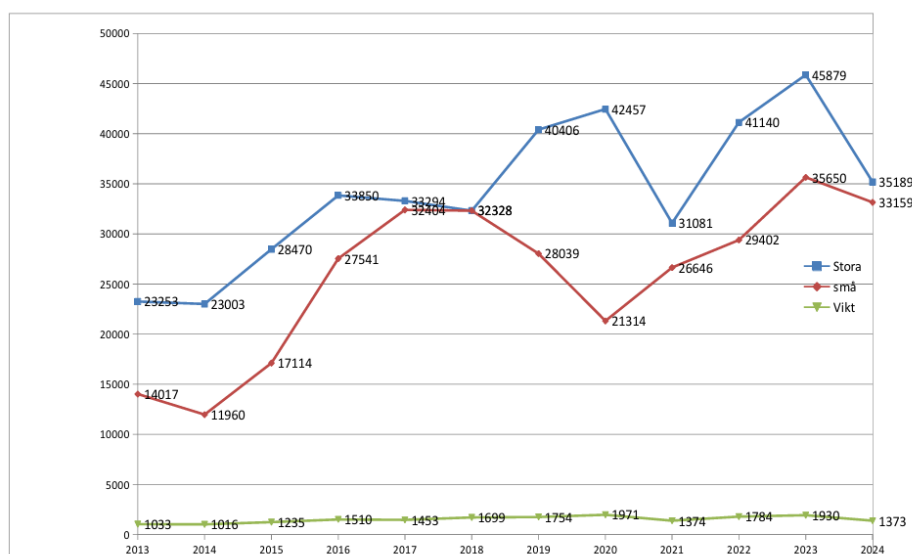
Figur 27. Fångstdata från kräftprovfiskedatabasen, SLU.

Fångsterna ligger idag på en ganska hög nivå. Antal kräftor per bur (alla storlekar) var under 2024 4,5 st vilket måste betecknas som ganska hög fångst. Redovisning mellan 2011-2024 visar fångster på följande sätt:

2011 21296 8500 937
 2012 19629 6807 929

	Stora	små	Vikt
2013	23253	14017	1033
2014	23003	11960	1016
2015	28470	17114	1235
2016	33850	27541	1510
2017	33294	32404	1453
2018	32328	32328	1699
2019	40406	28039	1754
2020	42457	21314	1971
2021	31081	26646	1374
2022	41140	29402	1784
2023	45879	35650	1930
2024	35189	33159	1373

Kräftfångster i Allgunnen under åren 2013 -2024

Figur 28. Fångstdata sett som inrapporterad vikt för Allgunnen 2011-2024. Från Allgunnens FVOF.

Allgunnen är en mycket bra kräftsjö. Det som gör detta är ett relativt högt pH, goda bottnar samt god födotillgång. Framgent gäller det för föreningen att förvalta detta fina kräftbestånd. Förslag lämnas i åtgärdsdelen.

Följande tabell kommer uppdateras varje år. Beståndet bedöms utifrån helheten såsom mycket glest, litet, måttligt, stort, mycket stort. Antal kräftor i nätprovfiske avser det provfiske som görs vart 6:e år och där kräftorna är bifångst.

	Fångst per bur (st)	Andel små %	Andel stora %	Antal kräftor i nätprovfiske	Bedömt bestånd
2022	8,5	42	58	40 st	Mycket stort
2023	8,0	44	56	-	Mycket stort
2024	4,5	49	51	-	Stort
2025					
2026					
2027					
2028					
2029					
2030					

Inventeringar 2024

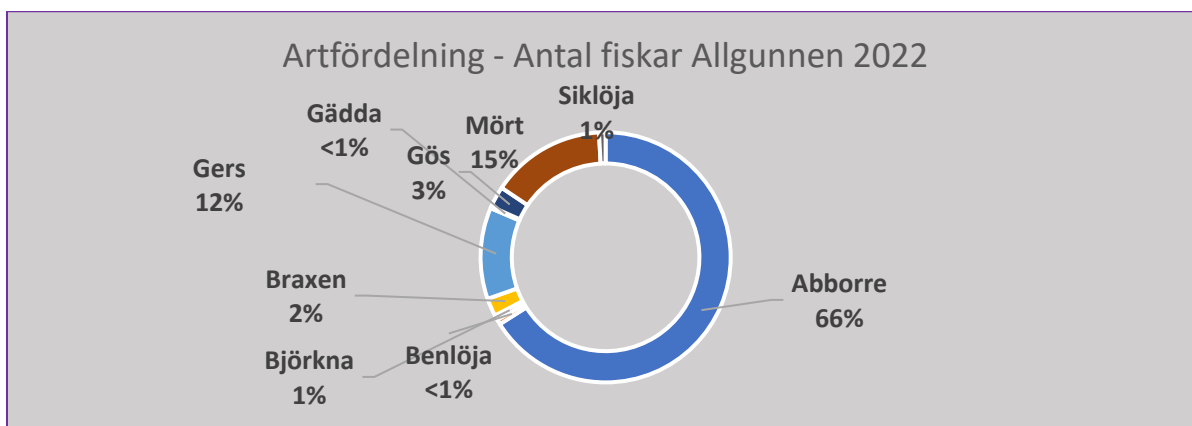
Den 19 juni 2024 genomfördes inventeringar av strandzoner i Allgunnen. C-J Natur utförde i samverkan med FVOF och fisk, musslor, växter undersöktes och vattenmätningar gjordes. En rapport finns framtagen som ligger på föreningens hemsida. Skyddsvärda arter hittades och gäddyngel noterades i norra delen. Arter som äkta målarmussla, notblomster, braxengräs och kransalger (slinken) hittades och bör följas upp kommande år.

Så här lämnades som en sammantagen bild från inventeringen:

C-J Naturs sammantagna bedömning är att Allgunnen fungerar bra och att inget i inventeringen sticker ut som påvisar något sämre förhållande.

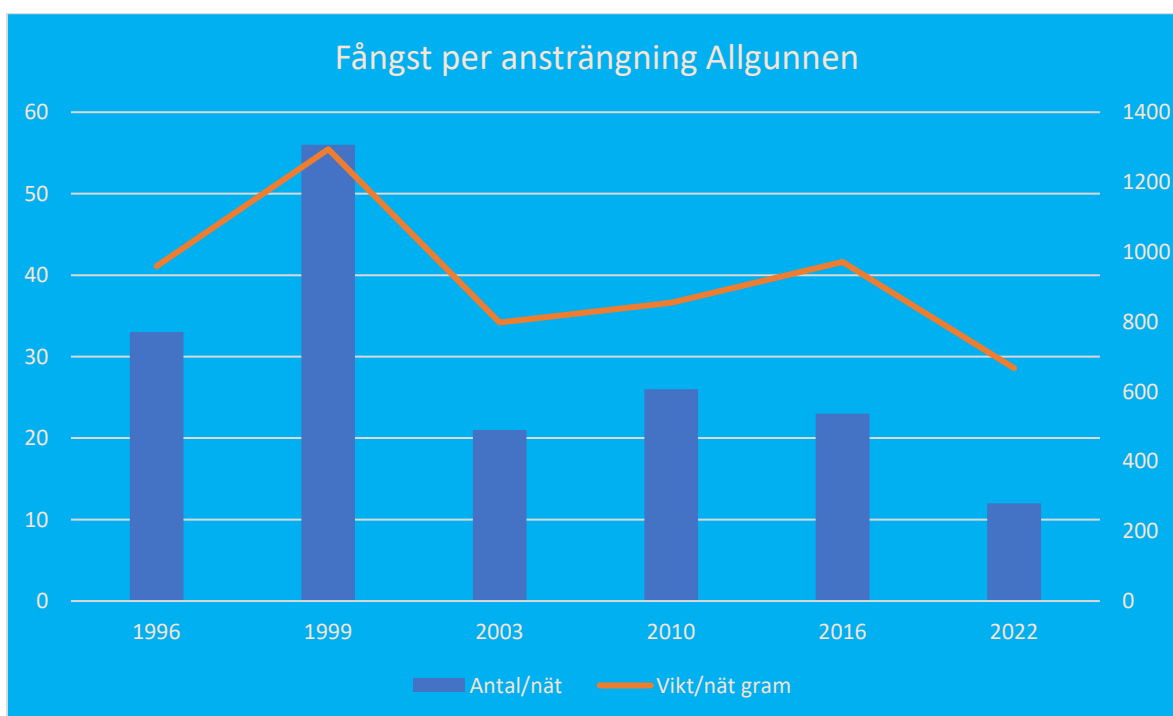
Nätprovfisket 2022

Provfisket genomfördes 3-8 juli 2022. C-J Natur genomförde detta på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar som en del i länets miljöövervakning och Allgunnens FVOF bistod vid nätrensning. 40 bottennät och 4 pelagiska nät lades. Totalt fångades 9 fiskarter (abborre, mört, gös, gädda, gers, braxen, löja, björkna, siklöja) där abborre dominerade.

Figur 29. Artfördelning vid nätprovfisket 2022 i antal fiskar.

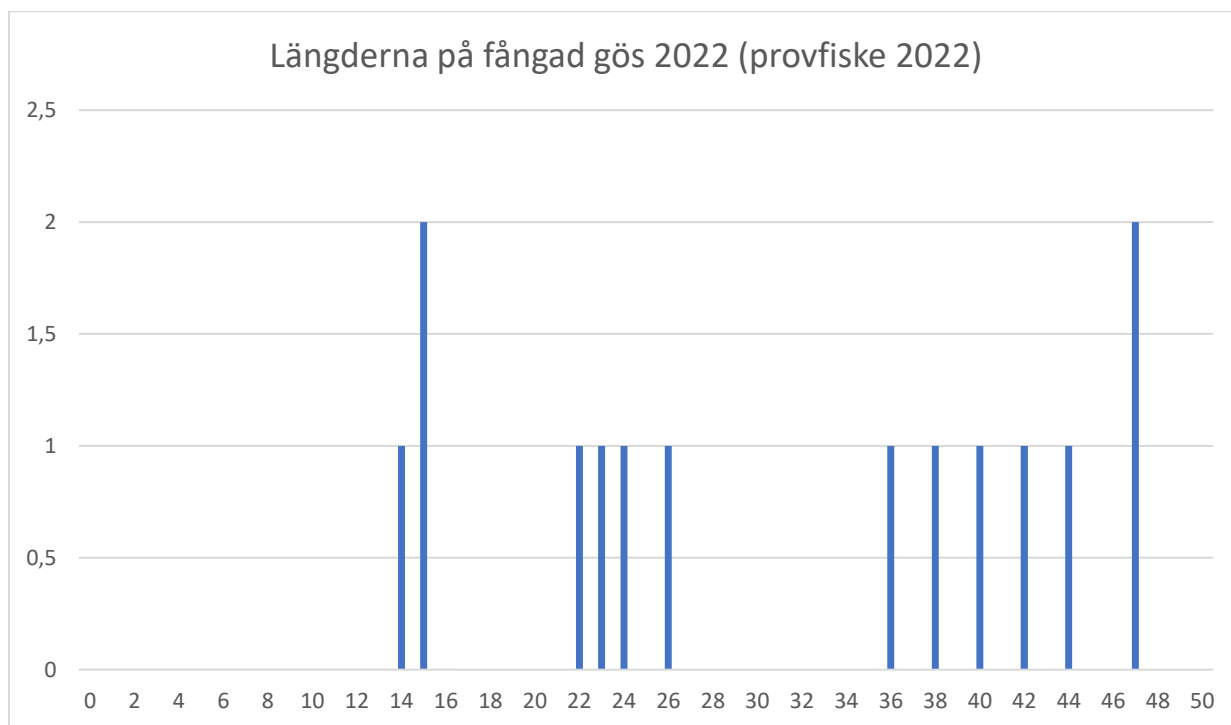
Fångsten var låg för de flesta arterna både i antal fiskar och vikt. Fångsten totalt gick ner 2022 (figur nedan) och tyder på ett minskat fiskbestånd.

Figur 30. Fångst per ansträngning (per nät) vid Allgunnens provfiske.

Bland intressanta fiskarter så fångades 14 st gös och 10 st siklöjor. Gösarna var olika årsklasser som visar att reproduktion sker i sjön.

Figur 31. Gösens längdfördelning i Allgunnen 2022. Flera olika årsklasser fanns med i fångsten. 14-15 cm utgör gösar födda 2021, 23-24 cm utgör tresomrig gös, runt 40 cm utgör fyra-femsomrig fisk.

Hela fångsten i Allgunnen redovisas i tabellen nedan.

Totalfångst för botten nät respektive pelagiska nät ^a		631706-151419	
		Allgunnen	
		20220703	
		Botten nät	Pelagiska nät
Antal nät		40	4
Totalantal	Abborre	313,00	184,00
	Benlöja	3,00	8,00
	Björkna	3,00	3,00
	Braxen	11,00	0,00
	Gers	56,00	0,00
	Gädda	1,00	0,00
	Gös	13,00	1,00
	Mört	70,00	2,00
	Siklöja	4,00	6,00
	TOTALT	474,00	204,00
Totalvikt (g)	Abborre	10529,00	2141,00
	Benlöja	95,00	297,00
	Björkna	359,00	353,00
	Braxen	4668,00	0,00
	Gers	317,00	0,00
	Gädda	1530,00	0,00

	Gös	3754,00	612,00
	Mört	5287,00	104,00
	Siklöja	140,00	141,00
	TOTALT	26679,00	3648,00
Medelvikt (g)	Abborre	33,64	11,64
	Benlöja	31,67	37,13
	Björkna	119,67	117,67
	Braxen	424,36	
	Gers	5,66	
	Gädda	1530,00	
	Gös	288,77	612,00
	Mört	75,53	52,00
	Siklöja	35,00	23,50
Antal/nät	Abborre	7,83	46,00
	Benlöja	0,08	2,00
	Björkna	0,08	0,75
	Braxen	0,28	0,00
	Gers	1,40	0,00
	Gädda	0,03	0,00
	Gös	0,33	0,25
	Mört	1,75	0,50
	Siklöja	0,10	1,50
	TOTALT	11,85	51,00
Vikt/nät (g)	Abborre	263,23	535,25
	Benlöja	2,38	74,25
	Björkna	8,98	88,25
	Braxen	116,70	0,00
	Gers	7,93	0,00
	Gädda	38,25	0,00
	Gös	93,85	153,00
	Mört	132,18	26,00
	Siklöja	3,50	35,25
	TOTALT	666,98	912,00

En rapport med provfisket 2022 är framtagen som bifogas denna plan. Rapporten omfattar provfisken i Kalmar län 2022: Allgunnen, Virkesjön och Ubbemålasjön (Månsson, 2022).

Utifrån den låga fångsten hamnade sjön på **måttlig** status. Det gjorde sjön även 2016 vid det provfisket. Det förefaller som om sjöns fiskbestånd har minskat. Olika sätt att gynna fisken är att förbättra lekplatser, ta fram bra fiskeregler, reglera kräftbeståndet. Förslag lämnas i planen.

Elfisken och sjöprovfisken i länet – med avseende på Alsterån

C-J Natur har utfört länets elfiskeprogram, flertalet lokaler har elfiskats i Alsterån 2021-2023. Öring förekommer i Alsteråns huvudfåra upp till Duveström och det finns inga tydliga data som utifrån dessa påvisar att det är problem med vattenkvalitet. Enstaka öringar kan finnas även högre upp då det vid elfisket 2022 fångades en öring vid Uvafors. Elfiskena visar att det är historiskt påverkade miljöer, att vattensystemet är artrikt och att det finns stor potential till olika fiskevårdande åtgärder. (Elfisken i Kalmar län 2021-2023, C-J Natur, på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar).

Ett nätprovfiske genomfördes 2021 i Stora Sinnern. Statusen blev otillfredsställande men bedömdes av C-J Natur till måttlig. Det var på samma sätt som i Allgunnen en låg fångst. Sjön liknar i vissa avseenden Allgunnen, det är mycket stora kräftbestånd i sjön. (Nätprovfisken i Kalmar län 2021, C-J Natur, på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar).

Under 2024 provfiskade C-J Natur sjöarna Kiasjön och Kleven i Badebodaån samt Boasjö vid Kråksmåla på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar. Statusen blev god (Nätprovfisken i Kalmar län 2024, C-J Natur, 2025, på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar). Sjöar i Badebodaån sticker ut något med mer och mer fisk i provfiskena. Kräftorna har gått dåligt i flera sjöar under de senaste åren. Möjligen hänger detta ihop med mycket material i vattnet och låga syrehalter.

Elfisken har skett under 2024, resultaten liknar resultatet 2021-2023 och finns inlagt i elfiskeregistret.

Alla data finns inrapporterade till nationella datavärdar, den som vill kan ta del av dessa via provfiskedatabaserna på SLU; SERS och NORS.

En av sträckorna som ingår i länets elfiskeprogram är Alsterån nära inloppet till Allgunnen.

Kräftorna går allt sämre i Badebodaån. Detta exemplar hittade vi i Kiasjön 2024.

Åtgärdsförslag

Åtgärdsförslaget ska ses i sin helhet och utifrån målet om fortsatt god status och god förvaltning av fiskevattnet och fiskeresursen.

Totalt finns 39 förslag redovisade. Kostnader för att genomföra planens förslag ligger inom den nivå som Allgunnens FVOF kommer sätta av till sådana åtgärder.

Under 2023 och 2024 har flera åtgärder påbörjats på olika sätt (ja i kolumn påbörjad).

Sammanställning åtgärdsförslag

Förslag	Prioritet	Förslag att inleda	Påbörjad/signatur
Kontroll status	1	2023	Ja
Ta del av planen	1	2023	Ja
Utse fiskevårdsansvarig person	1	2023	Ja
Utveckla hemsidan	1	2023	Ja
Justera fiskekortspriser	1	2023	Ja
Inför maximimått på abborre, gädda, gös	1	2023	Ja – på gösen
Inför maxuttag på abborre, gädda, gös	1	2023	Ja
Förvalta kräftbeståndet	1	2023	Ja
Kurs om Allgunnen och Alsterån	2	2024	
Begränsande av fiskekort	2	2023	Bedöms varje år
Fångstrapportering redskapsfisket	1	2024	Har inletts diskussion
Mäta kvicksilver i fisken	1	2027	Ska påbörjas
Inventera lekplatser	1	2024	Ja
Förvalta gösbeståndet	1	2023	Ja
Beräkning av fångstuttag	1	2024	Ja
Kontrollera sjönivåer	1	2023	
Fortsatt kalkning	1	2023	Ja
Vasar	1	2023	Ja
Mäta siktdjup	1	2023	Ja
Mäta syrehalter	1	2023	Ja
Genomgång vattenkvalitet	1	2024	Ja
Inventera stormusslor	1	2024	Ja, mer behövs
Avvakta fler fiskutsättningar	1	2024	Ja
Genomför elprovfiske på några grunda omr.	1	2024	Ja, mer behövs
Anta planen	1	2023	Ja
Ta fram en logga	2	2025	Ja
Avsätta medel till fiskevård/vattenvård	1	Pågår	Ja
Ett hållbart skogsbruk vid vatten	1	2024	Ja
Uppdatera planen	1	2030	Ja
Informera om pH på årsstämorna	1	Pågår	Ja
Provfiske efter ål	2	2026	
Rapportering av de som löst husbehovskort	1	2024	Har inletts diskussion

Delaktig förening vid olika planer som rör sjön	1	2023	Ja
Öka turismen i området	1	2023	Ja
Undersöka vegetationens utbredning i sjön	1	2024	Ja, delvis genom strandzonsinventeringen 2024
Öka marknadsföringen kring fisket/turism	2	2026	
Gynna omgivande miljöer	1	2025	
Skydds zoner längs diken	1	2024	
Protokollför tillsyn	1	2023	Ja

Nya eller fortsatt prioriterade förslag i 2025 års uppdatering:

1:25 Fortsätt inventera grunda zoner. Prio 1.

2:25 Lagg lite kraft på att dokumentera några lekplatser, se ursprungligt förslag.

3:25 Fortsätt på samma väg kring den egna provtagning (pH och siktdjup) som påbörjats 2024. Prio 1.

4:25 Genomför PFAS analyser. Prio 1.

5:25 Dokumentera vattennivåer under 2025. Detta kan göras av fisketillsynen. Prio 1.

6:25 Ta fram förslag på något mindre vattenprojekt i anslutning till Allgunnen. Kan vara att återställa en utdikad sumpskog eller spara kantzoner längs ett skogsdike.

7:25 Få in fler fångstrapporter – info om detta bör göras på hemsidan och på IFiske. Regel om att det är obligatoriskt att rapportera in fångst/0-fångst bör finnas. Prio 1.

8:25 Sondera om det finns ett intresse hos några vattenägare att lägga ut ett gäng ålryssjor för att se om det idag finns kvar någon ål i sjön. Eventuella ålar återutsätts och all fångst (gädda, abborre, lake, kräftor mm) dokumenteras. (Kan göras i samband med undersökningen för pfas).

9:25 Någon form av provfiske vore bra att genomföra mellan de stora provfisken som görs inom länets uppföljning, som är sex år mellan. Lämpligen används bottennät på 3-4 fasta stationer. (Kan göras i samband med undersökningen för pfas).

10:25 Planen bör studeras regelbundet på föreningens styrelsemöten.

11:25 Uppvakta kommuner och länsstyrelser om att det är viktigt att fortsätta kalkningen i Alsteråns avrinningsområde.

Nya förslag i 2024 årsuppdatering:

A) All fångst **skall** rapporteras in till IFiske, både sportfiskad och bland fiskerättsägare

Allgunnens FVOF bör arbeta för att få in så många fångstuppgifter som möjligt. Här ingår att informera om detta på hemsidan och på årsmöte. En regel bör införas som säger ”all fångst av fisk skall rapporteras in till IFiske”. Detta gäller både de som löst fiskekort och vattenägare och med alla använda redskap. Detta gäller även 0-fångst. Via IFiske finns det upprättade system som gör det möjligt att rapportera in alla typer av redskap av olika kategorier fiskare.

Syfte: Öka rapporteringen och förbättra bedömningen kring uttag.

Prio: 1

När: 2024

Kostnader: 5000 kr

Ansvar: Ordförande

B) Inled en diskussion om livescope ekolods användande

Livescope ekolod är mycket avancerade ekolod som ser fisken tydligt och kan skilja på arter och storlekar. Föreningen kan behöva reglera sådana ekolod och det gäller för tillsynspersonalen att få kunskap om hur sådan utrustning används och hur den ser ut. Åtgärden görs för att skydda viktig och stor lekfisk. Diskussion inleds inom styrelsen 2024-2025. Åtgärden bör röstas om på föreningens årsmöte och vad medlemmarna anser. Helst sker röstningen som slutet, alltså med papper som medlemmen skriver ja eller nej på. Regeln skrivs in på hemsida, IFiske mm. Det pågår idag (2024) diskussioner inom flera FVOF om hur man ska hantera detta, Allgunnens FVOF bör ta del av dessa.

Syfte: Att skydda viktiga lekfiskar.

Prio: 2

När: Beslut tas på årsstämman 2026.

Kostnad: Ingen.

Ansvar: Styrelsen

C) Få igång ett samarbete med andra FVOF i närområdet

Det vore värdefullt att få igång ett samarbete med andra FVOF i närområdet. Allgunnens FVOF som är den största FVOF bör initiera detta kommande år. Saker att diskutera inom gruppen bör vara fiskevård, kräftor, nationalpark, vattenkvalitet och turism. Lämpliga deltagare kan vara Uvasjöns FVOF, Kiasjöns FVOF, Badebodaåns FVOF, Sinnernsjöarnas FVOF mfl. Allgunnens FVOF bör bjuda in till ett första möte under 2025.

Syfte: Att diskutera fiskevatten.

Prio: 2

När: Arbetet inleds under 2025.

Kostnad: 10000 kr.

Ansvar: Styrelsen

D) Skapa någon plats vid sjön som är handikappanpassad.

Att erbjuda fiske för handikappade/rörelsehindrade personer är viktigt och det bör finnas någon plats runt sjön där en rullstol kan nå öppet vatten. Det bör vara en säker plats och en lämplig fiskeplats.

Lämpligen görs en stor flytbrygga med rejäla reglar runt. Möjligen finns det bra plats för detta i norra delen av sjön. Det finns bidrag som kan sökas för att öka tillgängligheten för olika grupper av människor.

Syfte: Erbjudna fiske även för handikappade/rörelsehindrade personer.

Prio: 1

När: 2026.

Kostnad: 30000 kr.

Ansvar: Styrelsen

E) Provtagning av metaller i muskel på abborre och gös

Proverna som togs på abborrarnas leverar 2022 visade inga tydliga förhöjda halter av miljögifter. Dock var ett par av metallerna förhöjda vilket troligen beror på naturliga orsaker. C-J Natur föreslår att en ny metallanalys på abborre och gös och denna gång på fiskens muskel genomförs. Detta bör göras under 2026 och insamling av 10 abborrar, frakter, analyser på labb och utvärdering kostar runt 40000 kr. Ett par kräftor analyseras också.

Syfte: Säkerställa hur det är med metaller i Allgunnens matfisk.

Prio: 1

När: 2026.

Kostnad: 30000 kr.

Ansvar: Styrelsen

Ursprungliga förslag i planen 2023:

1/ Kontroll status

Föreningen bör ha som fortsatt långsiktigt mål att sjön ska utvecklas i positiv riktning gällande vattenkvalitet och fiskbestånd, för de arter som finns i och runt sjön. Vidare ska sjön vara en central del för boende på landsbygden. Statusen ska minst vara god enligt EU:s vattendirektivs klassning. För att uppnå förslaget gäller att ta del av recipientkontrollen och rapporter från kalkningsprogram samt miljöövervakning. Ordförande eller fiskevårdsansvarig lämnar varje år en rapport gällande detta, dels till styrelsen och dels till årsstämman. Vidare måste alla i styrelsen ta del av sjöns status i VISS en gång varje år. Lämpligen använder styrelsen på ett styrelsemöte en internetuppkopplad dator samt projektor/skärm och går in på VISS kartmaterial och tar del av nyheter, Allgunnens nuvarande status och statusen i närliggande vatten. Om utbildning behövs och utbildning kring detta kan konsult anlitas. Vid varje ny årscykel bör styrelsen besvara Vattenmyndighetens remissprogram. En ny vattenförvaltningscykel inleds runt år 2027/2028.

Syfte: Uppföljning status

När: 2023

Kostnader: 5000 kr

Ansvar: Ordförande

2/ Alla i föreningen ska kunna ta del av planen och få insyn i arbetet

Det är viktigt att alla i föreningen ska kunna ta del av planen och därför föreslås att den som helhet läggs upp på föreningens hemsida. Denna åtgärd kan göra att fler får insyn och det kan göra att fler blir intresserade att vara med och hjälpa till. Även årsmötesprotokoll och lämpliga delar ut föreningens verksamhetsberättelser föreslås att läggas ut på hemsidan. Detta är viktigt för insyn bland medlemmar. Ingen kostnad.

Syfte: Skapa större delaktighet

När: 2023

Ansvar: Ordförande som delegerar till någon i styrelsen

3/ Utse fiskevårdsansvarig person

Allgunnen är en så pass stor och viktig sjö så att det behövs en fiskevårdsansvarig person i styrelsen. Personen bör få en viss utbildning om så krävs. Fiskevårdsansvarig kan vara ordförande men det är ibland bättre om annan person är det så att det blir fler personer som jämnar ut arbetet i föreningen. Fiskevårdsansvarig bör vara den person som håller kontakt med vattenrådet, kommun och länsstyrelse. Arbetsuppgifter för fiskevårdsansvarig kan vara att samordna arbetet med vasar, ha koll och informera om kalkningen, ha koll på vattenflöden/nivåer.

Syfte: God uppföljning i fiskevårdsarbetet

När: 2024

Ansvar: Ordförande tar fram förslag och styrelsen beslutar.

4/ Hemsidan

Uppdatera hemsidan <https://www.allgunnensfvo.se/> med jämna mellanrum för att göra sidan mer levande. Föreningen bör ha som mål att uppdatera/lägga ut någon nyhet varje kvartal. Hänvisa till webbplatsen Fiskekartan.se för att se gränserna för FVO. Att ha en mobilanpassad hemsida är viktigt och att ha gränserna tydligt på kartor för fisket i sjön. Fiskevårdsplanen läggs ut på hemsidan.

Syfte: Informera internt och externt

När: 2023

Ansvar: Ordförande delegerar till två personer i styrelsen att med jämna mellanrum skicka in någon liten nyhet till personen som arbetar med hemsidan. I arbetet med denna plan har flera nyheter skickats till webbansvarig och lagts upp på hemsidan.

5/ Justera fiskekortspriser

Allgunnen ligger idag mycket bra till gällande fiskekortspriser. Det som behöver göras under kommande 10 år är att justera upp dessa med 2-3 års mellanrum. Priserna som bör justeras är

årskortet till 1000 kr, husbehovskortet till 1200 kr och familjekortet till 1200 kr. Dessa bör justeras 2023.

Syfte: Få intäkter som kan generera åtgärder

När: 2023

Ansvar: Ordförande

6/ Inför maximimått på abborre, gädda och gös.

Bedömningar i denna plan gör gällande att fisketrycket ligger inom gränsen för hållbart fiske men att det ändå är angeläget, utifrån skiftande säsonger, att införa maximimått på flera fiskarter. För gädda bör maximimått på 75 cm gälla, för abborre 35 cm och för gös 65 cm. Även minimimått på abborre bör införas samt justeras för gös. Alltså bör följande min/maxmått beslutas:

Abborre: 20/35 cm

Gädda: 40/75 cm

Gös: 50/65 cm

Syfte: Upprätthållande av fiskbeståndet

När: 2023

Ansvar: Styrelsen

7/ Inför maxuttag på abborre, gädda och gös.

På samma sätt som införande av maximimått så är det viktigt att Allgunnen beslutar om maxuttag. Följande bör införas:

Max en fisk av gädda och gös per dygn och max fem abborrar per dygn får tas upp per fiskare.

Syfte: Upprätthållande av fiskbeståndet

När: 2023

Ansvar: Styrelsen

8/ Förvalta kräftbeståndet

Allgunnen har ett mycket bra kräftbestånd och det behövs i dagsläget inga åtgärder för att stärka detta. Ett nytt provfiske, på samma sätt som 2014, bör genomföras år 2029. 320 ansträngningar gjordes i tre olika delområden. Då det är ett omfattande provfiske så bör föreningen påbörja planeringen av detta redan år 2028. Föreningen bör fortsätta med att få in fångstrapporter för att följa upp fisket på ett bra sätt. För att kräftorna ska fortsätta att utvecklas är det viktigt att vattenkvaliteten hålls uppe på bra nivåer. Uppdatering enligt tabell ovan kommer att uppdateras årligen.

Syfte: Hålla uppe kräftbeståndet på fortsatt bra nivå

När: 2024

Ansvar: Styrelsen

9/ Kurs – om Allgunnen och Alsterån

Föreningen bör anordna någon form av kurs under de kommande åren där vattenägare ges möjlighet att vara med. Denna plan kan utgöra studiematerial tillsammans med vägledningsmaterial som tagits fram av Fiskevattenägarförbundet. Moment som kan ingå är tillsyn, vattenkvalitet, musslor, kräftor, fiskevård mm. Konsult genomför kurs, kostnad runt 10000 kr.

Syfte: Ökad kunskap om vatten

När: 2024-2025

Ansvar: Ordförande

10/ Begränsande av fiskekort – behövs inte idag men kontroll bör ske

Hur mycket sportfiske som bedrivs är en viktig faktor för att bibehålla ett bra fiskbestånd. Samtidigt är det viktigt att tänka på att sjöarna kan i en framtid bli en ännu viktigare resurs för de som bor och verkar vid sjön och då måste sjön klara av att producera bra bestånd. Under 2020 som var mitt under coronapandemin syntes ett stort ökat fiske i många sjöar. I en del vatten bedömdes trycket vara för stort (Månsson, 2020-2022) och det är viktigt att kontrollera hur mycket fiskekort som säljs. Fiskekortsförsäljningen i Allgunnen bör ha en gräns på runt 700-800 st fiskekort för alla kategorier kort. Detta bör styrelsen kontrollera och på varje årsmöte bör redovisning göras för föregående år. Vid ökad försäljning över detta antal bör begränsningar införas, antingen via tillfälligt stopp eller andra styrmedel såsom pris och liknande.

Syfte: Inte riskera överfiske/skapa hållbart fiske

När: 2023

Ansvar: Styrelsen

11/ Fångstrapportering från fiskerättsägarnas redskapsfiske.

Nätfisket är idag mycket litet. Det som bedrivs vore dock värdefullt att få in någon dokumentation kring. Föreningen bör besluta om att de som fiskar med nät och andra mängdfångade redskap måste vid årsslutet skicka in en fångstrapport. Detta kan göras digitalt och ska omfatta namn/fastighet, fångst i kg per art samt vilket/vilka redskap som användes. Kan göras på samma sätt som för kräftfisket.

Syfte: Inte riskera överfiske/skapa hållbart fiske

När: 2023

Ansvar: Styrelsen

12/ Fortsatta undersökningar gällande kvicksilver (Hg)

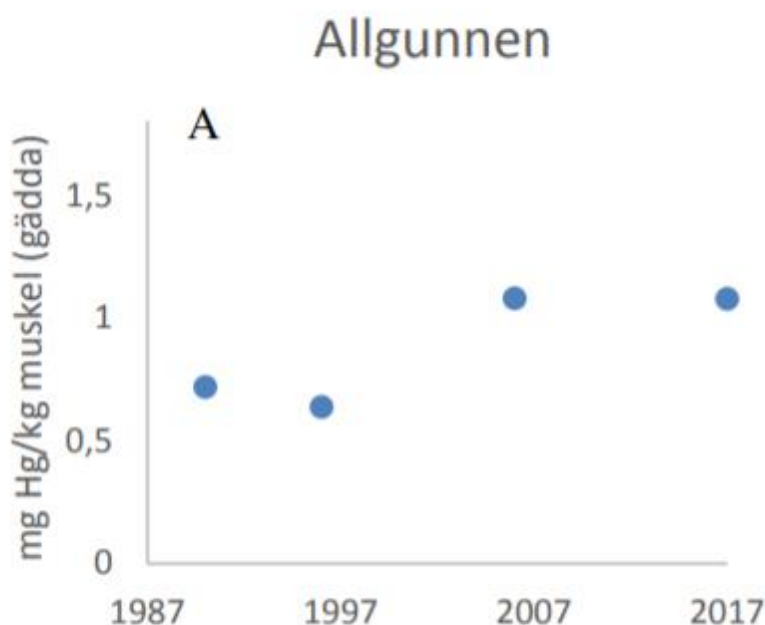
Under 2017 genomfördes en undersökning av kvicksilver i Allgunnen, genom ett länsomfattande projekt. Sjöns provtagna gäddor höll följande halter:

Antalgäddor	Medelhalt kvicksilver 2017 (mg Hg/kg gäddmuskel)	Standardavvikelse	Gädda 1	Gädda 2	Gädda 3	Gädda 4	Gädda 5
5	1,08	0,61	0,57	0,50	1,40	1,97	0,95

Medelhalten 1 mg/kg ligger på gränsen för att vara för hög, två gäddor drog upp medelvärdet.

Allgunnen ingår i det länsvisa programmet kring kvicksilver i fisk. Senast prover togs var 2017 och nästa tillfälle bör vara år 2027.

Föreningen bör följa upp så att provtagningen sker på samma sätt nästa tillfälle, om inte så bör föreningen genomföra en egen studie på 10 fiskar.

Trenden är något ökande, det är ovanligt att dagens halter ligger högre än på 1980 och 1990-talet. Troligen kan detta hänga ihop med dagens skogsbruk och utförelse av ämnen från hyggen tillsammans med en ökad nederbörd och ökad mängd humus.

I samband med provfisket i Allgunnen 2022 samlades abborrar in och skickades in till laboratorium för analys av miljögifter. Halten var låga 0,2 mg/kg.

FVOF bör trycka på så att fortsatta undersökningar genomförs.

Syfte: Undersöka matfisk

När: 2027

Ansvar: Styrelsen

13/ Inventera och dokumentera lekplatser

Ökad kunskap om var fisken leker vore värdefullt. Försök till observationer av detta bör ske kommande år. Noteringar bör göras på karta med uppgifter om datum, fiskart, vattenstånd och platsangivelse. Foton bör ingå. Lämpligen gör föreningen ett schema för några personer och att man genomför detta med båt. Konsult kan vara med i vissa uppstartande moment. Start våren 2024. Arter som man bör försöka dokumentera lekplatser för till att börja med är gädda, abborre, mört och braxen.

Syfte: Framtida skydd av viktiga lekplatser/strandzoner

När: 2024

Kostnader: 15000 kr

Ansvar: Styrelsen

Det är överlag ont om lekområden för fisk i Allgunnen i och med sparsam vegetationsutbredning.

14/ Förvalta gösbeståndet

Inom denna rubrik finns dessa åtgärdsförslag:

- a) Öka kunskapen om var gösen leker

Uppgifter från fiskare bör samlas in kontinuerligt. Ett brev bör skickas ut till ett urval hos dem som köpt årskort och som föreningen vet fiskar mycket med olika redskap.

- b) Vad berättar provfisken?

Styrelsen bör informera sig kring hur fångsterna av gös varit i genomförda provfisken. Varje år, inför årsstämman, tar ordförande upp frågan gällande fångst av gös.

- c) Fångstrapporter

Det är viktigt att föreningen får in rapporter via IFiske. Föreningen bör skriva på hemsidan att man värdesätter uppgifter. Även uppgifter från nätfisket bör utvärderas.

d) Maxuttag samt Min/maxmått

Maxuttag om maximalt en gös per fiskare och dag får tas upp, min/maxmått om 50/65 cm bör gälla.

e) Avvakta utsättningar

Inga nya utsättningar bör göras då beståndet är så pass stort.

f) Fiskevårdande åtgärder

Vasar bör läggas ut på 2-4 m djup som gösen kan leka på. En typ av vase är julgranar som sänks ner på botten i lämpliga områden. Bild på detta nedan från "information från Fiskevattenägarna Dalarna-Gävleborg".

Lekstruktur för gös i form av två sammansurrade "julgranar".

g) Spöbegränsning

En regel om maximalt 2 spön bör införas.

h) Fiskeförbud efter gös under gösens lektid i maj månad.

Syfte med åtgärderna: Att gösbeståndet ska utvecklas på ett bra sätt.

När: Start 2023 och kontinuerligt varje år.

Kostnader: 5000 kr

Ansvar: Styrelsen

Olika årsklasser med gös från Allgunnen 2022. Fiskarna visar att gösen leker i sjön vilket är värdefull kunskap! Detta visar att det finns potential att förvalta beståndet på ett bra sätt och även gynna arten med olika fiskevårdande åtgärder.

15/ Beräkning av fångstuttag

Föreningen bör göra en ny uppföljning av fångstuttag på samma sätt som i denna plan utifrån fångstdata från IFiske med treårsintervall, nästa bör göras år 2025 för fiskeåret 2024.

Syfte: Att bedöma om uttaget är för stort eller om det är lågt.

När: 2025

Kostnader: 10000 kr

Ansvar: Styrelsen

16/ Kontrollera sjöns vattennivåer

Föreningen ha uppsikt över vattennivåer i sjön. Nivåer är speciellt viktigt under vår och höst. Låga nivåer har i och med torrår uppkommit på somrarna de senaste åren i många sjöar. En person bör vara ansvarig som bor vid sjön. Varje månad ska nivån dokumenteras i ett protokoll.

Syfte: Att hålla kontroll på att sjöns nivå inte går ner snabbt under våren då fisken leker och under sommaren med låg tillrinning.

När: 2023

Ansvar: Styrelsen

17/ Fortsatt kalkning

Det är viktigt att kalkningen runt Allgunnen fortsätter. Det är idag betydligt bättre förhållanden än vad det var på 1980-talet men försurning råder ännu. Styrelsen bör påverka Alsteråns vattenråd om att kalkning är viktigt. Styrelsen bör varje år informera sig hur mycket kalk som sprids runt sjön och ta upp detta på årsstämman som en information till vattenägarna.

Syfte: Att påverka så kalkningen upprätthålls.

När: 2023

Ansvar: Styrelsen

18/ Fortsätta att jobba med vasar.

Vasar gynnar fiskens reproduktion och tillväxt. Idag underhålls 12 st vasar i sjön (figur nedan). Föreningen har planer på att utöka antalet kommande år. Underhåll sker av 4 vasar varje år i ett rullande schema.

Föreningen bör fortsätta i samma stil kring vasar och bygga ytterligare 4 st de kommande åren.

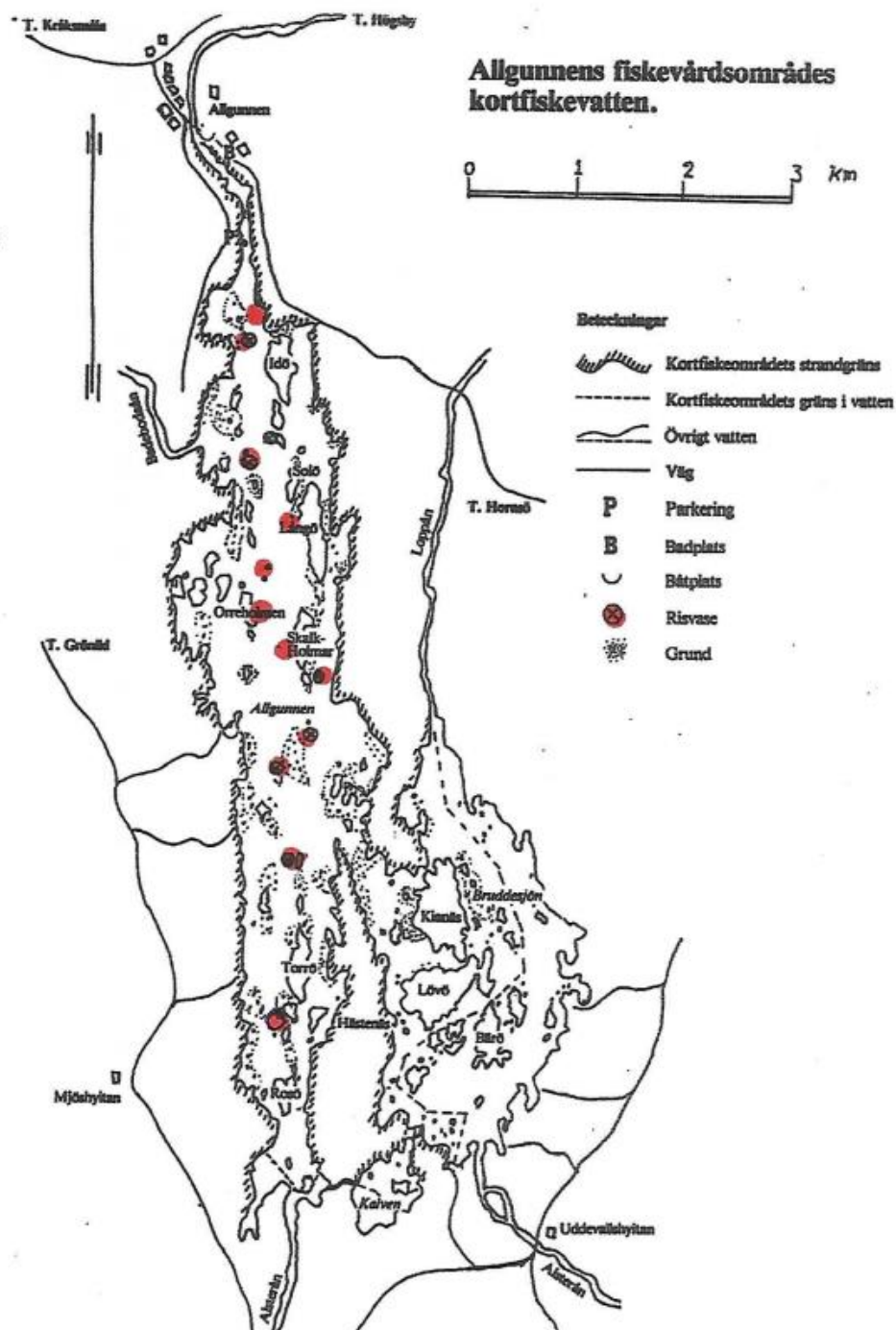
Syfte: Att skapa fler lek- och uppväxtplatser för fisken.

När: 2023

Kostnader: 5000 kr

Ansvar: Styrelsen

Figur 32. Föreningens vasar.

19/ Mät siktdjupet varje vecka.

Bör göras på samma plats av samma personer. Helst några personer som ofta är på vattnet, exempelvis tillsynspersoner. Siktskivan placeras lämpligen i tillsynsbåten. En siktskiva kostar runt 1000 kr att införskaffa (exempelvis från Swedaq, www.swedaq.se). Ordförande och styrelsen beslutar om en person som kan genomföra mätningarna.

Syfte: Att följa upp sjöns siktdjup som en del i att kontrollera färg och grumling i vattnet.

När: 2023

Ansvar: Styrelsen

20/ Mäta syrehalter

Låt konsult mäta syrehalter en gång per år, bredvid mätningar som görs inom recipientkontrollen. Mätning på några platser kostar runt 6000 kr inkl. enklare utvärdering. Alla mätningar såsom siktdjup, syrehalter, pH mm uppdateras i planen en gång per år.

Syfte: Att följa upp syrehalter i sjön som är viktigt för fisk- och kräftbestånd liksom för all biologi.

När: 2023

Kostnader: 6000 kr

Ansvar: Styrelsen

21/ Vid varje årsstämma bör genomgång av vattenkvalitet göras.

Ordförande stämmer årligen av med den provtagning som skett året innan och informerar på årsstämman.

Syfte: Att informera om den provtagning som sker och resultat av denna.

När: 2023

Ansvar: Ordförande

22/ Genomför en inventering av stormusslor i sjön.

Stormusslor är en indikator för bra vattenkvalitet och rika fiskbestånd. Alsterån har flera områden som är skyddsvärda för musslor, bl.a. har C-J inventerat Lilla och Stora Sinnern och funnit värdefulla arter och i Alsteråns huvudfåra har också musslor inventerats. Musslor hittades i Allgunnen 2022. En musselinventering bör göras i Allgunnen. Kostnaden för att inventera sjön på några platser kostar runt 20000 kr inklusive rapport.

Syfte: Inventeringen ger ytterligare kunskap om sjöns musselarter och sjöns status.

När: 2023

Kostnader: 20000 kr

Ansvar: Ordförande

23/ Avvakta fler fiskutsättningar.

Tillsvidare finns inget behov av att göra fler fiskutsättningar.

24/ Genomför elfiske och strandnotfiske i sjöns grunda avsnitt.

För att få mer kunskap om grunda områden med avseende på lekplatser och fiskarter kan elfiske och notfiske med finmaskig strandnot genomföras på grunda strandzoner. Ovanligare arter som blir underrepresenterade i vanliga provfisken kan fångas med metoderna. Arter som berg/-stensimpa, lake, nissöga och mindre stadier av gädda, abborre, mört och braxen kan vara intressant att undersöka.

Kostnaden för elfiske och notfiske på några platser kostar runt 35000 kr inklusive rapport.

Syfte: Att följa upp fiskbeståndet på grunda avsnitt.

När: 2024

Ansvar: Ordförande

25/ Anta planen på föreningens årsstämma

Styrelsen bör lägga fram förslag till att planen antas på årsstämman 2023. Huvudansvaret har ordförande. Syftet är att planen ska bli en formell handling som föreningen kan följa kommande år. Därmed inte sagt att alla åtgärder ska genomföras utan planen ska ses som föreningen rättesnöre.

26/ Ta fram en logga

För en så pass stor och viktig sjö som Allgunnen bör det finnas en logga. Lämpligen upprättas en tävling kring att ta fram en logga för Allgunnens FVOF.

Syfte: Att synliggöra föreningen och sjön mer.

När: 2024

Kostnader: Ett pris för 1000 kr till vinnaren av tävlingen.

Ansvar: Ordförande och styrelsen i övrigt.

27/ Avsätta medel till olika åtgärder

Föreningen bör sätta av medel av intäkterna varje år för fiskevård, kontroller och olika undersökningar.

Förslagsvis sätts 30000-40000 kr av till fiskevårdande arbete per år. Pengarna används till att genomföra åtgärder i denna plan med mera.

FVOF har beslutat om att sätta av 40000 kr per år när möjlighet finns.

Ordförande tar upp frågan med styrelsen.

När: 2023

Ansvar: Ordförande

28/ Jobba för ett hållbart skogsbruk vid vatten – kantzoner, sedimentationsfällor och sumpskogar skapar bättre vatten

Att bedriva ett skonsamt skogsbruk vid alla vattenmiljöer är viktigt. Föreningens ståndpunkt i frågan bör vara att det ska vara lövskog intill vatten och att det ska sparas minst 10 m breda kantzoner vid vattendrag och minst 30 m breda kantzoner längs sjön. Vid alla större diken bör man skapa en sedimentationsdamm innan vattnet rinner vidare. Det kan finnas områden där man kan återveta marker och skapa våtmarker och sumpskogar. Detta kan göras genom att proppa igen diken. Nedan visas en bra plats där kvarhållande av vatten kunde ske, i Påsebäck/Flasnakärr. Genom att placera en dikespropp uppströms vägen så kan vattnet höjas i kärret (figur nedan).

Figur 33. Exempel på läge för att höja vattnet.

Det finns flera stöd att söka för åtgärder som handlar om våtmarker och skogliga åtgärder. Några exempel är Skogsstyrelsens olika stöd, LONA och LOVA. Länkar till olika bidrag:

<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/soka-stod-och-bidrag/>

<https://lona.naturvardsverket.se/>

<https://www.havochvatten.se/anslag-bidrag-och-utlysningar/havs--och-vattenmiljoanslaget/lova.html>

Åtgärder i form av dämning, återvätning och skapande av våtmarker kan behöva olika tillstånd. Ofta behövs någon form av förstudie/utredning.

Styrelsen bör ta upp frågan och försöka få till en samsyn.

När: 2023

29/ Uppdatera planen

En ny uppdatering bör göras år 2030. Det händer så mycket inom områdena fiske, sjöar och vattenvård att en ny plan bör göras vart 10:e år. Denna plan kommer gälla fram till och med år 2030. En ny plan görs som kommer gälla åren 2031-2040. Att uppdatera planen kostar i storleksordningen 50000 kr.

Årligen kommer följande uppdatering att göras:

- Vad som är gjort under året (Allgunnens FVOF mfl)
- Statusen i Allgunnen (recipientkontrollen, VISS mfl)
- Lägsta pH (från recipientkontrollen och egna mätningar)
- Siktdjup (från recipientkontrollen och egna mätningar)
- Kräftfångst (data från Allgunnens FVOF)
- Antal dagar som fiskats i sjön utifrån antal sålda fiskekort (uppgifter från Allgunnens FVOF)
- Fångster gös (uppgifter från IFiske mm)
- Fångster i mängdfångade redskap (nät mm) (inrapporterade uppgifter från vattenägare)
- Provfisken och andra gjorda undersökningar

Detta kommer göras av C-J Natur, kostnad runt 15000 kr.

Styrelsen har ansvar för att ständigt se över planen.

När: 2030 och årligen

30/ Följ upp vattenkemin – pH

Vid årsstämman bör ordförande informera mötet om rådande pH i sjön, under senaste året. Uppgifter hämtas från recipientkontrollen. Föreningen gör detta redan idag och det är viktigt att denna information fortlöper.

Ordförande är ansvarig.

När: Årligen 2023-2030.

31/Provfiske efter ål

Enligt uppgifter från flera vattenägare så fångades ål i Allgunnen för runt 30-40 år sedan. Även uppströms Allgunnen ska det ha fångats enstaka ålar för 30-40 år sedan (C-J Natur). Ålyngel ska ha satts ut i sjön som infångats längre nedströms i Alsterån, enligt vattendomar. Ett provfiske bör ske i föreningens regi. Ryssjor används främst då fisken kan återutsättas. Redskap kan behöva köpas in, ca 5000 kr.

Ordförande är ansvarig.

När: 2026

32/Fångstrapportering husbehovskorten

De som löser fiskekort för husbehov ska rapportera sin fångst för året till föreningen. Detta bör sedan sammanställas på ett enkelt sätt (fångst per art som vikt) och läggas in i planen.

Styrelsen är ansvarig.

När: 2024

33/Delaktighet vid fortsatta diskussioner och samarbete med planer som finns runt Allgunnen

Det finns planer på att skapa en nationalpark vid Allgunnen med syfte att skydda och bevara den värdefulla natur som finns. Det har hörts både positiva och negativa röster kring detta. Allgunnens FVOF bör arbeta för att försöka sammanlänka olika intressen och föra konstruktiva diskussioner med berörda parter. Det finns negativa röster om hur nyttjandet av mark ska ske och slitage. Bland positiva röster kan nämnas turism och att folk får upp ögonen för områdets unika karaktär. Det är viktigt att Allgunnens fiske behandlas grundligt vid skapandet av en eventuell nationalpark.

Det är viktigt att betona att föreningen kan få ökade bidrag om Allgunnen blir en nationalpark. Detta bör diskuteras med myndigheterna. Om bidrag kan ges så kan detta gå till tillsyn och fiskevård.

Styrelsen bör fortsätta diskutera frågan. Det är viktigt att föreningens alla medlemmar får tillfälle att fundera och diskutera frågan.

När: 2023

34/Öka turismen i området

Föreningen bör samla in intresse från markägare och om det finns intresse att marknadsföra stuguthyrning på Allgunnens hemsida. Det finns behov av fler stugor där långväga fiskare kan övernatta. På hemsidan finns idag ställplatser för husbilar. Dessa används flitigt. Priset på 100 kr per dygn är överlag mycket billigt, detta skulle kunna höjas. Ställplatserna kan läggas ut även på IFiskets hemsida.

Styrelsen är ansvarig.

När: 2023

35/Inventera vegetationen i sjön

Föreningen bör låta konsult göra en vegetationsutbredning och växtinventering. Växterna har på många håll försvunnit i sjöarna, detta kan handla om kräftornas betande. Växter behövs för fiskens lek och som del i att producera föda. En växtinventering bör innehålla beskrivning av växtsamhället i 10 områden. Kartor med utbredning och status bör redovisas. Kostnaden för en sådan undersökning är runt 40000 kr.

Styrelsen är ansvarig för åtgärden.

När: 2025

36/Öka marknadsföring kring fisket och ökad turism

Föreningen bör marknadsföra fisket och naturen runt Allgunnen i fler kanaler och marknadsföringssidor. Föreningen kan marknadsföra sig på större webbplatser, exempelvis visitsmåland.

Föreningen bör i första steget besluta om man vill marknadsföra sig bredare. Om så är fallet bör en rekognosering göras på vilka platser detta är lämpligt. Olika kostnader beror på var man finns med. Det finns också sidor och företag där föreningen kan vara med i samarbeten och få sin egen hemsida länkad. En kostnad om 5-10000 kr får man räkna med och sätta av till marknadsföring.

Styrelsen ansvarar.

När: 2026

37/Gynna omgivande miljöer

Det finns mindre åtgärder som betyder mycket för biologisk mångfald som föreningen kan driva och vara en del av. Saker som föreningen bör uppmuntra markägare att genomföra är:

Lämna död ved på marken och i vattendrag

Bevara gamla träd och friställa gamla ekar och andra lövträd

Sköta marker utifrån perspektivet mångfald av miljöer

Vårda ängar och betesmarker

Gynna lövträd vid vatten

Bevara kantzoner, 10-30 m breda, intill vatten

Föreningen bör ha en kort information om dessa viktiga frågor på sin hemsida.

Styrelsen ansvarar.

När: 2025

38/Skyddszoner längs diken

Skyddszoner och kantzoner är viktigt för en mängd processer kopplade till sjöar och vattendrag. Dessa kan sammanfattas som:

1. Skugga som håller nere temperaturen
2. Födoresurs via de löv och träddelar som ramlar ner
3. Spridningskorridorer där många djur rör sig
4. Filter för olika ämnen
5. Skapar död ved som bla gynnar kräftor

I Skogsstyrelsens olika rapporter finns många råd kring dessa frågor.

<https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/mer-om-skog/malbilder-for-god-miljohansyn/malbilder-kantzoner-mot-sjoar-och-vattendrag/hansyn-till-vatten-alla-faktablad-samlade-i-en-pdf.pdf>

Föreningen bör ha en policy som omfattar att alltid bevara kantzoner vid vatten. Speciellt viktig är detta vid olika avverkningar.

Styrelsen ansvarar.

När: 2024

39/Protokollför tillsynen

Föreningen bedriver idag redan en aktiv tillsyn på sjön, med en egen båt för ändamålet. Tillsynen bör protokollföras med datum, var tillsynen gjordes samt eventuella händelser. Detta är bra för att kunna informera inom föreningen hur mycket tillsyn som gjorts under ett år. Ordförande redovisar på årsstämman. Tillsynsbåten visas nedan (foto Allgunnens FVOF). Alla dokumentationsmoment kommer bli viktiga delar om Allgunnen blir en nationalpark.

Allgunnen bedriver en aktiv fisketillsyn. Föreningen har en egen båt för ändamålet.

När: 2023

Referenser och underlag

Alsteråns vattenråd. Recipientkontrollprogram. Data från provtagningar.

Allgunnens FVOF. 2021-2024. Uppgifter från föreningen. Hemsida, muntligen, e-post, brev.

Degerman, E., Nyberg, P., Näslund, I. & Jonasson, D. 1998. Ekologisk fiskevård. Sveriges Sportfiske- och fiskevårdsförbund. AB Småland, Jönköping, Sverige. ISBN 91-86786-32-6.

Månsson, C-J. 2025. Nätprovfisken i Kalmar län 2024. C-J Natur på uppdrag av Länsstyrelsen Kalmar.

Månsson, C-J. 2024. Strandzonsinventering Allgunnen, juni 2024. En kontroll av vatten och biologi i Kalmar läns näst största sjö. C-J Natur.

Månsson, C-J. 2023. Provfiske och uppdaterad fiskevårdsplan för Kiasjön mfl sjöars FVOF. C-J Natur.

Månsson, C-J. 2023. Inventering av vattenväxter i Uvasjön. C-J Natur.

Månsson, C-J. 2023. Skagern 2023. C-J Natur.

- Månsson, C-J. 2023. FISKEVÅRDSPLAN FÖR IVÖSJÖN och Levräsjön För åren 2024-2033. C-J Natur.
- Månsson, C-J. 2021-2023. Elfisken i Kalmar län. C-J Natur. Länsstyrelsen Kalmar län. Årsrapport varje år.
- Månsson, C-J. 2022. Inventering av stormusslor i Alsterån vid Uddevallshyltan 2022. Länsstyrelsen Kalmar.
- Månsson, C-J. 2022. Fiskevårdsplan för Åsnens FVOF. C-J Natur.
- Månsson, C-J. 2022. Nätprovfisken i Kalmar län 2022. Länsstyrelsen Kalmar.
- Månsson, C-J. 2022. Tjockskalig målarmussla (*Unio crassus*) i Alsterån, 2022. C-J Natur.
- Månsson, C-J. 2021. Nätprovfisken i Kalmar län. C-J Natur. Länsstyrelsen Kalmar.
- Månsson, C-J. 2021. Utredningar gällande Västersjön inkl. biologiska undersökningar. C-J Natur.
- Månsson, C-J. 2021. Utredningar gällande Norra Bunn inkl. biologiska undersökningar. C-J Natur.
- Månsson, C-J. 2017. Översiktlig resursplan för Högsby kommun.
- Månsson, C-J. 2015-2021. Inventeringar av stormusslor i Alsterån.
- Hellström, M. Inventering av fiskar, groddjur, stormusslor och Chytridiomykos (BD) med akvatiska eDNA analyser i Kalmar län, 2021 MIX Research 2021:05.
- Kinsten, B. 2012. De glacialrelikta kräftdjurens utbredning i Sverige. Havs- och vattenmyndigheten. Naturvårdsverket, 2000. Bedömningsgrunder sjöar och vattendrag. Rapport 4913.
- Skogsstyrelsens målbilder för god miljöhänsyn. <https://www.skogsstyrelsen.se/mer-om-skog/malbilder-for-god-miljohansyn/>
- Quinn, T.J. & Collie, J.S., 2005. Sustainability in single-species population models. Philosophical Transactions of the Royal Society of London B 360:147-162.
- Plante, C. & Downing, J.A., 1993. Relationship of salmonine production to lake trophic status and temperature. Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences 50:1324-1328.
- SLU. 2022. Provfiskedatabasen NORS.
- Vattenmyndigheten. 2022. Vattenkartan, VISS.
- Lantmäteriet. 2022. Kartor på webben.
- IFiske. 2022-2024.
- Länsstyrelsen Kalmar. 2018. Undersökning av kvicksilver i gädda - Kalmar län 2017.
- SLU och Artdatabanken. 2022. Artportalen.
- SMHI. 2022. Väder- och klimatsidor.
- Naturvårdsverket. 2022. Kartverktyg över skyddad natur.
- Holmgren, K. 2003. Är små svenska sjöar påverkade av fiske? - Exempel från Integrerad KalkningsEffektUppföljning (IKEU) och nationell miljöövervakning. Fiskeriverket Informerar 2003:8.

SLU. 2022. Kräfftiskedatabasen. Data från kräftprovfiske i Allgunnen.

Structor. 2023. Vattendrag i Glasriket Huvudstudie Alsterån 2023-02-10. Sveriges Geologiska Undersökning (SGU).

Livsmedelsverkets rapporter och rekommendationer.

Naturvårdsverkets rapporter och grafer om miljögifter.

SLU. 2024. Data från deras vattendatabaser. <https://miljodata.slu.se/MVM/>

Länsstyrelsen Kalmar. 2023. Data från miljöövervakning, miljögifter i fisk.

Vänerns vattenvårdsförbund. 2022. Metaller och miljögifter i abborre från Vänern 2022. Rapport 137.

Havs- och Vattenmyndigheten. 2019. Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten. HVMFS2019:25.

IVL. 2024. IVL:s databaser gällande miljögifter.

SLU. 2008. Kolbäcksån Provfiske och metaller i fisk 2007. Institutionen för miljöanalys, SLU Box 7050, 750 07 Uppsala. Rapport 2008: 15.

Göteborgs Stad. 2014. Metaller i vallgravsfisk 2013. Rapport 2014:8.

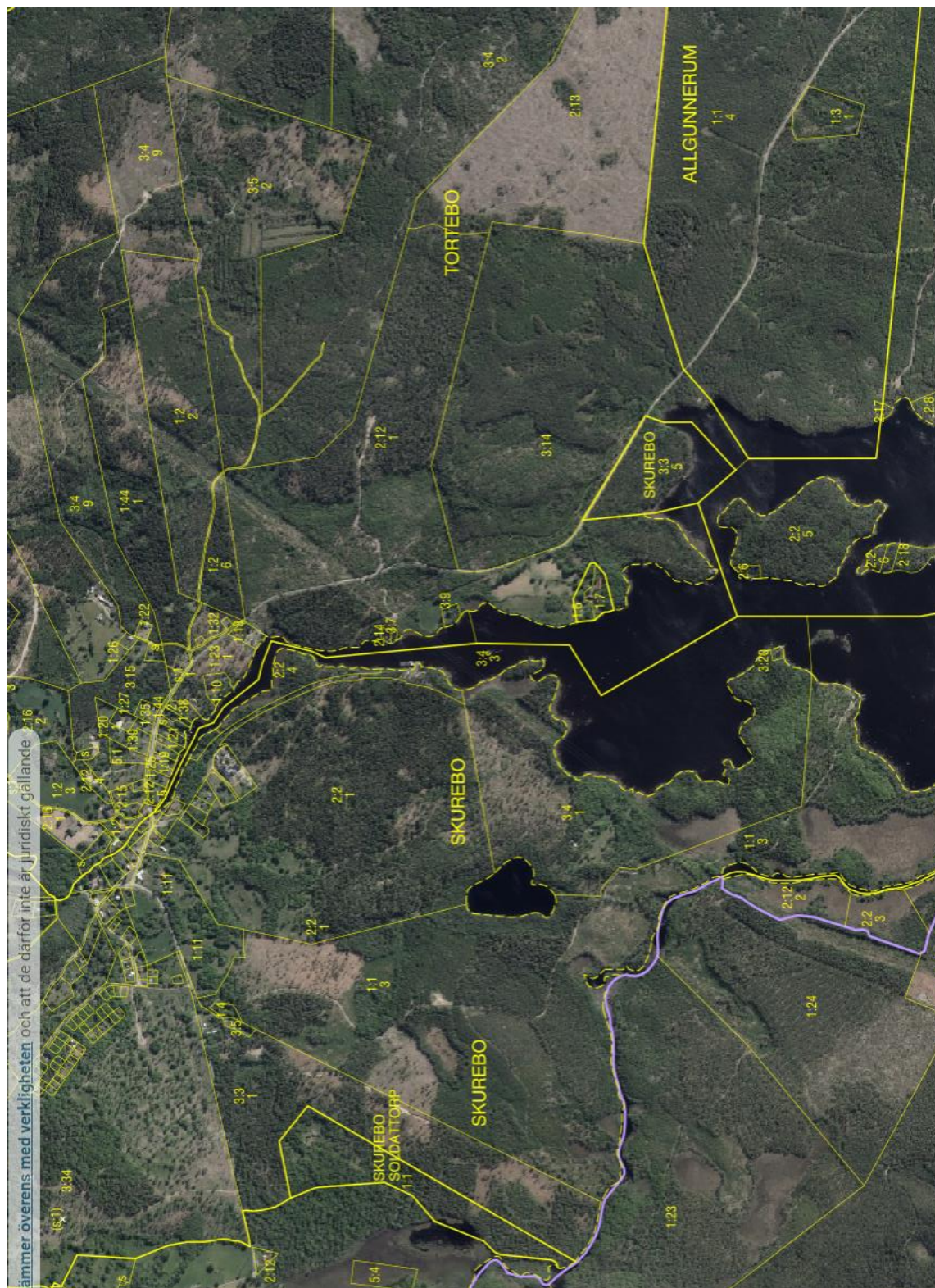
Material från Länsstyrelsen Kalmars bevarandeplaner. Remissversioner 2024.

Naturskyddsföreningen Kalmar och Per Jiborn om nationalpark.

Nybro kommun. Enkät-sammanställning.

Bilagor

Fastighetsgränser, fastigheter som ansluter till sjön.

ma i karten inte alltid stämmer överens med verkligheten och att de därför inte är juridiskt gällande

Skifteslagens fördelning

Skurebo

Fastighet	Delaktighetstal (ha)	Andel i skifteslaget	Andel i Fvo
Skurebo 1:1	201,107	40,19%	19,12%
Skurebo 2:2	110,608	22,11%	10,52%
Skurebo 3:13	13,826	2,76%	1,31%
Skurebo 2:29	127,95	25,57%	12,17%
Skurebo 2:8	1,383	0,28%	0,13%
Skurebo2:26	1,383	0,28%	0,13%
Skurebo 3:3	23,359	4,67%	2,22%
Skurebo 3:4	13,826	2,76%	1,31%
Skurebo 3:7	6,913	1,38%	0,66%
Skurebo skifteslag	500,357	100%	

Tortebo

Tortebo 1:3	47,615	9,81%	4,53%
Tortebo 1:44	14,998	3,09%	1,43%
Tortebo 1:7	5,291	1,09%	0,50%
Tortebo1:16	2,381	0,49%	0,23%
Tortebo 1:17	2,381	0,49%	0,23%
Tortebo 1:19	0,476	0,10%	0,05%
Tortebo 1:20	2,381	0,50%	0,23%
Tortebo 1:25	1,19	0,25%	0,11%
Tortebo 2:2	79,356	16,34%	7,55%
Tortebo 1:2	51,115	10,54%	4,86%
Tortebo 3:5	26,453	5,45%	2,52%
Tortebo 2:13	57,530	11,84%	5,46%
Tortebo 2:16	23,014	4,74%	2,18%
Tortebo 2:14	46,035	9,48%	4,38%
Tortebo 2:4	39,681	8,17%	3,77%
Tortebo 3:15	10	2,06%	0,95%
Tortebo 3:4	57,415	11,83%	5,46%
Tortebo 3:14	18,2	3,74%	1,73%
Skifteslag	485.512	100%	

Allgunnerum och Bjärshult

1/1	Allgunnerum 1:1	60,232	100%	5,73%
Allgunnerum	Skifteslag	60,232	100%	
1/1	Bjärshult 1:2	3,733 ha	66,66%	0,35%
1/1	Bjärshult 2:8	1,867 ha	33,34%	0,18%
	Bjärshult 2:10			
	Bjärshult 2:11			100,00%
	Bjärshult 3:5			
Bjärshult	Skifteslag	5,6 ha	100%	

Stadgar, reviderade 2020

Stadgar för Allgunnens Fiskevårdsområdesförening

§1 NAMN

Föreningens namn är Allgunnens fiskevårdsområdesförening

§2 OMFATTNING

Föreningen förvaltar fisket i Allgunnens fiskevårdsområde i Högsby kommun i Kalmar län.

Fiskevårdsområdet består av fisket i de fastigheter inom Skurebo, Tortebo, Allgunnerum 1.1 och Bjärshults skifteslag som har fiskerätt i delar av sjöarna Allgunnen, Bruddesjön och Kalven med vissa tillflöden (Alsterån och Badebodaån) respektive avflöden (Skurebobäcken och Loppån). Fiskevårdsområdet sträcker sig i Alsterån till gränsen mot Nybro kommun, i Badebodaån till åns utflöde i Allgunnen, i Skurebobäcken till landsvägsbron i Allgunnens samhälle samt i Loppån till fördämningen nedanför Bruddesjön.

Fiskevårdsområdets omfattning framgår av bilagd karta. Den delaktighet i fiskevårdsområdet som tillkommer ingående fastigheter framgår av bilagd fiskerättsförteckning.

Föreningens verksamhet ska omfatta allt fiske inom fiskevårdsområdet.

§3 SYFTE

Föreningens syfte är att samordna fisket och fiskevärden, att främja fiskerättsinnehavarnas gemensamma intressen med hänsyn tagen till de föreskrifter som gäller för fiskets utövande samt att upplåta till allmänheten genom försäljning av fiskekort.

§4 MEDELEM

Medlem i föreningen är den som äger fastighet med fiskerätt i fiskevårdsområdet eller de övriga brukare m.fl. som avses i 4§ andra och tredje styckena lagen om fiskevårdsområden.

§5 MEDELEMSFISKE

Medlem får utöva sin fiskerätt inom fiskevatten som tillhör det egna skifteslaget eller den egna fastigheten men är skyldig att följa de av fiskevårdsskäl motiverade bestämmelser som ordinarie fiskestämma beslutar beträffande fiskeredskap, fisketider och dylikt. Efter beslut på fiskestämman får medlem bedriva fiske inom andra delar av fiskevårdsområdet på det sätt som fiskestämman beslutar. Medlem ska skriftligen meddela förändring av fiskerätten, genom arrende eller annan upplåtelse till styrelsen.

§6 UPPLÅTELSE AV FISKE

Föreningen ska upplåta fiske inom fiskevårdsområdet genom försäljning av fiskekort till allmänheten. Beslut om upplåtelse får inte strida mot 23§ lagen om fiskevårdsområden. Upplåtelse kan avse allt fiske. De närmare villkoren för försäljning av fiskekort beslutas årligen på ordinarie fiskestämma.

§7 UTTAXERING

Fiskestämman kan besluta om uttaxering från medlemmarna för föreningens verksamhet. Det sammanlagda beloppet för sådan uttaxering får inte överstiga **100 000 kr per år**. Detta belopp får höjas i proportion till ändringar i konsumentprisindex (Basår2021). Bidragsskyldigheten vid uttaxering ska fördelas mellan medlemmarna efter vars och ens delaktighet enligt fiskerättsförteckningen.

§8 FISKERÄTTSBEVIS

Medlem som bedriver fiske ska inneha fiskerättsbevis i enlighet med vad fiskestämman beslutar.

§9 INKOMSTFÖRDELNING

Föreningens årliga avkastning skall i första hand användas till förvaltning, fiskevård, fisketillsyn och underhåll på föreningens inventarier vilket gagnar allas intressen. Återstoden kan vid tidpunkt som fiskestämman beslutar fördelas mellan delägarna efter var och ens delaktighet enligt fiskerättsförteckningen.

§10 BERÄKNING AV RÖSTER

Beslut på fiskestämma fattas med akklamation om inte omröstning begärs. Röstning ska utövas personligen eller genom ombud med skriftlig fullmakt.

Vid omröstning har varje medlem en röst. Det förslag som har det högsta röstetalet gäller som stämmans beslut. Vid lika röstetal avgörs val genom lottning och i andra frågor gäller det förslag som biträds av de flesta röstande eller, om även antal röstande är lika, av stämmans ordförande.

Om någon medlem begär det ska omröstning ske efter delaktighet i fråga om beslut som avser omfattningen av medlemmarnas fiske eller som rör föreningens ekonomiska verksamhet. Ingen får för egen del rösta för mer än en femtedel av det på stämman företrädda röstetalet.

Medlemmarnas delaktighet i föreningens angelägenheter motsvarar den andel med vilken respektive fastighet upptagits i fiskerättsförteckningen.

§11 FISKESTÄMMA-Tid och plats

Ordinarie fiskestämma ska årligen hållas på den tid och plats som föreningens styrelse bestämmer dock senast den 31 mars.

Extra fiskestämma ska hållas då styrelsen finner sådan påkallad eller då extra fiskestämma skriftligen begärs av minst 25% av föreningens medlemmar. Vid extra stämma får endast ärende avgöras som angetts i kallelsen.

§12 FISKESTÄMMA-Kallelse

Kallelse till fiskestämma ska ske minst 14 dagar före stämman.

Före ordinarie stämma ska förvaltningsberättelse och revisionsberättelse för den avslutade räkenskapsperioden samt utgifts- och inkomststat finnas tillgänglig för granskning under samma tid.

Kallelse till medlemmarna ska vara skriftlig eller per epost.

§15 FISKESTÄMMA - Protokoll

Vid fiskestämma ska föras protokoll.

Protokollet ska justeras inom två veckor efter stämman och därefter hållas tillgängligt för medlemmarna på plats som meddelats på stämman.

När omröstning sker, ska i protokollet antecknas de omständigheter om rösträtt, delaktighet, ombud m.m. som har betydelse för att avgöra resultatet av röstningen. Eventuella reservationer ska antecknas.

§16 STYRELSE

För föreningen ska finnas en styrelse med säte i Högsby kommun. Den ska bestå av ordförande och fyra övriga ledamöter samt två suppleanter.

§17 STYRELSE-Val

Styrelsen väljs vid ordinarie fiskestämma.

Ordförande i föreningen utses av fiskestämman. Vice ordförande, sekreterare och kassör utses inom styrelsen, som i övrigt konstituerar sig själv. Mandattiden för ordföranden är ett år samt för övriga ledamöter och suppleanter 2 år.

§18 STYRELSE – Uppgifter

Styrelsen ska företräda föreningen. Den förvaltar föreningens tillgångar, svarar för dess angelägenheter och verkställer fiskestämman beslut. Styrelsen får även utöva fiskevårdsrådets rätt att som målsägande anmäla olovligt fiske till åtal samt i övrigt arbeta för beivrande av olaga fiske.

Om någon som har rätt att fiska inom fiskevårdsområdet fiskar i strid mot förbud eller villkor som enligt stadgarna eller fiskestämman beslut gäller för fisket i området ska fiskevårdsrådesföreningen ta ut en kontrollavgift enligt 31§ - 38§ lagen om fiskevårdsområden. De närmare villkoren för kontrollavgiften fastställs av fiskestämman.

§13 FISKESTÄMMA-Dagordning

Vid ordinarie fiskestämma ska följande ärenden behandlas

- 1 Val av ordförande för stämman.
- 2 Val av två justeringspersoner tillika rösträknare.
- 3 Val av sekreterare på stämman.
- 4 Anteckning av närvarande.
- 5 Fastställande av dagordning.
- 6 Fråga om kallelse till stämman skett stadgeenligt.
- 7 Styrelsens berättelse och revisorernas berättelse.
- 8 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
- 9 Ersättning till styrelsen och revisorerna.
- 10 Val av styrelseordförande och övriga styrelseledamöter samt suppleanter.
- 11 Val av revisorer samt suppleanter.
- 12 Val av valberedning.
- 13 Framställning från styrelsen och motioner från medlemmarna.
- 14 Fråga om fiskets vård och bedrivande (fiskevårdsplan) under kommande verksamhetsperiod samt villkor för upplåtelse.
- 15 Styrelsens förslag till utgifts- och inkomststat samt debiteringslängd.
- 16 Övriga frågor.
- 17 Meddelande om var och när stämmoprotokollet hålls tillgängligt.
- 18 Beslut om röstlängd får anstå tills ärende uppkommer som fordrar särskild röstlängd.

§14 FISKESTÄMMA-Motioner

Medlem kan genom motion väcka förslag rörande föreningens verksamhet. Styrelsen ska bereda inlämnade motioner och hålla dem tillgängliga för medlemmarna tillsammans med förvaltningsberättelsen. Motion som ska behandlas på ordinarie fiskestämma ska, för att kunna upptas på stämman, vara styrelsens ordförande tillhanda senast den 1 januari.

Det Åligger styrelsen särskilt att:

- till fiskestämman lämna förslag till regler för fiskets vård och bedrivande (förvaltnings – och utvecklingsplan).
- själv eller genom den styrelsen utser utfärda och utlämna fiskerättsbevis respektive fiskekort till medlemmarna och allmänheten.
- genomföra eller arbeta för genomförandet av nödvändiga åtgärder för ändamålsenlig förvaltning, fiskevård och fisketillsyn.
- kalla till fiskestämma.
- bereda väckta motioner.
- årligen till ordinarie fiskestämma lämna förvaltningsberättelse över föreningens verksamhet och ekonomi.
- Svara för att fiskerättsförteckningen hålls aktuell.

§19 STYRELSE - Beslutsförhet

Styrelsesammanträde ska anses behörigen utlyst om kallelse skett i enlighet med §22. Även om kallelse inte skett på detta sätt ska sammanträde anses behörigen utlyst om samtliga ledamöter funnits sig. Styrelsen är beslutsför när kallelse skett i behörig ordning och minst halva antalet styrelseledamöter inkl. ordförande är närvarande. Som styrelsens beslut gäller den mening som de flesta röstande stöder. Vid lika röstetal avgörs personalval genom lottning och för andra frågor gäller den mening som ordförande biträder.

§20 STYRELSE-Reservation

Styrelseledamot som deltagit i avgörandet av ett ärende får reservera sig mot beslut i ärendet. Sådan reservation ska anmälas i samband med beslutet.

§21 STYRELSE - Protokoll

Vid styrelsens sammanträde ska föras protokoll. Det ska uppta datum, deltagande ledamöter och suppleanter, kort beskrivning av respektive ärende, styrelsens beslut samt anmäla reservationer. Protokollet ska justeras av ordförande eller den som vid ordförandens frånvaro lett sammanträdet.

§22 STYRELSE - Kallelse mm

Kallelse till styrelsesammanträde ska innehålla uppgift om förekommande ärenden och lämnas till ledamöterna minst **7 dagar** före sammanträdet. Information om sammanträdet ska samtidigt lämnas till suppleanterna. Ledamot som är förhindrad att närvara ska genast meddela detta till ordföranden. Ordföranden ska då omedelbart kalla suppleant i ledamotens ställe. Suppleant som inte tjänstgör har rätt att närvara och yttra sig vid sammanträdet men har ej rösträtt.

§23 FIRMATECKNING

Föreningens firma tecknas av föreningens ordförande och föreningens kassör eller styrelsen i sin helhet.

§24 RÄKENSKAPSÅR

Föreningens räkenskapsår omfattar tiden 1 januari - 31 december. Räkenskaper ska avlämnas till revisorerna senast **fem** veckor efter räkenskapsårets utgång.

§25 REVISION

För granskning av styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper ska medlemmarna på ordinarie fiskestämma utse två revisorer och en revisorssuppleant. De väljs för ett år i taget.

Revisionsberättelse ska av revisorerna överlämnas till styrelsen senast den 15 februari. Revisorer får när som helst under verksamhetsåret ta del av protokoll, räkningar och andra handlingar som rör föreningens verksamhet.

§26 ÖVERKLAGANDE AV BESLUT

Om rätt att överklaga beslut fattade på fiskestämma eller av föreningens styrelse finns bestämmelser i 39 – 42 § lagen om fiskevårdsområden.

§27 STADGEÄNDRING

Beslut om ändring av föreningens stadgar fattas vid två på varandra följande fiskestämmor, varav minst en ordinarie. För beslut om ändring av stadgarna i de hänseenden som anges i lagen om fiskevårdsområden, d v s stadgarnas §1 – 10, erfordras prövning av länsstyrelsen. I sådana fall behövs inte mer än ett stämmobeslut.

§28 UPPLÖSNING

Föreningen kan upplösas genom beslut av länsstyrelsen. Bestämmelserna om förfarandet samt om fördelning av föreningens tillgångar finns i lagen om fiskevårdsområden.

§29 ANTAGANDE AV STADGARNA

De ursprungliga stadgarna har antagits vid förrättningsammanträde den **22 mars 1962**. De antogs under förutsättning att länsstyrelsen beslutade att bilda fiskevårdsområdet.

§30 FASSTÄLLANDE AV STADGAR

Fiskevårdsområdet har bildats genom beslut av länsstyrelsen i Kalmar län den **27 augusti 1962**. Länsstyrelsen har därvid fastställt de ursprungliga stadgarna. Länsstyrelsen i Kalmar län har genom beslut den ..... fastställt §1-10 i föreliggande stadgar.

www.allgunnensfvo.se

Allgunnens FVOF och C-J Natur i samarbete

Allgunnen

– en välkomnande sjö att fiska i!

Välkommen att fiska i Allgunnen – en fantastisk sjö på många sätt. Förutom storslaget fiske med chans att fånga Smålands största byten bjuder Allgunnen på storslagna scener och ett enastående friluftsliv.

